ISBN 978-966-914-487-4

MAGYAR NYELV 8

Bódi Tímea, Braun Éva

2025

Bódi Tímea, Braun Éva

MAGYAR NYELV

8

Боді Тімеа, Браун Єва

УГОРСЬКА МОВА

(4-й рік навчання, друга іноземна)

Підручник для 8 класу
закладів загальної середньої освіти
(з аудіосупроводом)

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Bódi Tímea, Braun Éva

MAGYAR NYELV

(4. tanítási év, idegen nyelv)

Tankönyv az ukrán tannyelvű iskolák
8. osztálya számára

Ajánlotta Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma

Львів
Видавництво «Світ»
2025

УДК 811.511.141: 373.5.016(07)
Б 75

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025 № 347)

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Підручник розроблено відповідно до модельної навчальної програми «Друга іноземна мова. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)

Інтерактивний електронний додаток та аудіосупровід до підручника розміщено за посиланням https://lms.e-school.net.ua/courses/join/5a33a825/ або за QR-кодом

Боді Т. А.

Б 75 Угорська мова (4-й рік навчання, друга іноземна) : підруч. для 8 кл. закл. заг. серед. осв. (з аудіосупроводом) / Т. А. Боді, Є. Л. Браун. – Львів : Світ, 2025. – 176 с. : іл.

ISBN 978-966-914-487-4

УДК 811.511.141: 373.5.016(07)

© Боді Т. А., Браун Є. Л., 2025
© Видавництво «Світ», оформлення, 2025

ISBN 978-966-914-487-4

BEVEZETŐ

A tankönyv a 8. osztályos ukrán anyanyelvű tanulók számára készült, akik a magyar nyelvet idegen nyelvként tanulják heti 2 vagy 3 órában. A tananyag összhangban van a tanulók életkorával és érdeklődési körével.

Az érdeklődés felkeltése mellett a tankönyv olyan nyelvtani, lexikai alapot nyújt, amely lehetővé teszi a tanulók nyelvtudásának továbbfejlesztését. Fontos szerepet játszik a nyelvtanulás során a négy alapkészség: a beszéd, a beszédértés, az írás és az olvasás fejlesztése, ezenkívül a magyar nyelv és kultúra megismertetése.

A tankönyv megegyezik a tanterv témaköreivel. Az új lexikai és nyelvtani témák mellett a fejezetek olyan feladatokat is tartalmaznak, amelyek az ismétlést és a begyakorlást szolgálják, s ezáltal lehetőséget nyújtanak a tanultak rendszerezésére, elmélyítésére, megértésére.

A helyes magyar beszéd elsajátítását a leckékben található versek, szövegek szolgálják. A tankönyv rövid szótárral, hasznos nyelvtani táblázatokkal és kifejezésekkel zárul, amely megkönnyíti a tanulást, továbbá szövegolvasási, szövegértési, szóbeli és írásbeli pótfeladatokat is tartalmaz.

Sok sikert kívánunk a tankönyv használatához!

Mindig vegyétek figyelembe az egyezményes jeleket!

	Jegyezzétek meg!		Párbeszéd
	Emlékeztek még?		Hasznos kifejezések
	Gondolkodtató feladatok		Szókeresés
	Írjatok fogalmazást!		Tudtátok-e?
	Audioanyag		Olvassátok el!
	Nézzétek meg!		

A szerzők

I.
ÉN, A CSALÁDOM ÉS A BARÁTAIM
Я, МОЯ СІМ'Я ТА ДРУЗІ

JÓ NAPOT KÍVÁNOK!
ДОБРИЙ ДЕНЬ!

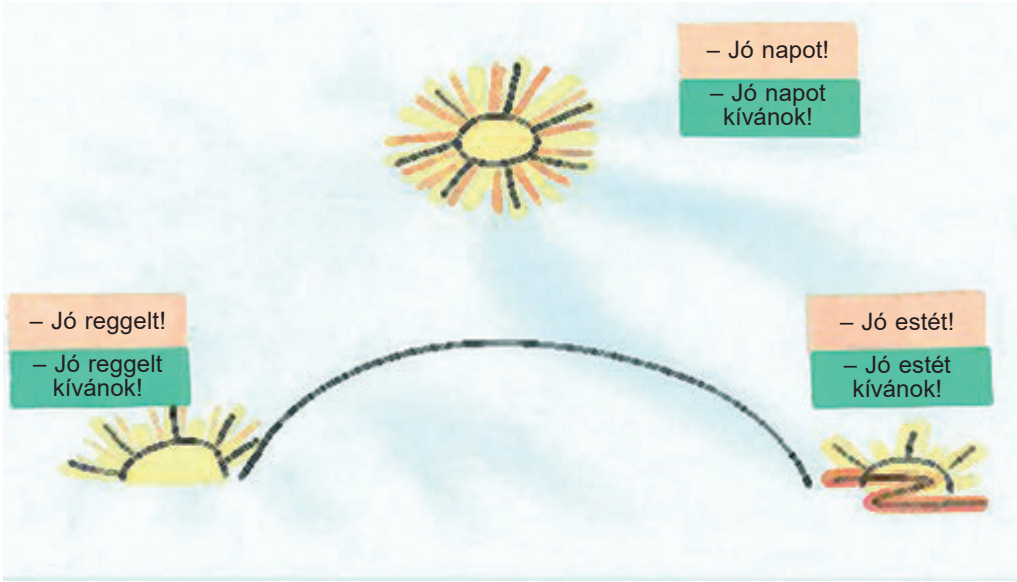

1. **Hogyan köszönünk? Pótoljátok!**

19:45 – _____
10:00 – _____
14:00 – _____
08:10 – _____
17:30 – _____
20:15 – _____

2. **Mi a válasz?**

Szia!	
Viszontlátásra!	

Csókolom!	
Szervusztok!	
Jó estét kívánok!	
Köszönöm szépen!	
Jó éjt!	
Viszonthallásra!	

3. Hallgassátok meg a párbeszédeket! Pótoljátok a hiányzó részeket!

– Szia, Ferenc!
– _____, Zsolt!
– Hogy vagy?
– _____, és te?
– Köszönöm szépen, _____.

– _____, lányok!
– Szia, Katica!
– Hogy _____?
– Elég jól, _____?
– _____, jól.

– Csókolom, Márta néni!
– Szervusz, Béla! _____?
– Elég jól, és Márta néni _____?
– Nem túl jól.

– _____, Barna bácsi!
– Szia, Évike! Hogy vagy?
– _____, és Barna bácsi hogy van?
– Sajnos _____.

4. **Dolgozzatok párban, és gyakoroljátok a párbeszédeket!**

– Szia!
– Szia!
– Mihály vagyok. Iskolás vagyok.
– Noémi vagyok. Diák vagyok.

– Jó napot kívánok!
– Jó napot!
– Gabika vagyok. Fodrász vagyok.
– Krisztina vagyok. Zenész vagyok.

5. **Egészítsétek ki a mondatokat a létige (*van*) helyes alakjával!**

Én Krisztofer _____. Te diák _____? Ő nem magyar _____? Fekete Judit orvos _____. Én nem _____ 10 éves. Te magas fiú _____. Ön sofőr _____. Én ukrán _____. Te német tanuló _____. Az angol lány nagyon szép _____. Mi nem _____ mérnökök. Ők lengyel üzletemberek _____. Ti alacsony férfiak _____. Önök nem tanárok _____? Ti nem _____ 14 évesek? Mi újságírók _____. Önök bolgárok _____, ugye? Ők szorgalmas tanulók _____.

6. **Olvassátok el a szöveget! Majd mondjatok / írjatok hasonlót egyes szám első és második személyben!**

Ő Norbi, osztrák. 14 éves. Iskolás. Bécsben tanul. Most a könyvtárban ül, és olvas.

Én _____ *vagyok.* _____
Te _____

MILYEN NYELVEN BESZÉL?

ЯКОЮ МОВОЮ РОЗМОВЛЯЄТЕ?

7. **Milyen országok vannak Európában? Soroljátok fel! Mondjátok el, melyik országban / városban / faluban éltek!**

8. Dolgozzatok párban, és gyakoroljátok a párbeszédeket!

– Szervusz! Paul vagyok.
– Szervusz! Anna vagyok.
– Te magyar vagy?
– Nem, lengyel vagyok. És te?
– Én angol vagyok.

– Szervusz! Karin vagyok.
– Szervusz! János vagyok.
– Te magyar vagy?
– Igen, az vagyok. És te?
– Én német vagyok.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Закінчення ***-ul, -ül*** в угорській мові додається до основи прикметника, і утворює прислівник. Зазвичай із значенням якою мовою розмовляє особа: *magyar – magyar**ul**, ukrán – ukrán**ul**, német – német**ül**, török – török**ül**.*

9. Pótoljátok a hiányzó végződéseket!

Arab _____, német _____, görög _____, angol _____, ukrán _____, olasz _____, svéd _____, magyar _____, szlovák _____, francia _____, japán _____, vietnami _____, finn _____, kínai_____, spanyol_____.

10. Ovassátok el a mondatokat! Igazak vagy hamisak az állítások?

a) Gábor magyar.
Gábor Magyarországon él.
Gábor ukránul tanul.

b) Anna Portugáliában van.
Anna spanyol.
Anna 18 éves.
Anna csak spanyolul beszél.

c) Hans német üzletember.
Hans Berlinben él.
Hans beszél németül,
angolul és magyarul.

d) Eleonora Angliában van.
Eleonora 25 éves német lány.
Eleonora beszél angolul,
franciául és olaszul.

11. Játsszátok el a párbeszédeket!

– Beszélsz németül?
– Nem. De beszélek ukránul és egy kicsit magyarul. És te milyen nyelven beszélsz?
– Sajnos, én csak németül beszélek.

– Beszél japánul?
– Nem. De beszélek angolul és franciául. És ön milyen nyelven beszél?
– Sajnos, én csak japánul beszélek.

12. Pótoljátok a szavakat a szövegben a példa alapján!

Ez Magyarország. Márk magyar. Márk magyarul beszél.
Ez _____. Juan _____. Juan spanyolul beszél.
Ez _____. Francesca _____. Francesca olaszul beszél.
Ez Törökország. Abdullah _____. Abdullah _____.
Ez _____. Szerhij ukrán. Szerhij _____.
Ez Norvégia. Anna _____. Anna _____.

13. Olvassátok el a szöveget! Mondjatok / írjatok hasonlót egyes szám első és második személyben!

Ő Bea. Ő cseh. 12 éves. Iskolás. Prágában tanul. Nem beszél magyarul, de beszél szlovákul. Most a könyvtárban ül és tanul.
Én _____ *vagyok.* _____
Te _____

PORTFÓLIÓ

ПОРТФОЛІО

(KI VAGYOK ÉN? KI VAGY TE? KI Ő?)

(ХТО Я? ХТО ТИ? ХТО ВІН / ВОНА?)

14. Nézzétek meg figyelmesen a képeket! Alkossatok rövid szövegeket!

Péter
ukrán
Ukrajna
iskolás
12 éves
Én ... . Te ... . Ő ... .

Bill Gates
amerikai
Amerika
üzletember
68 éves
Én ... . Te ... . Ő ... .

Alexandra
olasz
Olaszország
tanárnő
36 éves
Én ... . Te ... . Ő ... .

Miklós
magyar
Magyarország
rendőr
34 éves
Én ... . Te ... . Ő ... .

Maria
finn
Finnország
orvos
45 éves
Én ... . Te ... . Ő ... .

Jean
francia
Franciaország
szakács
38 éves
Én ... . Te ... . Ő ... .

Kate
ausztrál
Ausztrália
pincér
22 éves
Én ... . Te ... . Ő ... .

Yang
német
Németország
autószerelő
30 éves
Én ... . Te ... . Ő ... .

15. Tegyétek többes számba az alábbi mondatokat!

Én francia mérnök vagyok. Te olasz szakács vagy. Ő kínai tanár. Ön lengyel ügyvéd. Te nem vagy 12 éves, ugye? Ő nem japán diák. Én nem vagyok jól. Ön nem igazgató.

16. **Töltsétek le a *Canva* című applikációt, és készítsetek portfóliót magatokról!**

Családi név: _____
Utónév: _____
Kor: _____
Nemzetiség: _____
Lakcím: _____
Foglalkozás: _____
Külső: _____
Belső tulajdonságok: _____

MÁR NYOLCADIKOS VAGYOK

Я УЖЕ ВОСЬМИКЛАСНИК / ВОСЬМИКЛАСНИЦЯ

17. **Hallgassátok meg a párbeszédet! Pótoljátok a hiányosságokat!**

– Szia! _____?
– _____! Bea vagyok, és te?
– Engem Paulának hívnak. _____?
– Igen, _____. És te?
– Spanyol vagyok. _____?
– 15 éves vagyok. És te?
– Én _____ vagyok. Hol tanulsz?
– Gimnáziumban.
– Én pedig líceumban tanulok. _____ vagyok.
– Milyen tantárgyakat tanulsz?
– _____, fizikát, kémiát. És te?
– _____ nyelv és irodalmat.
– Milyen idegen nyelveket beszélsz?
– Beszélek _____ és angolul.
– Én pedig _____.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

HOL VAN?	
EZ + BEN – EBBEN	**EBBEN AZ ISKOLÁBAN** **EBBEN AZ ÉPÜLETBEN**
AZ + BAN – ABBAN	**ABBAN AZ ISKOLÁBAN** **ABBAN AZ ÉPÜLETBEN**
EZ + EN – EZEN	**EZEN AZ EMELETEN** **EZEN A TÉREN**
AZ + ON – AZON	**AZON AZ EMELETEN** **AZON A TÉREN**

18. **Egészítsétek ki a táblázatot!**

	ez a szekrény	**az az asztal**	**ez a táska**	**az a füzet**
-ban, -ben				
-n, -on, -en, -ön				

19. **Dolgozzatok párban, és gyakoroljátok a párbeszédeket!**

– Bocsánat, hol van a magyar-óra?
– Itt, ebben az épületben.
– Hányadik emeleten?
– A harmadikon.
– Hányas teremben?
– Az ötösben.

Laboratórium III / 9
Könyvtár II / 10
Studió F / 2
Büfé F / 1
Vizsga I / 8
Tornaterem F / 6

20. **Egészítsétek ki a párbeszédeket!**

– Elnézést, hol van a tanár?
– A teremben.
– Ebben a teremben?
– Nem, abban a teremben.
– Köszönöm szépen.

– Hol tanulsz?
– Iskolában.
– Ebben az _____?
– Nem, _____.
– Köszike.

– Bocsánat, hol van a szótár?
– A polcon.
– _____ a polcon?
– Nem, _____.
– Köszi.

– Hol van a _____?
– Az asztalon.
– _____?
– Nem, _____.
– Köszi.

– Mi ez?
– Ez egy _____.
– És mi van ebben a szekrényben?
– Ebben a szekrényben _____.
– És az ott mi?
– Az is egy _____.
– Mi van abban a szekrényben?
– Az titok.

– Mi ez?
– Ez egy pad.
– És mi van ezen a padon?
– _____ van a magyar nyelv tankönyv.

– És az ott mi?
– Az is egy _____.
– Mi van azon a padon?
– Az titok.

21. Alkossatok mondatokat! Mi hol van a szobátokban?

Ebben a/az ..., abban a/az ..., ezen a/az ... , azon a/az ... .

MAGYARUL TANULOK AZ ISKOLÁBAN

Я ВЧУ УГОРСЬКУ В ШКОЛІ

22. Olvassátok el a szöveget!

Szasko 13 éves ukrán tanuló. Ukrajnában él. Szasko beszél ukránul és angolul, de még nem beszél magyarul. Az egyik líceumban tanulhat magyarul. Most éppen itt van ebben a líceumban. A magyar nyelv teremben ül és tanul. A terem elég nagy és világos. A teremben vannak padok, székek, és van egy szekrény is. A szekrényben vannak szótárak, tankönyvek és interaktív játékok. A csoportban 10 tanuló van. Reggel 9 óra van, mindenki álmos. Bejön a tanár:

– Jó reggelt kívánok!
– Jó reggelt kívánok!
– Mindenki itt van?
– Nem. Valentina hiányzik. Ma nem jön.
– Köszönöm.

23. Párosítsátok a kérdéseket a megfelelő válaszokkal!

Hány éves Szasko?	Líceumban.
Milyen nyelven beszél Szasko?	Valentina.
Hol tanul Szasko?	13 éves.
Mit tanul Szasko?	10.
Milyen a terem?	Szótárak, tankönyvek, interaktív játékok.
Mi van a szekrényben?	Magyar nyelvet.
Hány tanuló van a csoportban?	Ukránul és angolul.
Ki hiányzik?	Elég nagy és világos.

24. Pótoljátok a hiányzó részeket, majd írjatok hasonlót magatokról!

Sziasztok, Szasko vagyok. 13 éves _____ vagyok. Ukránul és _____ beszélek. Most magyarul tanulok. A _____ ülök, és olvasok. A terem _____. Ebben a teremben van egy _____. A csoportban _____ van. Most 9 _____ van.

25. Ki csinálja?

Én tanulok, _____ olvas, _____ számolsz, _____ énekelünk, _____ beszélnek, _____ táncoltok, _____ tornázom, _____ állsz, _____ telefonál, _____ ültök, _____ pihennek, _____ hiányzunk, _____ olvasol, _____ kiabálok, _____ várunk, _____ sietnek, _____ futtok, _____ nevetek, _____ jön, _____ megy.

26. Pótoljátok a hiányzó részeket!

	ÉN	TE	Ő
	Robi vagyok. Buszsofőr vagyok. Ebben a buszban ülök.	Robi _____. Buszsofőr _____. Ebben a buszban _____.	Ő _____ . Ő _____ . Ebben a buszban _____.
	Paula vagyok. Tanuló _____. Ebben a teremben tanulok magyarul.	Paula _____. Tanuló _____. Ebben a teremben _____ magyarul.	Ő _____ . Ő _____ . Ebben a teremben _____ magyarul.
	Én _____ a hal. Ebben a tóban _____.	Te _____ a hal. Ebben a tóban _____.	Ő a _____. Ebben a tóban _____.
	Én vagyok a medve. Abban az _____.	Te _____ a medve. Abban az _____.	Ő a _____. Abban az _____.

27. Tegyétek többes számba az alábbi mondatokat!

Én magyarul tanulok. A gyerek jól olvas angolul. Te Németországban élsz. Ön milyen nyelven beszél? A fiú ebben a városban tanul. Te abban a könyvtárban ülsz és olvasol. Én ebben a laboratóriumban vagyok. Ön ezen az emeleten dolgozik? Én nem beszélek japánul. A lány Magyarországon él és dolgozik.

BEMUTATOM A CSALÁDOM

ДОЗВОЛЬТЕ ПРЕДСТАВИТИ СВОЮ РОДИНУ

Emlékeztek még? Пам'ятаєте?

-m	család**om**	***-nk***	család**unk**
-d	család**od**	***-tok, -tek, -tök***	család**otok**
-a, -e, -ja, -je	család**ja**	***-uk, -ük, -juk, -jük***	család**juk**

28. Alkossatok mondatokat a példa alapján!

család – kicsi

Az én család**om** kicsi.
A te _____ kicsi.
Péter _____ kicsi.
A mi _____ kicsi.
A ti _____ kicsi.
Az ő _____ kicsi.

anya – a kórházban dolgozik

Az én _____ a kórházban dolgozik.
A te _____ . A szomszéd _____. A mi _____. A ti _____. Az ő _____.

nagymama – kedves

Az én _____ kedves.
A te _____ . Az ő _____. A mi _____. A ti _____. Az ő _____.

apa – a garázsban van

Az én _____ a garázsban van.
A te _____ . Az ő _____. A mi _____. A ti _____. Az ő _____.

nagyapa – a kertben a fa alatt ül és könyvet olvas

Az én _____ a kertben a fa alatt ül és könyvet olvas.
A te _____ . Az ő _____. A mi _____. A ti _____. Az ő _____.

29. Olvassátok el a szövegeket! Melyik fénykép melyik szöveghez illik?

Bemutatom a családom. Itt, ebben a fiókban vannak a fényképek!

1. Ez én vagyok az édesanyámmal és a nővéremmel. A nővérem nagyon jó tanuló volt az iskolában. Most egyetemre jár, és két év múlva orvos lesz.

2. Amikor kicsi voltam, sokat voltam a nagymamámnál és nagyapámnál. Nagymamám 2 nap múlva 80 éves lesz, nagyapám pedig 2 hónap múlva 85.

3. Ezen a fényképen a Balaton partján vagyunk. Múlt éven nyaraltunk ott, idén is külföldre megyünk pihenni.

4. Ezen a képen az édesapám és az öcsém horgásznak. Tegnapelőtt voltak a Velencei tavon. Ez egy friss fénykép.

5. Ez a mi kutyánk, Bodri. Ezen a képen még kicsi, de nemsokára ő lesz az utcánkban a legnagyobb kutya.

a)

b)

c)

d)

e)

30. **Ki ő?**

Ki az anyukám anyukája? – *Az én* _____.

Ki a fiatalabb lánytestvérem? –
Ki az anyukám fiútestvére? –
Ki a nagymamám fia? –
Ki az apukám fia? –
Ki az apukám apukája? –
Ki a nagynéném lánya? –
Ki a nagyapám unokája? –
Ki a nagybátyám apukája? –
Ki a nagynéném férje? –
Ki az apukám felesége? –
Ki az idősebb fiútestvérem? –

31. **Rajzoljátok le a családfátokat, és ez alapján mondjátok el, ki kicsoda?**

Például: *Éva András nagyanyja.*
Emese Miklós nővére.
Tibor Ágnes apja.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

TEGNAP	MA	HOLNAP
voltam	vagyok	leszek
voltál	vagy	leszel
volt	0 / van	lesz
voltunk	vagyunk	leszünk
voltatok	vagytok	lesztek
voltak	0 / vannak	lesznek

Például: *Péter diák volt, most ügyvéd, 20 év múlva nyugdíjas lesz.*
Tegnap Pécsett volt, most Bécsben van, 2 hét múlva Rómában lesz.

32. Egészítsétek ki a mondatokat múlt, jelen és jövő időben!

Tegnap Szolnokon _____, ma Szegeden _____, holnap Gödöllőn _____. (én)

Tegnap álmos _____, ma is álmos _____, de holnap már nem _____ álmos. (te)

A diák tegnap az egyetemen _____, ma is az egyetemen _____, de holnap itthon _____. (ő)

Tavaly Olaszországban _____, idén Franciaországban _____, jövőre Németországban _____. (mi)

Tegnap magyar nyelv órán _____, ma angol nyelv órán _____, holnap világirodalom órán _____. (ti)

A városok régen tiszták _____, most nem tiszták _____, de talán a jövőben tiszták _____. (ők)

33. Tegyétek múlt időbe a következő mondatokat!

Óvodás vagyok. Nagyapa mérnők. Te nem vagy magas. A gyerekek az iskolában vannak. Győrben vagytok. Nem vagyunk kint az utcán. A cica éhes. Semmi nincs ebben a táskában. Minden azon az asztalon van. Anya az irodában van.

34. Egészítsétek ki a *lesz* létige megfelelő formájával a mondatokat!

Mi lesz_____, ha nagy lesz_____? (te)

Én fogorvos _____.

Délelőtt a gyerekek az iskolában _____.

A hétvégén elutazunk, nem _____ itthon. (mi)

2 hét múlva Péter Amerikában _____.

Mikor _____ a mozi előtt? (ti)

35. Pótoljátok a hiányosságokat a párbeszédekben! Játsszátok el!

– Az én nagymamám tanárnő volt. És a te nagymamád?
– Az én nagymamám _____ volt.

– Az én nagyapám orvos volt. És a te nagyapád?
– Az én nagyapám _____ volt.

– Télen _____ voltunk. És ti hol voltatok?
– Mi _____ voltunk.

– Az én testvérem mérnők lesz? És a te testvéred?
– Az én testvérem _____ lesz.

– Én bíró leszek. És te mi leszel?
– Én _____ leszek.

– Idén nyáron Budapesten leszünk. És ti hol lesztek?
– Mi _____ leszünk.

36. Hozzatok fényképeket! Meséljetek a családotokról!

Anya Szvitlana. Anya ukrán, Ukrajnában él. Anya 36 éves könyvelő. Tegnap az irodában volt, ma is az irodában van, de holnap itthon lesz.

HOL VOLTÁL? MIT CSINÁLTÁL?

ДЕ БУВ / БУЛА? ЩО ТИ РОБИВ / РОБИЛА?

37. Játsszátok el a párbeszédeket!

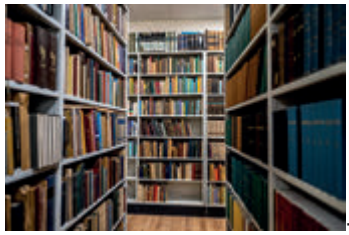

– Szia! Hol voltál?
– Szia! Ebben a könyvtárban.
– És mit csináltál?
– Tanultam.

– Szia! Hol voltál?
– Szia! Abban a boltban.
– És mit csináltál?
– Vásároltam.

– Szia! Hol voltál?
– Szia! Ennél a fodrásznál.
– És mit csináltál?
– Hajat vágattam.

– Szia! Hol voltál?
– Szia! Annál az épületnél.
– És mit csináltál?
– Katit vártam.

38. **Az előző feladat párbeszédeit tegyétek többes számba!**

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

HOL VAN?	
EZ + NÉL – ENNÉL	**ENNÉL** A FODRÁSZ**NÁL** **ENNÉL** AZ ÉPÜLET**NÉL**
AZ + NÁL – ANNÁL	**ANNÁL** A FODRÁSZ**NÁL** **ANNÁL** AZ ÉPÜLET**NÉL**

39. **Egészítsétek ki a táblázatot!**

	ez a bank	az az iroda	ez a gyerek	az az utca
-ban, -ben				
-n, -on, -en, -ön				
-nál, -nél				

40. Pótoljátok a mondatokat!

ezen, azon, ebben, abban, ennél, annál

Pista _____ (ez) a bankban volt.
Mi volt _____ (az) az osztályban?
_____ (ez) a parknál várt Kati.
_____ (ez) az iskolatáskában volt egy füzet, egy tankönyv és egy tolltartó.
_____ (ez) a polcon voltak a könyvek és a szótárak.
Szófia nem _____ (ez) a tanárnál tanult magyarul, hanem _____ (az).

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Ознакою минулого часу в угорській мові є ***-t, -tt***, що слідує за основою дієслова, після чого ставиться особове закінчення: *tanul**t**, pihen**t***. Якщо ознака минулого часу приєднається до основи за допомогою єднального голосного, то вживається ***-tt:*** *olvaso**tt**, feste**tt***.

Питальне слово: *Mit csinált?*

TEGNAP	**MA**
Kedd vol***t***.	Szerda van.
A fiú pihen***t***.	A fiú tanul.
A lány az iskolában rajzol***t***.	A lány az iskolában ül.
Anya kirándul***t***.	Anya vásárol.
Apa a parkban sétál***t***.	Apa az irodában cikket ír.

TE MIT CSINÁLTÁL?

én	tanul***tam***	pihen***tem***
te	tanul***tál***	pihen***tél***
ő	tanul***t***	pihen***t***
mi	tanul***tunk***	pihen***tünk***
ti	tanul***tatok***	pihen***tetek***
ők	tanul***tak***	pihen***tek***

Kivétel / Деякі винятки: *alszik – aludt, fekszik – feküdt...*

41. ***Ki csinálta?*** **Pótoljátok!**

Te énekeltél, _____ vártam, _____ tanult, _____ írtatok, _____ ültem, _____ álltak, _____ kiabáltunk, _____ táncoltál, _____mesélt, _____ szóltunk, _____ pakoltatok, _____ felkelt, _____ örültetek, _____ kirándultak, _____ pihentünk, _____ indultam, _____felszálltál, _____ kért.

42. **Egészítsétek ki a táblázatot!**

én				
te	írtál			
ő		feküdt		
mi				aludtunk
ti				
ők			vártak	

43. **Írjátok be a hiányzó múlt idejű végződést!**

A gyerekek ebben a parkban pihen _____. A tankönyvek azon a polcon volt _____. Péter abban az iskolában tanul _____. Szombaton ennél a zöldségesnél vásárol_____ (én). Te ezen a téren vár_____? Februárban ezekben a hegyekben síel _____ (mi). Mit csinál _____ tegnap délután? (ti). Erika korán reggel kel _____ fel. Annál az ügyvédnél volt _____? (te) Azon az asztalon pakol_____ össze (én).

CSALÁDI HÉTVÉGE
СІМЕЙНІ ВИХІДНІ

44. **Olvassátok el a szöveget!**

A SZEGEDI DÓM

Magyarország egyik nagyobb városa Szeged. A Tisza és a Maros torkolatánál terül el. A Tiszán két híd is segíti az átkelést. A város meghatározó épülete a Fogadalmi templom vagy Dóm. Magyarország negyedik legnagyobb temploma, az alig százéves, neoromán stílusú épület két magasba törő tornya uralja a környéket. A körülötte elhelyezkedő egyetemi épületekkel és a püspöki palotával különös hangulatot ad az egységes téglastílusban épített Dóm térnek, ahol nyaranta rangos szabadtéri színházi és zenei előadásokat rendeznek.

45. **Igaz vagy hamis?**

Szeged Magyarország legkisebb városa.
Szeged a Tisza és a Maros folyókon terül el.
Szeged egyik nevezetessége a Fogadalmi templom vagy Dóm.
A Szegedi Dóm Magyarország második legnagyobb temploma.
A Dóm neoromán stílusú.

46. **Mondjátok el, mit láttok a képen!**

templom, színház, mozi, vár, kastély, képgaléria, múzeum, étterem

47. Játsszátok el a párbeszédeket!

– Szia Anikó! Mit csináltál a hétvégén?
– Szia Zoli! A családommal Szegeden voltunk.
– Sajnos még nem jártam Szegeden. Milyen volt?
– Nagyon jó, Szeged érdekes hely. Sétáltunk a Tisza-parton, voltunk a Dómban, a Móra Ferenc Múzeumban és a zsinagógában.
– És hol ebédeltetek?
– A Dugonics téren.

– Szia Andi! Mit csináltál a hétvégén?
– Szia Máté! A családommal Sopronban voltunk.
– Sajnos még nem jártam Sopronban. Milyen volt?
– Nagyon jó, Sopron szép hely. Sétáltunk a Várkerületben, voltunk a Tűztoronyban, az Esterházy-palotában, a pékmúzeumban.
– És hol ebédeltetek?
– A Várkerületben, egy nagyon jó étteremben.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

A CSALÁD VÁRTA A HÉTVÉGÉT		
én	vár***tam***	beszél***tem***
te	vár***tad***	beszél***ted***
ő	vár***ta***	beszél***te***
mi	vár***tuk***	beszél***tük***
ti	vár***tátok***	beszél***tétek***
ők	vár***ták***	beszél***ték***

én	vár*talak* (téged)/titeket	lebeszél*telek* (téged)/titeket

48. **Folytassátok a sort!**

én	ír***tam***	a házi feladatot
te	ír ...	
ő	ír ...	
mi	ír ...	
ti	ír ...	
ők	ír ...	

én	tanul***tam***	a magyar nyelvet
te	tanul ...	
ő	tanul ...	
mi	tanul ...	
ti	tanul ...	
ők	tanul ...	

én	kér***tem***	a szendvicsét
te	kér ...	
ő	kér ...	
mi	kér ...	
ti	kér ...	
ők	kér ...	

én	ismer***tem***	Szegedet
te	ismer ...	
ő	ismer ...	
mi	ismer ...	
ti	ismer ...	
ők	ismer ...	

49. **Egészítsétek ki a táblázatot!**

én	énekeltem		
te			
ő		figyelte	
mi			
ti			
ők			próbáltuk

50. **Írjátok be Zsófi naplójába a következő szavakat:** *nagymama, nagyapával, nagymamánál, nagyapánál, gyerekek, nagyapa***!**

Zsófi és Feri testvérek. Pécsen élnek és ott is tanulnak. Múlt nyáron a nagyszülőknél voltak néhány napot Szegeden. A gyerekek sokat pihentek és kirándultak a városban.

Kedves naplóm!

Nagyon jó volt _____ *és* _____.

_____ *mindig korán kelt, és nagyon jó süteményeket csinált, de mi sokat aludtunk, egész nap játszottunk és gyakran voltunk* _____ *a városban.* _____ *nagyon sokat mesélt Szeged történetéről és nevezetességeiről.*

A szomszédban is voltak _____, *mindig együtt játszottunk az udvaron.*

2025. szeptember 5.

Pécs

51. ***Ki hol járt már Magyarországon*****? Beszélgessetek!**

52. **Írjatok rövid fogalmazást *Családi hétvége* címmel! Hozzatok fényképeket!**

NAPIREND

РОЗПОРЯДОК ДНЯ

53. **Olvassátok el a szöveget!**

MENNYI AZ IDŐ?
MIT CSINÁL FERENC MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN?

Ferenc budapesti diák. A Budapesti Műszaki Egyetemen tanul. Nagyon elfoglalt fiatalember.

7:00. Felkel.

7:15. A konyhában reggelizik, szendvicset eszik és teát iszik.

7:30. A fürdőszobában fogat mos.

7:45. Elindul az egyetemre. Várja a buszt.

8:00 – 14:00. Tanul. Sok tantárgya van: matek, fizika, magyar nyelv és irodalom, német nyelv.

14:30. A büfében ebédel.

15:30. A könyvtárban anyagot gyűjt a beszámolójához.

16:00 – 17:00. Sportol. Az uszodában úszik vagy a parkban kerékpározik.

18:30 – 19:30. Otthon egy jó könyvet olvas vagy zenét hallgat.

20:00. A konyhában vacsorázik.

20:30. Tévét néz.

21:00. A fürdőszobában tusol.

22:00. Lefekszik és alszik.

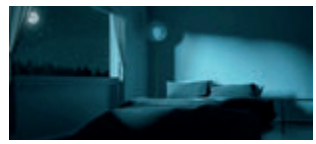

54. Válaszoljatok a kérdésekre!

Mit csinál Ferenc este 18:30 – 19:30 között?
Mikor mos fogat Ferenc?
Mit sportol Ferenc?
Mikor kel?
Hol reggelizik?

55. Tegyétek fel a kérdést!

_____? – Szendvicset eszik és teát iszik.
_____? – 7:45-kor.
_____? – Ebédel.
_____? – Anyagot gyűjt a beszámolójához.
_____? – Egy jó könyvet.
_____? – Tévét néz.

56. Meséljétek el Ferenc napját egyes szám első személyben!

Ferenc vagyok. Budapesti diák vagyok. A Budapesti Műszaki Egyetemen tanulok. Nagyon elfoglalt fiatalember vagyok. Minden csütörtökön 7-kor ...

57. **Töltsétek ki a táblázatot! Majd írjatok mondatokat!**

Például: *Hétfőn délelőtt 11 órakor fizikát tanulok.*

		Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
délelőtt	8:00	*felkelek*						*még alszom*
	8:15				*fogat mosok*		*mosakszom*	
	9:30	*egyetemen vagyok*	*egyetemen vagyok*	*egyetemen vagyok*	*egyetemen vagyok*	*egyetemen vagyok*		
	10:05						*anyagot gyűjtök a beszámolóhoz*	
	11:00	*fizikát tanulok*						*kirándulok a Pilisben*
	12:30			*ebédelek*				
délután	13:15				*internetezem*			
	14:45						*kórusban énekelek*	
	16:00	*könyvet olvasok*				*kerékpározok a parkban*		
	17:10							*apával horgászom*
	18:15		*magyar nyelv órán vagyok*		*angolul tanulok*			
	19:00	*az uszodában úszom*					*az uszodában úszom*	
	20:30			*tévét nézek*	*rajzfilmet nézek*			
	22:00		*zenét hallgatok*			*tusolok*		*már alszom*

58. **Írjatok rövid fogalmazást *A kedvenc napom* címmel!**

MIT CSINÁLT FERENC MÚLT CSÜTÖRTÖKÖN ESTE NYOLCTÓL KILENCIG?

59. **Olvassátok el a szöveget!**

Ferenc budapesti diák volt. A Budapesti Műszaki Egyetemen tanult. Nagyon elfoglalt fiatalember volt.

7:00. Felkelt.

7:15. A konyhában reggelizett, szendvicset evett és teát ivott.

7:30. A fürdőszobában fogat mosott.

7:45. Elindult az egyetemre.

8:00 – 14:00. Tanult. Sok tantárgya volt: matematika, fizika, magyar nyelv és irodalom, német nyelv.

14:30. A büfében ebédelt.

15:30. A könyvtárban anyagot gyűjtött a beszámolójához.

16:00 – 17:00. Sportolt. Az uszodában úszott vagy a parkban kerékpározott.

18:30 – 19:30. Otthon egy jó könyvet olvasott vagy zenét hallgatott.

20:00. A konyhában vacsorázott.

20:30. Tévét nézett.

21:00. A fürdőszobában tusolt.

22:00. Lefeküdt és aludt.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Випадки вживання минулого часу з ознакою ***-tt*** в третій особі однини:

-s, -sz, -z, -dz	***-p, -b, -k, -g, -f, -v, -gy, -m***	***-at, -et*** **(több-szótagú)**	**magán-hangzó + *d***	**деякі дієслова**
mos, néz, főz, olvas, ...	*kap, lép, hív, lakik, ...*	*mutat, szeret*	*ad, tud, kezdődik, működik*	*hord, kezd, küld, mond, lát, mozog, fürdik, emlékszik*

Ferenc 18:30 és 19:30 között egy jó könyvet olvas*ott*.
20:30-kor pedig tévét néz*ett*.

én	olvastam	néztem	főztem
te	olvastál	néztél	főztél
ő	olvas***ott***	néz***ett***	főz***ött***
mi	olvastunk	néztünk	főztünk
ti	olvastatok	néztetek	főztetek
ők	olvastak	néztek	főztek

60. **Tegyétek múlt időbe a mondatokat!**

Holnap reggel 8:00-kor kelünk fel. – *Tegnap* _____ .
8:15 és 8:30 között reggelizik.
Reggeli után fogat mos és tornázik.
Délelőtt 10-kor még iskolában vagyok.
13:30-kor az iskolai büfében ebédelsz.
Délután 16 és 17 óra között a parkban fociznak.
18:45-kor egy jó könyvet olvas.
Este a nappaliban ül és egy új magyar filmet néz.
Csak 20:30-kor vacsoráztok?
A gyerekek 22:00-kor már alszanak.

61. **Hallgassátok meg a párbeszédet, és pótoljátok a hiányzó részeket!**

– Tegnap voltál iskolában?
– Igen.
– Hány órától _____?
– Reggel 8-tól.
– Mikor _____?
– _____.
– És délután mit csináltál?
– _____ sportoltam.
– És azután?
– A könyvtárban _____.
– Hány óráig voltál a könyvtárban?
– Nem tudom. Körülbelül _____.
– Mikor _____?
– Későn, este 8 után.

62. **Egészítsétek ki a párbeszédeket, alkossatok hasonlókat!**

– Tegnap _____?
– Igen.
– Hány órától _____?
– Délután 5-től.
– És meddig?
– _____ -ig.

– Tegnap _____?
– Igen.
– Hány órától _____?
– Este 8-tól.
– És meddig?
– _____ -ig.

63. ***Mit csináltál a múlt héten!*** **Készítsetek projekteket rajzokkal és fényképekkel!**

A PARKBA MEGYEK DÉLUTÁN

Я ЙДУ В ПАРК ПОПОЛУДНІ

64. **Hallgassátok meg a párbeszédet! Döntsétek el, ki mondja!**

_____ – Szia, hova mégy ebben a sportruhában?
_____ – Ide, ebbe a parkba.
_____ – És miért?
_____ – Azért, mert futni akarok. Gyere te is!
_____ – Én?! Én nem szeretek sportolni, csak nézem a tévében.
_____ – Én minden hétfőn, szerdán és pénteken a parkban futok.

65. **Töltsétek ki a táblázatot!**

Mi?	**Mit csinál?**	***-ni***
foci	*focizik*	*focizni*
úszás		
kosárlabda		
tenisz		
vívás		
biciklizés		
evezés		
golf		
röplabda		
vízilabda		

66. ***Ti mit sportoltok, és mikor?*** **Alkossatok mondatokat a példa alapján!**

Kedden és csütörtökön délután 5-kor az uszodában úszom.

67. Írjatok egy rövid fogalmazást *A kedvenc sportom* címmel!

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

HOVÁ?	
EZ + BE – EBBE	**EBBE** A PARK**BA** **EBBE** AZ ÉPÜLET**BE**
AZ + BA – ABBA	**ABBA** A PARK**BA** **ABBA** AZ ÉPÜLET**BE**
EZ + RE – ERRE	**ERRE** A PÁLYÁ**RA** **ERRE** A TÉR**RE**
AZ + RA – ARRA	**ARRA** A PÁLYÁ**RA** **ARRA** A TÉR**RE**
EZ + HEZ – EHHEZ	**EHHEZ** A TANÁR**HOZ** **EHHEZ** AZ EDZŐ**HÖZ**
AZ + HOZ – AHHOZ	**AHHOZ** A TANÁR**HOZ** **AHHOZ** AZ EDZŐ**HÖZ**

68. Egészítsétek ki a mondatokat a zárójelben megadott szavak megfelelő alakjával!

Mindig _____ (ez a park) megyek futni reggel.
_____ (ez az uszoda) közel lakunk, ezért ide járunk úszni.
_____ (ez a focipálya) érkezik egy külföldi csapat.
_____ (az a sportterem) jár Pista.
_____ (az a játszótér) mennek a gyerekek iskola után.
_____ (az a piac) közel laktok, ezért ott vásároljátok a zöldséget és gyümölcsöt.

69. Válasszátok ki a helyes megoldást!

Reggel *a parkban / parkba* megyek. Hétfőn és pénteken *focin / focira* jársz? Délután Zsolt az *erdőben / erdőbe* kerékpározik. *Az edzőnél / edzőhöz* sárga lap van. Ezen a hétvégén *az uszodában / uszodába* megyünk. A gyerekek *az utcán / utcára* szeretnek sportolni. *Ennél a tanárnál / ehhez a tanárhoz* mentek pótórára? Minden szombat és vasárnap *a hegyekben / hegyekbe* megyek kirándulni.

70. Egészítsétek ki a mondatokat!

ebben/abban, ezen/azon, ennél/annál, ebbe/abba, erre/arra, ehhez/ahhoz

_____ (ez) a sportterembe járok.
Károly _____ (az) a sportterembe jár.
A lányok is, a fiúk is _____ (ez) az edzőhöz járnak.
Pénteken nagymamám _____ (ez) a postára jár.
Általában _____ (ez) a piacon vásárolok zöldséget és gyümölcsöt.
Nem _____(az) a teniszpályánál találkozunk Tomival?
(Ez) _____ a sportcipőben nem tudok játszani.
Nem leszel _____ (az) a sportruhába holnap?

ISKOLA UTÁN TÁNCÓRÁRA MENT

ПІСЛЯ ШКОЛИ ПІШОВ / ПІШЛА НА УРОК ТАНЦІВ

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

én	mentem
te	mentél
ő	ment
mi	mentünk
ti	mentetek
ők	mentek

71. **Párosítsátok a szavakat a megfelelő képekkel!**

táncóra, énekóra, számítógépes szakkör, színjátszó szakkör, állatbarát, növénybarát, sakk, rajz, kézműves, robottechnika

72. Játsszátok el a párbeszédeket!

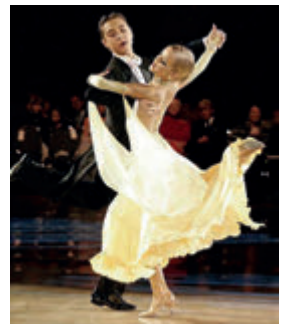

– Szia Szilvi!
– Szia Noémi!
– Hová mentél tegnap órák után?
– Táncórára. És te?
– Én a könyvtárba.

– Szia Pali!
– Szia Jancsi!
– Hová mentél tegnap órák után?
– Robottechnikára. És te?
– Én a sportterembe.

– Jó napot kívánok!
– Jó napot kívánok!
– Hová ment tegnap munka után?
– Ebbe a boltba. És ön?
– Arra a pályaudvarra.

– Jó reggelt kívánok!
– Jó reggelt kívánok!
– Hová ment tegnap kora reggel?
– Erre a postára. És ön?
– Arra a piacra.

73. Párosítsátok a mondatokat a megfelelő képekkel!

a) Felmentem a harmadik emeletre, mert ott volt az énekóra.
b) Kimentünk a kertbe, mert ott várt minket a növénybarát szakkör tanára.
c) Bementek a terembe, mert kint hideg volt.
d) Lementél a pincébe, és felhoztál egy kis vödör festéket.
e) Elmentek a színjátszó szakkörre.
f) A pályaudvar előtt voltam, aztán elmentem a könyvtárba, de később visszamentem a pályaudvarra, mert már indult a vonatom.

74. Használjátok a megfelelő igekötőt a mondatokban!

Tibor ___ment abba a pincébe, és ___hozott egy kis vödör festéket az ajtóra.

___ültünk erre a padra a parkban.

___mentek a második emeletre, mert kezdődött a táncóra.

___mentem abba a könyvtárba, ___olvastam egy cikket és hazamentem.

___mentél a pályaudvarra Pisti elé?

___mentünk a kertbe virágot ültetni.

75. Melyik a helyes megoldás?

Zsolt reggel *az iskolában / iskolába* ment.

A lányok *a táncórán / táncórára* voltak.

Ehhez *a tanárnál / tanárhoz* jártam kézműves *foglalkozáson / foglalkozásra*.

Tegnap délután számítógépes *szakkörön / szakkörre* mentünk.

A sportteremben / sportterembe sok gyerek volt.

Te hol voltál? *Pistinél / Pistihez?*

76. Egészítsétek ki a mondatokat!

A két lány a könyvtár_____ volt, de hat órakor elmentek a mozi_____. Szombaton délelőtt otthon voltunk, de ebéd után elmentünk az állatkert_____. Ma az iskola_____ sakkverseny lesz. A gyerekek elmentek a számítógépes szakkör_____. Egész vasárnap a tévé előtt ültem, csak este mentem ki a park_____. Apa elment a piac_____. Visszamentek Kati _____? Vasárnap nagymama_____ ebédeltek.

77. Mikor mit csináltál?

A fürdőszobába mentem és fogat mostam. Iskolában voltam. Elmentem nagymamához és ebédeltem. Az uszodába mentem és úsztam egy jót. A parkba mentem, mert futni akartam. Moziba mentem, és megnéztem egy jó filmet. Magyar nyelvet tanultam. Tévét néztem. Hazamentem és vacsoráztam. Felkeltem és tornáztam.

Reggel	*Délelőtt*
Délután	*Este*

78. Írjatok rövid fogalmazást *A kedvenc szakköröm* címmel!

JÖTT EGY MAGYARORSZÁGI DIÁK

СТУДЕНТ З УГОРЩИНИ

79. ***Ő Dezső. Hogy néz ki?*** **Hallgassátok meg a szöveget, és válasszátok ki a rá vonatkozó szavakat!**

alacsony, magas, udvarias, kedves, kék szemű, barna szemű, rövid hajú, hosszú hajú, sovány, kövér, szemüveges, szeplős

80. Olvassátok el a párbeszédet!

Egy lvivi líceum diákkonferenciát rendez. Dezső is részt vesz a konferencián. Most a líceumban van, megismerkedik a tanulókkal.

– Szervusztok! Dezső vagyok.

– Olena és Sztepan. Nagyon örülünk.

– Honnan jöttetek?

– Lviviek vagyunk. Ebben az iskolában tanulunk. És te?

– Szegedi vagyok. Szegedről jöttem. Hol lesz a megnyitó?

– Itt, ebben a teremben.

– És az első előadás is?

– Nem, az első előadás a második emeleten lesz.

– Hány órakor kezdődik a megnyitó?

– 10-kor. Még van 15 perc.

– Köszönöm. Még egy kérdésem van. Hol van itt a mosdó?

– Itt a folyosó végén.

– Köszönöm.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

EZ + BŐL – EBBŐL	**EBBŐL** AZ ISKOLÁ**BÓL** **EBBŐL** A SZEKRÉNY**BŐL**
AZ + BÓL – ABBÓL	**ABBÓL** AZ ISKOLÁ**BÓL** **ABBÓL** A SZEKRÉNY**BŐL**
EZ + RŐL – ERRŐL	**ERRŐL** AZ ASZTAL**RÓL** **ERRŐL** A TÉR**RŐL**
AZ + RÓL – ARRÓL	**ARRÓL** AZ ASZTAL**RÓL** **ARRŐL** A TÉR**RŐL**
EZ + TŐL – ETTŐL	**ETTŐL** AZ ISKOLÁ**TÓL** **ETTŐL** A TANÁRNŐ**TŐL**
AZ + TÓL – ATTÓL	**ATTÓL** AZ ISKOLÁ**TÓL** **ATTÓL** A TANÁRNŐ**TŐL**

81. **Egészítsétek ki a táblázatot!**

	ez a város	**az az asztal**	**ez a lány**	**az a mozi**
-ból, -ből				
-ról, -ről				
-tól, -től				

82. ***Honnan hová megy?*** **Alkossatok mondatokat!**

Szilvia ebből a könyvtárból abba az uszodába megy.
Ez az étterem – az az épület
Ez az iskola – az a park
Ez a város – az a falu
Ez a fogorvos – az a fogorvos
Ez az uszoda – az a tér

83. **Dolgozzatok párban, gyakoroljátok a párbeszédet!**

– Szia, honnan jössz?
– Szia! Az uszodából.
– És hová mégy?
– A büfébe. És te?
– Én is oda megyek.

könyvtár / táncóra
iskola / nagymama
fogorvos / park
nyelviskola / haza
edzés / mozi

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

én	jöttem
te	jöttél
ő	jött
mi	jöttünk
ti	jöttetek
ők	jöttek

84. ***Honnan jött? Hová ment? És ott mit csinált?*** **Alkossatok rövid szövegeket!**

14:00 nyelviskola (magyarul tanul), 15:30 büfé (ebédel),
18:00 mozi (filmet néz)

ÉN: 14:00 órakor egy nyelviskolában voltam, magyarul tanultam. 15:30-kor a büfébe mentem, ott ebédeltem és azután hazamentem. Este 6-kor otthonról moziba mentem, megnéztem egy új filmet.

9:00 iskola (fizikát és kémiát tanul), 12:00 otthon (ebédel),
15:00 uszoda (úszik és napozik)

TE: _____.

7:30 munka (dolgozik), 13:30 étterem (ebédel és tárgyal), 17:45 fogorvos

APA: _____.
szombat focipálya (focizik), délután pizzázó (ebédel), este otthon (pihen)

MI: _____.

14:15 piac (zöldséget és gyümölcsöt vásárol), 16:00 posta (felad egy levelet), 18:30 otthon (sorozatot néz)

TI: _____.

tegnap iskola (tanul), július és augusztus Magyarország (utazik), szeptember itthon (jön)

A GYEREKEK: _____.

85. Dolgozzatok párban, gyakoroljátok a párbeszédet!

– Hová utaztál?
– Párizsba.
– És honnan jöttél?
– Budapestről.
– Ott tanultál?
– Nem. Ott nyaraltam.

Győr – Pécs
London – Berlin
Magyarország – Ukrajna
Kairó – Pozsony
Prága – Varsó

86. Melyik a helyes megoldás?

Pista ebből *a városban / városba / városból* származik.
Ebből *az épületben / épületbe / épületből* jöttem ki.
A fogorvosnál / fogorvoshoz / fogorvostól jöttetek?
Magyarországon / Magyarországra / Magyarországról jöttek diákok?
Hol / hová / honnan jöttél?
Erről *a koncerten / koncertre / koncertről* jöttünk haza.

87. **Képzeljétek el, hogy iskolátokba magyarországi tanulók érkeznek! Készítsetek nekik egy heti programot!**

Mikor? Hol? Hova? Honnan?

A GYEREKEK TAKARÍTANAK

ДІТИ ПРИБИРАЮТЬ

88. **Olvassátok el a szöveget!**

Ez a Kis család háza. A család négytagú: apa, anya és a két gyerek, Viktor és Gabika.

Ma szombat van, és az egész család takarítja a házat. Apa a nappaliban és a hálószobában rak rendet. Gabika a fürdőszobában takarít: letörli a port a polcokról, kimossa a kádat, felmossa a csempét és betesz egy mosást. A gyerekszoba a Viktoré. Ő nem szeret takarítani, nagyon lassan dolgozik: felporszívóz, letörli a port a bútorokról, összerakja a játékokat. Anya közben a konyhában takarít, és az ebédet főzi, a süteményt süti.

Később a család megebédel. Mindenkinek ízlik a finom ebéd. Ebéd után moziba mennek. A film után a parkban pihennek és fagyiznak.

Este otthon sokáig beszélgetnek, kártyáznak. Vasárnap kimenő van.

89. **Válaszoljatok a kérdésekre!**

Hány tagú a család?
Milyen nap van ma?
Hol takarít apa? Mit csinál?
Hol takarít anya? Mit csinál?
Hol takarít Gabika? Mit csinál?
Hol takarít Viktor? Mit csinál?
Mit csinál a család ebéd után?
Mit csinál a család a film után?
Mit csinál a család este?
Mikor van kimenő?

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Винятки вживання минулого часу неозначеної та означеної форми:

Mit csinált a család múlt szombaton?

-ít	2 mással-hangzó + *t*	egyszótagú, magánhangzó + *t*	деякі дієслова
takarít, segít	választ, játszik	fut, süt	hall, illik

A család segít*ett* a nagyszülőknek.

én	fut***ott***am	segít***ett***em
te	fut***ott***ál	segít***ett***él
ő	fut***ott***	segít***ett***
mi	fut***ott***unk	segít***ett***ünk
ti	fut***ott***atok	segít***ett***etek
ők	fut***ott***ak	segít***ett***ek

A család a házát takarít*otta*.

én	takarít***ott***am	süt***ött***em
te	takarít***ott***ad	süt***ött***ed
ő	takarít***otta***	süt***ötte***
mi	takarít***ott***uk	süt***ött***ük
ti	takarít***ott***átok	süt***ött***étek
ők	takarít***ott***ák	süt***ött***ék

90. Ragozzátok végig az alábbi igéket!

én				
te	játszottál			
ő		töltött		
mi			fordítottuk	
ti				készítettétek
ők				

91. Írjátok be a helyes múlt idejű végződést!

Lefordít_____ Petőfi Sándor versét ukrán nyelvre.
A gyerekek a tengerparton várat épít _____ .
Múlt szombaton segít_____ a nagyszülőknek takarítni. (te)
Nem ért_____ a magyar nyelv tanárt. (ti)
Tegnap reggel a parkban fut_____. (én)
Kamilla kinyit_____ az ablakot, mert nagyon meleg volt.
Anya finom süteményt süt_____ az iskolai vásárba.
Rosszul ugrik _____ a tornaórán, eltörte a lábát.

92. Egészítsétek ki a mondatokat az oda illő ige megfelelő múlt idejű alakjával!

jön, van, takarít, fekszik, vár, kezdődik, pihen

Hol _____? Mindenki téged keresett!
Hány órakor _____ ebben a moziban a film?
Le_____ aludni, mert holnap korán kelek.
A gyerekek nagyon _____ az utazást.
Szombaton _____ a lakást, vasárnap pedig _____.
Honnan _____?

93. Írjatok egy rövid fogalmazást *Szombati takarítás* címmel! Használjátok a múlt időt!

SZABADIDŐ ÉS HOBBI

ВІЛЬНИЙ ЧАС ТА ХОБІ

94. **Nézzétek meg figyelmesen a képeket! Melyik képhez illik az állítás?**

A szabadidőmben szeretek zenét hallgatni.
A szabadidőmben szeretek könyvet olvasni.
A szabadidőmben szeretek múzeumba járni.
Sajnos kevés szabadidőm van. Általában rajzolok vagy kiállításokra járok.
Rendszeresen sportolok.
A színház a hobbim. Nagyon szeretek színházba, operába, balettre járni.
A főzés a hobbim. Sok receptet ismerek, nagyon szeretek főzni és enni. Az olasz konyha a kedvencem.
Az időmet a moziban szeretem tölteni a barátaimmal.
Sokat utazom. Különböző országokban voltam már.
Sajnos nincs szabadidőm. Sokat tanulok.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

SZOKOTT + _____*-ni (-ani, -eni)*

én	szokt***am***	
te	szokt***ál***	szokt***ad***
ő	szoko***tt***	szokt***a***
mi	szokt***unk***	szokt***uk***
ti	szoktа***tok***	szoktá***tok***
ők	szokt***ak***	szokt***ák***

*Péter a szabadidejében **szokott** színházba **járni**.*
*Péter a szabadidejében **szokta nézni a tévét**.*

95. Egészítsétek ki a mondatokat a következő igék főnévi igenevével!

csinál, néz, jár, meglátogat, hallgat, sportol, kirándul, kerékpározik

A szabadidőmben szoktam zenét _____.
A szabadidejében szokott múzeumba _____.
Este szoktál tévét _____?
A gyerekek a szünidőben _____ szoktak.
Délután _____ szoktunk.
Szoktatok a parkban _____?
Szoktad _____ a foci meccset?
Péter a szabadidejében meg szokta _____ a nagyszüleit.
Meg szoktátok _____ a házi olvasmányt?

96. Hallgassátok meg, mit mond Klári! Írjátok ki a szövegből azokat a részeket, amelyek eltérnek a hallott szövegtől!

Tegnap szombat volt. Minden vasárnap nyolcig alszom. Csörgött az óra. Felkeltem, nem tusoltam, nem mostam fogat és nem reggeliztem. Minden vasárnap reggeli után újságokat szoktam olvasni. Kettő és fél három között ebédeltem. Ebéd után elmentem a parkba, ott egy szép kiállítás volt. Később egy étteremben vacsoráztam, vacsora után találkoztam a barátaimmal és elmentünk az operába. Csak este tíz után jöttem haza.

97. A kérdések segítségével beszélgessetek az osztályban! Ki, mivel, mikor szeret / szokott foglalkozni a szabadidejében?

Mivel töltöd a szabadidődet?
Mit szoktál csinálni a szabadidődben?
Tudsz / szeretsz / szoktál rajzolni? Mit rajzolsz?
Szoktál olvasni? Olvastál már valamikor magyar könyveket?
Milyen filmeket szoktál nézni? Miről?
Szoktál járni moziba / színházba / múzeumba / koncertre?
Milyen zenét szoktál hallgatni?
Mit szoktál sportolni? Hetente hányszor?
Szeretsz / szoktál utazni? Hová?

Hasznos kifejezések:

A szabadidőmben szoktam zenét hallgatni / koncertre járni / rajzolni / táncolni.
A színház / a főzés / a bélyeggyűjtés a hobbim.
Sajnos nem tudok rajzolni.
Nagyon szeretek könyveket olvasni.
Nem ismerem a magyar irodalmat.
Ritkán olvasok, de szeretek filmeket nézni / tévézni.
Gyakran járok moziba / múzeumba / kiállításra / koncertre.
Rendszeresen sportolok. Hetente háromszor úszom.
Nincs szabadidőm.
Szoktam külföldre utazni.

98. **Írjatok rövid fogalmazást *A kedvenc hobbim. Mivel szoktam foglalkozni?* címmel!**

OSZTÁLYKIRÁNDULÁS

ПОЇЗДКА З КЛАСОМ НА ЕКСКУРСІЮ

99. ***Tudjátok-e?*** **Olvassátok el a szövegeket!**

A BUGACI PUSZTA

A külföldieknek Magyarországról gyakran a „puszta” jut elsőként az eszükbe. A Duna és a Tisza között elterülő Kiskunság is ilyen vidék. Természeti értékeinek védelméről a Kiskunsági Nemzeti Park gondoskodik. Nemcsak növény- és állatvilága, hanem domborzati formakincse is gazdag. A hajdani kiterjedt állattenyésztés szimbolikus emlékei a tájat ékesítő gémeskutak; a vízben szegény tájon ezeknél itatták állataikat a juhászok és a csikósok.

A MANGALICA

A mangalica Magyarország egyik őshonos állatfajtája. Néhány évtizede még a kipusztulás fenyegette, de tenyésztése manapság újra elterjedőben van.

100. Nézzetek utána az interneten, milyen állatok és növények vannak még a Kiskunsági Nemzeti Parkban!

101. Olvassátok el a párbeszédet!

Osztályfőnök: Na, hova megyünk kirándulni?

Gyerekek: A Nyíregyházi Állatparkba.

Osztályfőnök: Ott már voltunk tavaly. Még ötletek?

Gyerekek: Sétálni, pihenni, túrázni akarunk, valami érdekeset is látni, csinálni.

Osztályfőnök: Akkor a Kiskunsági Nemzeti Parkba megyünk, Bugacpusztára. Elég érdekes a programjuk: lovaskocsikázás a Kiskunsági Parkban, csikósbemutató, pásztormúzeum látogatása, patkódobás, lovaglás, pusztai öttusa játékok, ebéd.

Gyerekek: Hű, de jól hangzik!

102. Szervezzétek meg az osztálykirándulást! Írjátok le a kirándulás részletes tervét!

Reggel 7:00-kor indul a busz az iskolától ...

103. Egészítsétek ki a mondatokat az igék megfelelő alakjával!

Nyáron a tengerparton szeretek _____ (nyaral), és sokat _____ (úszik) a tengerben. Idén nagyon érdekes lesz az osztálykirándulás, ki kell _____ (próbál) a lovaglást. Mit akarsz _____ (ebédel)? Ebben az étteremben nagyon finom ételeket lehet _____ (eszik). A buszon szeretünk zenét _____ (hallgat). Itt tilos _____ (parkol). Ide le szabad _____ (ül). Péter nem szeret _____ (túrázik). Most nem akarnak a múzeumba _____ (megy), inkább _____ (ebédel) akarnak. Hol tud jegyet _____ (vesz) a múzeumba?

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

LEHET – LEHETETT, KELL – KELLETT,
TILOS – TILOS VOLT, SZABAD – SZABAD VOLT

104. **Tegyétek az előző feladat mondatait múlt időbe!**

105. **Egészítsétek ki a mondatokat az igék megfelelő alakjával!**

A gyerekek _____ (utál) csendben ülni a buszon. A gyerekek sok állatot meg _____ (tud) jegyezni a Kiskunsági Nemzeti Parkban. Már nagyon éhesek vagyunk, enni _____ (akar). Sajnos este elutaztok, ezért nem _____ (tud) jönni a kirándulásra. Miért nem _____ (akar) elutazni valahova? Nagyon fáradt vagyok a túra után, aludni _____ (akar). Az éhes ló enni _____ (akar).

106. **Egy magyarországi barátotok Ukrajnába akar látogatni! Írjatok neki egy levelet, melyben rövid programokat ajánlottok!**

Hol? / Melyik városban?
Mit lehet megnézni?
Mit lehet ott csinálni?

DE JÓ A BALATON PARTON ÜDÜLNI!

ЯК ДОБРЕ ВІДПОЧИВАТИ НА БАЛАТОНІ!

107. ***Tudjátok-e?*** **Olvassátok el a szöveget!**

BADACSONY ÉS A BALATON

A Dunántúl közepén található Magyarország és egyben Közép-Európa legnagyobb tava, mely közel 80 km hosszú és 3-5 km széles, így a fürdés és horgászat mellett a vitorlázásra, hajózásra is kitűnő lehetőséget nyújt. A tó északi partján helyezkednek el a Tapolcai-medence jellegzetes vulkáni hegyei. Legismertebb közülük a Badacsony, melynek tetejéről csodálatos kilátás nyílik a Balatonra és környékére.

108. **Igaz vagy hamis?**

A Balaton Közép-Európa egyik legnagyobb tava.
A Balaton 100 km hosszú és 3-5 km széles.
A Balatonon tilos fürödni, horgászni, vitorlázni.
A környék legismertebb hegye a Kékes.

109. **Mit láttok a képen? A képek leírásához használjátok a megadott szavakat!**

üdül/nyaral, a tengerparton napozik, az erdőben túrázik, horgászik, egészséges életmódot folytat, vitorlázik, városlátogatás

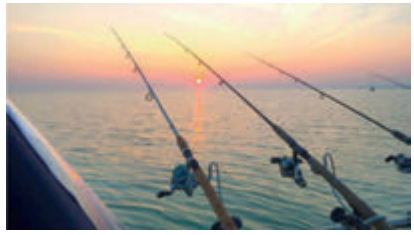

110. **Ti hol nyaraltok általában? Mit csináltok a szünidőben? Válasszátok ki a rátok illő választ!**

1. Mikor van tanítási szünet?
a) Télen és nyáron.
b) Általában ősszel, télen, tavasszal és nyáron.
c) Csak nyáron van szünidő.

2. Hol szeretsz pihenni?
a) Otthon vagy külföldön.
b) Az erdőben és a hegyekben.
c) A tengerparton.

3. Hol pihentél tavaly?
a) Tavaly a tengerparton pihentünk.
b) A Kárpátokban pihentem.
c) A barátaimmal nyári táborban voltam.

4. Általában kivel utazol?
a) A szüleimmel utazom.
b) Szeretek a barátaimmal utazni.
c) A nagyszüleimmel.

5. Mivel szeretsz utazni?
a) Külföldre inkább vonattal vagy repülőgéppel.
b) Autóval.
c) Ukrajnában inkább busszal utazok.

6. Hol szoktál megszállni nyaralás közben?
a) Egy nem drága szállodában.
b) Szeretünk kempingben lakni.
c) Lakást bérlünk.

7. Milyen gyakran jársz nyaralni?
a) Ritkán járunk nyaralni, mert sok a házimunka.
b) Minden évben.
c) Évente kétszer-háromszor.

8. Hogyan készülsz az utazáshoz?
a) Jegyet veszünk és szállodát foglalunk.
b) Utazási irodába megyünk.
c) Pénzt váltunk.

9. Mit viszel a tengerre?
a) Fürdőruhát / úszónadrágot, napszemüveget, naptejet.
b) Kalapot és törülközőt.
c) Semmit, mindent ott veszek meg.

10. Mit viszel a hegyekbe?
a) Sportruhát és kényelmes cipőt.
b) Sétabotot.
c) Hátizsákot.

111. Írjátok le a feleletet, aztán tegyétek a mondatokat múlt időbe!

Mit lehet csinálni nyáron Olaszországban a tengerparton?
Mit kell vinni télen a Kárpátokba?
Mit szabad csinálni Párizsban?
Mit lehet csinálni a repülőgépen?
Mit tilos csinálni a repülőgépen?

112. **Dolgozzatok párban! Kérdezzétek egymást, és válaszoljatok!**

– Tudsz úszni?
– Nem. Nem tudok.

– Szeretsz túrázni?
– Igen, szeretek.

113. **Szilvi és Péter minden nyáron a Balatonon üdül. Olvassátok el a szövegeket, és töltsétek ki a rájuk vonatkozó sort!**

Ő Szilvi. Szilvi 14 éves magyar gimnazista. Minden nyáron a Balaton partján pihen. A családjával kibérelnek egy lakosztályt. Szilvi nagyon szeret napozni, fürödni és tollaslabdázni. De sajnos nem tud jól úszni.

Ő Péter. Péter 16 éves magyar-német diák. Ő is minden nyarát a Balatonon tölti. Péter inkább az aktívabb életmódot szereti. A barátaival kempingeznek, túráznak, horgásznak és úsznak. De nem tud evezni, meg akar tanulni.

Szilvi	nagyon szeret	nem tud
Péter	nagyon szeret	nem tud

114. **Írjatok rövid fogalmazást *Tavalyi nyaralásom* címmel!**

BARÁTOK KÜLFÖLDÖN

ДРУЗІ ЗА КОРДОНОМ

Az igazi barátság nem ismer határokat. Nem számít, hol vagyunk a világon, a barátaink mindig velünk vannak. (Ismeretlen szerző)

115. **Mit jelentenek az alábbi kifejezések? Párosítsátok a szavakat és a képeket!**

levél, internet, chat/ chatelés, messenger, weboldal, honlap, e-mail cím, okostelefon, laptop

116. **Olvassátok el a szöveget!**

HÉT FONTOS SZABÁLY AZ ONLINE KOMMUNIKÁCIÓHOZ

Az utóbbi időben a mindennapi kommunikációnkat általában online bonyolítjuk. Interneten, sms-ben ismerkedünk új emberekkel, chatelünk barátainkkal, elmondjuk, hogy telt a napunk vagy megbeszéljük hova megyünk ebédelni, milyen filmet nézünk meg stb. Ezért a *Dívány.hu* összegyűjtött néhány tanácsot a sikeres chateléshez.

1. Óvatosan a pontokkal!

Túl sok felkiáltó jel agresszívitást jelez, a három pont néha bunkóságot fejezhet ki.

2. Hanyagoljuk a Caps Lockot!

Mindenki tudja mi a különbség, a Jó, hogy írsz, és a JÓ, HOGY ÍRSZ között.

3. Ne legyünk türelmetlenek!

Nem baj, ha egyből nem kapunk választ.

4. Ne használjunk túl sok hangulatjelet!

Használjuk bátran az emojikat, de túlzásba ne vigyük őket, hiszen azzal akár ellentétes hatást is kiválthatunk!

5. Rövidítésekkel csak okosan!

A rövidítések használata már széles körben elfogadott, de nem biztos hogy beszélgetőpartnere is ismeri őket.

6. Nem árt ellenőrizni, hogy kinek is írunk!

7. Figyeljünk oda helyesírásunkra és arra, amit írunk!

Ha gyorsan szoktunk írni, előfordul, hogy hibázunk. Sok jó online szótár is akad a neten, használhatjuk bátran.

117. Válaszoljatok a kérdésekre!

Kivel szoktál chatelni?
Milyen honlapokat / massengereket használsz?
Milyen chatelési szabályokat szoktál betartani?
Vannak külföldi barátaid? Szoktatok chatelni? Miről?

118. Melyik mondat igaz rád?

A házi feladatomat a könyvtárban készítem.

A házi feladatomat az internet segítségével készítem.

Éjfélig szoktam chatelni a barátaimmal.

Nincs időm a chatelésre, sokat tanulok.

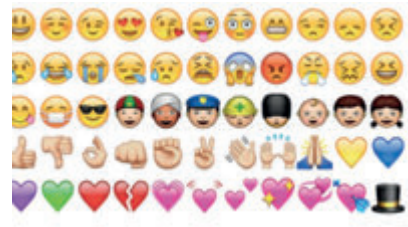

Chatelés közben odafigyelek, hogy mit írok.

Nekem nem számít a helyesírás.

Szeretem használni az emojikat.

Általában filmekről, zenékről, könyvekről beszélgetünk.

Az időjárást mindig az interneten szoktam nézni.

Szeretek külföldi emberekkel chatelni, így nyelvet is tanulok.

119. Ha Magyarországon lenne ismerősötök vagy barátotok, milyen 10 kérdést tennétek fel neki az országról? Írjátok le!

120. Ismételjetek!

II.
ZENE
МУЗИКА

121. Mit jelentenek az alábbi szavak? Párosítsátok a kifejezéseket a megadott képekkel!

dob, cintányér, hegedű, fuvola, xilofon, zongora, gitár, kotta, hangjegy, hangszer, karmester, énekkar, zenekar, zeneszerző
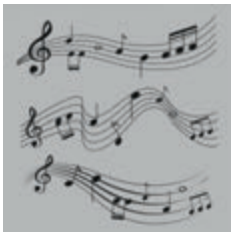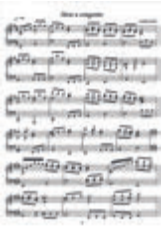
Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Часто за допомогою закінчення ***-(z)ik*** від іменника утворюється дієслово: *zongora – zongorá**zik**, fuvola – fuvolá**zik***. Як нам відомо, щоб провідміняти таке дієслово потрібно відкинути ***ik*,** та вжити особові дієслівні закінчення у теперішньому та минулому часі.

Також існує ще одна категорія таких дієслів, що утворюються за допомогою закінчення ***-l:*** *hegedű – hegedü**l**, dob – dob**ol**, sí – sí**el**,* та повністю підлягає загальним правилам дієвідмінювання в угорській мові.

122. ***Ki csinálja?***

Én gitározom, _____ hegedül, _____ énekelsz, _____ zenekarban játszunk, _____dobolnak, _____ fuvoláztok, _____zongorázol, _____szaxofonozik, _____énekkarban énekelek, _____gitározunk, _____zongoráznak, _____ doboltok.

123. Tegyétek az előző feladat szavait múlt időbe!

124. Kérdezzétek egymást az osztályban!

Játszol / játszottál valamilyen hangszeren? Milyenen?

Például: a) Nagyon jól gitározom / szaxofonozom / zongorázom.
b) Sajnos semmilyen hangszeren sem tudok játszani, de szeretek zenét hallgatni és koncertekre járni.
c) Nem, de a testvérem nagyon szépen hegedül / zongorázik. Én pedig énekkarban énekelek.

125. Az alábbi QR-kód segítségével nézzétek meg Deák Kristóf Oscar-díjas *Mindenki* című magyar rövidfilmjét!

ZENESTÍLUSOK ÉS MŰFAJOK

МУЗИЧНІ СТИЛІ ТА ЖАНРИ

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

engem	**érdekel**	minket	**érdekel**
téged	**érdekel**	titeket	**érdekel**
őt	**érdekli**	őket	**érdekli**

Engem a népzene érdekel.

126. Kérdezzétek egymást az osztályban!

Milyen zenét szeretsz hallgatni?

Például: a) Érdekel a komolyzene és a rock.
b) Általában rapet és technot szoktam hallgatni.
c) Szeretem a jazzt és a blueszenét.
d) Én nem szeretek zenét hallgatni. De apa általában popzenét hallgat a rádióban.

127. Játsszátok el az alábbi párbeszédeket! Használjátok a *dőlt betűs* kifejezéseket!

– Szereted az operát?
– Utálom.
– És a komolyzenét?
– Azt nagyon szeretem. Különösen Liszt Ferenc műveit.

Imádom	*Nagyon szeretem*	*Eléggé szeretem*
Nem nagyon szeretem	*Egyáltalán nem szeretem*	*Utálom*

– Mit csináltál tegnap este?
– Rockkoncerten voltam a barátaimmal.
– Ki játszott?
– Rammstein.
– Tetszett?
– Igen, nagyon jó volt.
– Mennyibe került a jegy?
– Nem volt nagyon drága. 10 ezer forintba került.

128. Egészítsétek ki a szöveget a megadott igék megfelelő alakjával!

elindul, akar, felszáll, van, kezdődik, tanul, lefoglal, marad

Béla és Gábor magyar diákok, Szegeden _____. Ma este nem _____ otthon. Egy klubba _____ menni popzene koncertre. _____ online a jegyeket. A koncert este nyolckor _____, ezért már fél hétkor _____ otthonról, hogy időben ott legyenek. _____ a villamosra és egy órán belül már a klub előtt is _____.

129. Írjatok rövid fogalmazást! Számoljatok be koncert-élményeitekről, kedvenc zenei műfajotokról!

A KEDVENC ZENÉSZEM, ILLETVE ZENEKAROM

МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ МУЗИКАНТ, АНСАМБЛЬ

130. *Tudjátok-e?* Olvassátok el a szövegeket!

MAGYARORSZÁG HÍRES ZENEMŰVÉSZEI. MINISZOBROK UNGVÁRON

Liszt Ferenc (német néven ismert Franz Liszt) – magyar zeneszerző, zongoraművész, karmester és zenetanár, a 19. századi romantika egyik legjelentősebb zeneszerzője. Körülbelül 1300 műalkotása született.

Liszt Ferenc sokat utazott Európában, többek közt gyakran látogatott Kárpátaljára barátjához, nagylázi gróf Plotényihez, aki híres hegedűs volt.

1848-ban koncertet adott a görögkatolikus székesegyházban Ungváron. Ma Ungvár egyik utcáját Liszt Ferenc miniszobra díszíti.

Bartók Béla – magyar zeneszerző, zongoraművész, népzenekutató, a közép-európai népzene nagy gyűjtője (többek közt az ukrán folklórt is kutatta), a Zeneakadémia tanára, a XX. század egyik legjelentősebb zeneszerzője. 1888 és 1892 között Bartók Béla Kárpátalján, Szőlősön élt és alkotott. Első koncertjét 1892. március 1-jén adta itt.

Később, 1904-ben az ungvári zsinagógában lépett fel. Orgonán játszott, amely 1939-ban rejtélyes körülmények közt eltűnt. 1940-ban Bartók Béla búcsúzott Ungvártól, és a legenda szerint miniszobrot hagyott magáról az Ung-parton, miután Amerikába emigrált.

Erkel Ferenc – magyar zeneszerző, karmester, zongoraművész és sakkmester. A magyar opera megteremtője, a magyar himnusz megzenésítője. A legenda szerint az ungvári zeneművészeti iskolának a felépítését Erkel Ferenc dédunokája, Ágnes kezdeményezte 1954-ben. Ma az épület bejáratát a zeneművész miniszobra díszíti.

131. Hallgassatok meg egy-egy részletet az említett zeneművészek híres műalkotásaiból!

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

За допомогою суфікса ***-s*** або слова ***művész*** можемо утворити рід діяльності людини пов'язані з музикою:

dob – dobos, gitár – gitáros,
ének – énekes, zongora – zongoraművész тощо.

132. Beszélgessetek az osztályban!

Ki a kedvenc énekesed?
Melyik a kedvenc zenekarod?
Milyen műfajú zenét játszanak?

133. Projektfeladat! A kérdések alapján írjatok kedvenc énekesetekről, illetve zenekarotokról! Mutassátok is be!

Ki a kedvencetek? Miért?
Milyen stílusú zenét játszik?
Híres műalkotások. Melyik a kedvenced?
Már voltál koncertjén? Milyen volt?
Gyűjts minél több jelzőt a kedvencedről!

134. A *YouTube* vagy *Spotify* oldalon keressetek bármilyen műfajú magyar dalt! Hallgassátok meg, és írjátok le, milyen hatást vált ki bennetek!

135. Ismételjetek!

III.
FILM- ÉS SZÍNHÁZ
КІНО І ТЕАТР

BUDAPESTI SZÍNHÁZAK
ТЕАТРИ БУДАПЕШТА

136. **Olvassátok el a szöveget!**

Budapesten számos kulturális intézmény van: múzeumok, galériák, színházak, filmszínházak, az Állami Operaház stb. Bármelyik színház látogatása rendkívüli élményt nyújt, betekintést ad a magyar kultúrába és művészetbe. Általában az előadások magyarul hangzanak el, de néha angolul is nézhetjük azokat.

Magyarország egyik legfontosabb kulturális épülete a Magyar Nemzeti Színház. Általában klasszikus magyar, illetve modern darabokat adnak elő.

A Madách Színház Budapest egyik kedvence. Itt általában musicaleket vagy koncerteket nézhetnek meg az érdeklődök. A Vígszínház pedig Budapest egyik legrégebbi színháza, amely drámai és klasszikus műsorairól híres.

A Magyar Állami Operaház a város történelmi részében található. Itt operákat és balettelőadásokat nézhetünk.

Ha a modernkor művészete érdekel, akkor válasszátok a Radnóti Színházat.

137. **Állapítsátok meg, melyik színházhoz melyik kép és weboldal tartozik!**

https://madachszinhaz.hu/
https://nemzetiszinhaz.hu/
https://www.vigszinhaz.hu/
https://www.opera.hu/hu/

138. Jegyezzétek meg az alábbi kifejezéseket!

színház	jegy
színész	pénztár
színpad	sor
műsor	hely
előadás	néző

139. Folytassátok a mondatokat! Használjátok az új szavakat!

A báb_____-ban Gimesi Dóra *Hamupipőke* című darabját adják. Szerintem a _____-ek ma nagyon jól játszottak. A Nemzeti Színházban általában érdekes az _____. Mennyibe kerül a _____? Mi a mai _____ az Operaházban? A _____-nál nagyon nagy a _____. Van három jegyem a mai _____-ra. Hanyadik _____-ban ültök? Ma eléggé sok _____ van a Vígszínházban, hiszen Gálvölgyi János a főszereplő. Szerinted vannak még szabad _____-ek?

140. Játsszátok el a párbeszéd! Helyettesítsétek az aláhúzott részeket! Használjátok a rövid színházi hirdetéseket!

– Mégy valahova ezen a héten?
– Igen. Péntek este színházba megyek.
– Melyikbe?
– A Vígszínházba.
– És mit nézel meg?
– *A Pál utcai fiúk*at.
– Ki rendezi?
– Marton László. A színházi átiratot készítette Dés László, Geszti Péter, Grecsó Krisztián. Főszereplők: Nemecsek – Dino Benjamin, Boka – Erti Zsombor, Áts Feri – Brasch Bence.
– Jó szórakozást!

Madách Színház
hétfő, 11-én
este 20:00
ÉN, JÓZSEF ATTILA
musical
Rendező: Tóth Dávid Ágoston
Szereplők: Jenővári Miklós, Szemenyei János, Muri Enikő, Wégner Judit, Gallusz Nikolett, Krassy Renáta

Magyar Állami Operaház
szerda, 17-én
este 19:30
GIUSEPPE VERDI: *TRAVIATA*
opera két részben (olaszul, magyarul és angolul)
Karmester: Dénes István

Radnóti Színház
szombat, 24-én
délután 17:45
OIDIPUSZ
dráma
Rendező: Robert Icke
Szereplők: Pál András, Kováts Adél

Bábszínház
vasárnap, 30-án
délelőtt 11:00
PETTSON és FINDUSZ
Rendező: Bereczki Csilla
Szereplők: Ács Norbert, Ellinger Edina

141. Írjatok rövid 5-6 mondatos esszét *A kedvenc színházam, illetve előadásom* címmel! Használjátok a megtanult kifejezéseket! Segítenek a kérdések!

Mi a színház neve? Mi az előadás címe?
Hányadikán van az előadás? Hány órakor kezdődik?
Ki a rendező? Kik a főszereplők?
Milyen stílusú előadás? Hány óráig tart? Milyen nyelven adják elő?

142. *Milyen színházak vannak Ukrajnában?* Készítsetek rövid prezentációt, mutassátok be őket!

MOZILÁTOGATÁS

В КІНОТЕАТРІ

143. Olvassátok el a mondatokat! Mondjatok hasonlókat!

Szeretek moziba járni.
Ma este fél 7-kor moziba megyek.
Péter és barátai a múlt szombaton moziban voltak.
Manapság a mozijegyek elég drágák, de nagyon szeretem a 3D filmeket nézni.
Magyarországon gyakran vetítenek feliratos filmeket.
Ukrajnában a mozilátogatók általában szinkronizált filmeket néznek.
A film előtt popcornt és üdítőt szoktam vásárolni.
Szeretem az amerikai filmeket.
Jó estét kívánok! 4 jegyet kérek a *Deadpool*ra.
A tévében nagyon sok régi filmet vetítenek.

144. *Milyen műfajú filmeket szoktatok nézni?* Párosítsátok a képeket és a műfajokat!

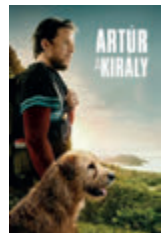

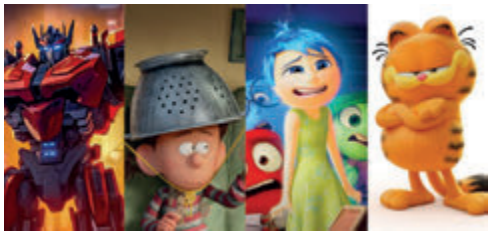

Kalandfilm	Sci-fi
Animációs film / rajzfilm	Akciófilm
Dráma	Vígjáték

MELYIK A TE KEDVENC MŰFAJOD, FILMED?

145. Nézzétek meg figyelmesen a TV-műsort, aztán írjatok mondatokat a példa alapján!

Péntek este 21 órakor az RTL csatornán a Grace klinika *című sorozat látható.*

146. Játsszátok el a párbeszédeket, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

– Mit csináltál tegnap este?
– Moziban voltam a családommal.
– Mit láttatok?
– Egy új amerikai filmet.
– Tetszett?
– Igen, nagyon jó volt.
– Láttad ezt a filmet? Nagyon klassz.
– Igen, láttam. De nekem nem nagyon tetszett.

– Jó estét kívánok! 3 jegyet kérek a 7 órási filmre.

– Jó estét, szinkronizált vagy feliratos?

– Szinkronizált.

– Parancsoljanak, 5. sor, 12., 13., 14. helyek. 3 ezer forintot kérek.

– Tessék.

– Itt vannak a jegyek. Jó szórakozást kívánok!

147. Beszélgessetek a barátaitokkal a kérdések segítségével!

Melyik a kedvenc filmed?
Miért pont ezt a filmet szereted?
Ki a film rendezője?
Ki a kedvenc szereplőd?
Hol adják?

A KEDVENC SZÍNÉSZEM / SZÍNÉSZNŐM

МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ АКТОР / АКТОРКА

148. *Kiket láttok a képeken?* Próbáljátok őket leírni a új kifejezések segítségével!

magas, alacsony, sovány, kövér, barna / zöld / fekete / kék szemű, fekete / barna / szőke / vörös hajú, fiatal, öreg, humoros, karizmatikus, szép, szimpatikus, tehetséges, sokoldalú, népszerű, Oscar-díjas, híres, komoly

149. **Beszélgessetek az osztályban! Használjátok a következő kérdéseket:**

Melyik a kedvenc színészed?
Miért szereted őt?
Milyen műfajú filmekben szokott játszani?
Melyik filmben tetszett a legjobban?

150. ***Projektfeladat!*** **Készítsetek rövid prezentációt a kedvenc színészetekről!**

Hogy hívják?
Mikor, és hol született? Hány éves?
Külső tulajdonságai.
Belső tulajdonságai.
Filmjei/sorozatai és szerepei.
Díjai.

151. ***Milyen magyar, illetve ukrán filmeket és színészeket ismertek?*** **Keressetek az interneten magyar nyelvű interjút, hallgassátok meg, és értelmezzétek a hallottakat!**

152. **Írjatok rövid véleményt kedvenc filmetekről és színészetekről! Bővítsétek ki érdekes képekkel, mutassátok be az osztályban!**

153. **Ismételjetek!**

IV.
IRODALOM
ЛІТЕРАТУРА

SZERETSZ OLVASNI?

ЛЮБИШ ЧИТАТИ?

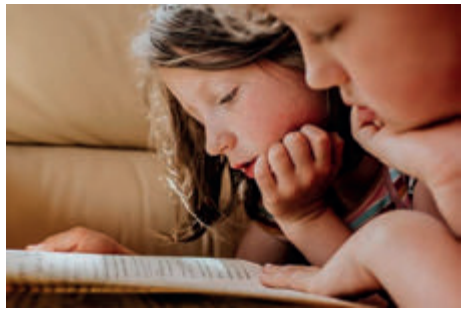

A lelke mélyén minden ember szeret olvasni...
Csak van, aki még nem találta meg a kedvenc könyvét.

154. ***Körkérdések!*** **Beszélgessetek az osztályban! Segítenek a hasznos kifejezések!**

1. Milyen könyveket szeretsz olvasni? Miről?
- **a)** Szeretek történelmi regényeket / bűnügyi regényeket / meséket olvasni.
- **b)** Keveset olvasok. Szeretem a természetről, az állatokról szóló könyveket. A kedvenc könyvem: *A dzsungel könyve*.
- **c)** Rövid szerelmes történeteket szeretek olvasni.

2. Olvastál már valamilyen magyar könyvet?
- **a)** Érdekel a magyar irodalom, de még semmit nem olvastam magyarul, csak ukrán fordításban.
- **b)** Sajnos nem tudok semmit a magyar irodalomról.
- **c)** A világirodalom órákon tanultuk Petőfi Sándor verseit.

3. Szerinted miről lehet érdekes könyvet írni?
- **a)** Szerintem egy íróról / művészről / sportolóról / utazásról lehet érdekes könyvet írni.

b) Szerintem a technikai fejlődésről / a szerelemről lehet érdekes könyvet írni.
c) Az életemről.

4. Miért fontos könyveket olvasni? Milyen előnyei vannak az olvasásnak?
a) Az olvasó gyerek gondolkodó felnőtté válik.
b) Fejleszti az ember fantáziáját és bővíti szókincsét.
c) Jó időtöltés.

155. ***Milyen irodalmi műfajokat ismertek?*** **Párosítsátok a képeket a megadott kifejezésekkel!**

dal, himnusz, óda, novella, regény, mese, tragédia, komédia

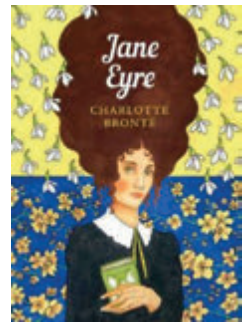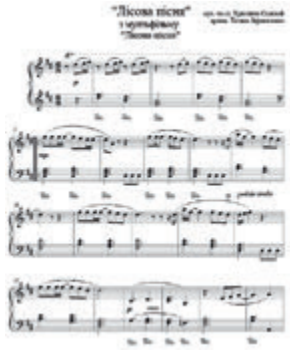

156. Az alábbi feladatban ismert világirodalmi művekből olvashattok rövid részleteket! Állapítsátok meg:

– mi a címe,
– ki írta,
– milyen műfajú!

Ma azonban, ahogy a házukba beléptek, a hét kicsi lámpa világánál nyomban észrevették, hogy valaki járt ott: nem találták a szobácskát olyan rendben, amilyenben reggel hagyták. Futkostak, nézegettek, tanakodtak; egyszer csak az első felkiáltott:

– Ki ült a székecskémen?
S a második:
– Ki evett a tányérkámból?
A harmadik:
– Ki csípett a kenyérkémből?
A negyedik:
– Ki csent a főzelékemből?
Az ötödik:
– Ki használta a kis villámat?
A hatodik:
– Ki vágott a kis késemmel?
A hetedik:
– Ki ivott a pohárkámból?

Akkorra az első törpe már azt is észrevette, hogy az ágya közepén kis gödröcske mélyül... keresték az idegent, míg a hetedik ágyban föl nem fedezték Hófehérkét.

* * *

Lenni vagy nem lenni: az itt a kérdés. Akkor nemesb-e a lélek, ha tűri balsorsa minden nyűgét és nyilait, vagy ha kiszáll tenger fájdalma ellen, s fegyvert ragadva véget vet neki?

* * *

A nagyterem az ilyenkor szokásos ünnepi díszben pompázott. Az asztalok fölött lebegő száz meg száz gyertya fényében aranytányérok és -kupák csillogtak. A Roxfort négy háza részére kijelölt négy hosszú asztal melletti helyek többségét már elfoglalta a vidám zsibongó diáksereg, Harry, Ron és Hermione elhaladtak a mardekárosok, a hollóhátasok és a hugrabugosok mellett, s az utolsó asztalhoz érve leültek Félig Fej Nélküli Nick, a Griffendél-torony kísértete mellé.

157. Az alábbi QR-kód segítségével nézzétek meg *A kismalac és a farkasok* című népmesét, aztán állapítsátok meg, hogy *igaz* vagy *hamis* az állítás!

A kismalacnak nagy háza volt.
A kismalac házához rókák lopakodtak.
A kismalac beengedte a farkas egyik lábát.
A kismalac nem engedte be a farkas lábait.
A kismalac leforrázta a farkast.
A kismalac nem mászott fel a fára.
A farkas segítséget hívott.
Nem jött a sok farkas megfogni a kismalacot.
A kismalac kiabált: *Forró vizet a kopaszra*!
A farkosok megfogták a kismalackát.

158. Válasszatok egy műfajt! Készítsetek rövid prezentációt: világirodalmi / magyar / ukrán példákkal kidomborítva az adott műfaj jellemzőit!

159. Játsszátok el a párbeszédeket!

– Olvastad ezt a könyvet? Nagyon jó.
– Nem. Mi a címe?
– *A dzsungel könyve*.

– Olvastad azt a regényt? Nagyon jó.
– Igen, olvastam. De nekem nem nagyon tetszett.

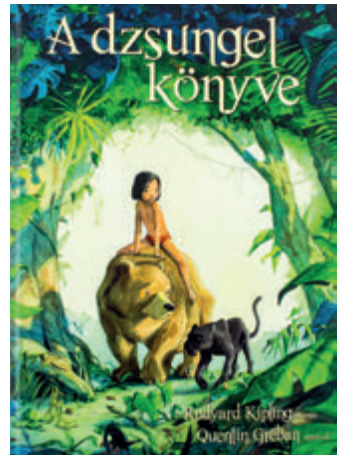

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

MESÉT – MESÉKET / EZT A MESÉT – EZEKET A MESÉKET
KÖNYVET – KÖNYVEKET
AZT A KÖNYVET – AZOKAT A KÖNYVEKET

160. **Töltsétek ki a táblázatot a példa alapján!**

	többes szám	***(mit?) -t***
dal	**dalok**	**dalt**
ez a vers		
az a könyv		
ez a regény		
az a mese		
ez a novella		
az a könyvtár		

161. **Tegyétek többes számba az alábbi mondatokat!**

Ezt a szótárt használtam, amikor angol nyelvű regényeket olvastam.
Azt a verset majd később megtanulja.
Megveszed ezt a könyvet?
Ezt a novellát már olvastuk.
Nem azt a komédiát olvastátok el.
Nem szeretik azt a cikket olvasni.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Артикль – службова частина мови, яка вказує на означеність та неозначеність предмета.

Означений артикль ***a, az*** виокремлює предмет із загальної множини подібних предметів, та вказує на нього: *Azt* ***a*** *könyvet olvasom.* ***Az*** *új könyvet olvasom.*

Неозначений артикль ***egy*** вказує на те, що мова йде про щось загальне, а не про щось конкретне: *Kiveszek* ***egy*** *könyvet a könyvtárból.*

Важливо пам'ятати, що артиклі не вживаються перед власними назвами (прізвищами та іменами, назвами континентів, країн, держав, міст, сіл тощо): ***Péter*** *könyvet olvas a fotelban.* ***Londonban*** *található a világ legnagyobb könyvtára. Szülővárosom* ***Szőlős****.*

Але є деякі винятки:

1. Клички тварин: *Ez* ***a Cirmi*** *kedvenc játéka.*

2. Назви планет, зірок: *Legközelebbi csillagunk* ***a Nap****.*

3. Назви держав, що складаються з більше ніж двох слів та рельєфи, назви гір, річок: ***Az Egyesült Államokban*** *tanult.* ***A Felvidéken*** *szép várak vannak.*

4. Назви книг, фільмів, заголовків тощо: ***A Lear király*** *című drámát olvastam a szünetben.*

5. Назви площ, вулиць, проспектів тощо: ***A Virág utcában*** *van egy könyvtár.*

6. Назви різних закладів: ***Az ungvári líceumban*** *tanulok.*

162. Hallgassátok meg a mondatokat! Tegyétek ki a helyes névelőt, ha szükséges!

__ Ungvár nagyon szép és régi város.
__ Budapesti Műszaki Egyetemen tanultál?
__ Kovács László és __ családja __Dob utcában lakik.
__ Széchényi Könyvtár Magyarország egyik legszebb épülete.
__ Ivan ukrán fiú, aki __Szegeden tanul.
__Petőfi Sándornak vannak versei __Alföldről, __Tiszáról.

Országos Széchényi Könyvtár

163. **Beszélgessetek az osztályban!**

Hogyan választasz könyvet? Mi befolyásolja ezt?
Milyen műfajú könyveket szeretsz a legjobban?

164. **Írjatok egy rövid recenziót kedvenc könyvetekre!**

A KEDVENC ÍRÓM

МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ ПИСЬМЕННИК

165. **Tanuljátok meg az alábbi kifejezéseket!**

író
költő
mű
hős
történet
témakör

166. **Kössétek össze!**

A magyar nyelv napja	január 22.
A magyar kultúra napja	szeptember 21.
A magyar költészet napja	november 13.
A magyar dráma napja	szeptember 30.
A magyar népmese napja	április 11.

167. **Ismerkedjetek meg a magyar irodalom világával! Olvassátok el, amit a képeken láttok!**

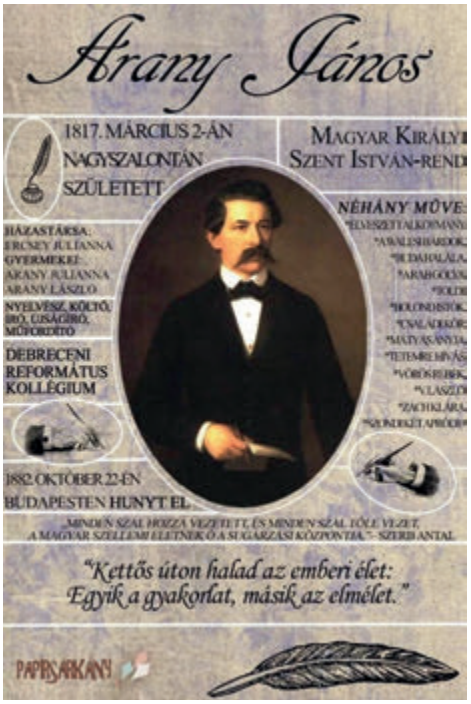

168. **Keressétek meg az interneten, kik voltak a magyar regény és a magyar dráma megteremtői!**

169. **Mit tudtok a kedvenc írótokról, illetve költőtökről? Adatgyűjtés!**

170. **Alkossatok mondatokat!**

Az én kedvenc íróm/költőm ... .
Érdekes ... című műve, mert ... .

171. **Olvassatok fel egy rövid részletet kedvenc írótok művéből magyarul!**

A könyvet szép, de csalfa tündér lakja;
Ha fölnyitod, megkapja szívedet,
És fölvisz a legragyogóbb csillagra, (...)

Szomorú éj

bookline

172. **Írjatok rövid fogalmazást *A kedvenc íróm* címmel!**

A KÖNYVTÁRBAN

У БІБЛІОТЕЦІ

173. **Olvassátok el a szöveget!**

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

Az Országos Széchényi Könyvtár Magyarország nemzeti könyvtára. Gróf Széchényi Ferenc alapította 1802. november 25-én. Ez volt Magyarország első közintézménye. A könyvtár 15 000 nyomtatott könyvet, 1200-nál több kéziratot, sok száz térképet, címereket tartalmaz. 1803-ban Pesten nyitották meg a látogatók előtt. 1985-től a mai napig sikeresen működik a Budavári Palotában. Itt található a magyar *Himnusz* kézirata, melyet Kölcsey Ferenc írt, valamint számtalan Kossuth-, Petőfi-, Ady-kézirat.

174. **A szöveg alapján válaszoljatok a kérdésekre!**

Milyen könyvtár az Országos Széchényi Könyvtár?
Ki alapította az Országos Könyvtárat, és mikor?
Mit tartalmaz az Országos Széchényi Könyvtár?
Mikor nyitották meg a látogatók előtt e könyvtárat?
Milyen híres kéziratok találhatóak itt?
Milyen híres könyvtárakat ismertek Ukrajnában?

175. **Párosítsátok az alábbi kifejezéseket a megfelelő képekkel! Mit jelentenek ezek a szavak?**

könyvtár, olvasóterem, könyvespolc, könyvesbolt, könyvkölcsönzés, könyvtárjegy, könyvkiadó, folyóirat, szótár, enciklopédia

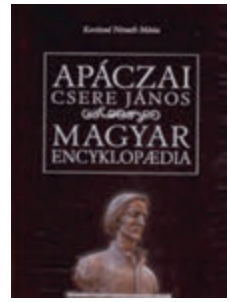

176. **Írjatok mondatokat! Használjátok a megadott kifejezéseket!**

keres, olvas, kikölcsönöz, visszavisz, regisztrál, internetezik, számítógépezik, tanul, házi feladatot ír, projekt munkát végez, kutatást végez, beszél, kiabál, eszik, iszik

A könyvtárban szabad ... .
A könyvtárban tilos ... .
A könyvtárban lehet ... .
A könyvtárban kell ... .

177. **Az előző feladat mondatait tegyétek múlt időbe!**

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Деякі винятки використання минулого часу в угорській мові.

Дієслова ***tesz, vesz, hisz, visz*** у минулому часі мають форму ***tett, vett, hitt, vitt***, що відмінюються за правилами означеної та неозначеної форми минулого часу:

	tárgyatlan ragozás	**tárgyas ragozás**
én	tett***em***	
te	tett***él***	tett***ed***
ő	tett	tett***e***
mi	tett***ünk***	tett***ük***
ti	tett***etek***	tett***étek***
ők	tett***ek***	tett***ék***

Egy szótárt is **tett** az iskolatáskájába.
A könyvtáros **feltette** *a könyveket* a könyvespolcokra.

178. **Ragozzátok végig a *vett, hitt* igéket!**

179. **Egészítsétek ki a táblázatot!**

én				
te	vittél			
ő				kikölcsönözte
mi		kerestünk		
ti				
ők			olvastátok	

180. Alkossatok mondatokat a következő szavak felhasználásával! Figyeljetek az igekötők használatára!

A, diáklány, könyvtárba, vissza, a, könyveit, a, vitte.

_____

Anya, egy, ajándékba, nekem, könyvet, vett.

_____

Nem, polcra, fel, a, könyveidet, a, tetted?

_____

az, láttátok, Nem, olvasójegyemet?

_____

A, könyvtárban, a, végezni, munkájukat, a, diákok, szokták, projekt.

_____

Manapság, a, minket, érdekel, fikció.

_____

Vernadszkij Ukrajna Nemzeti Könyvtár

181. Mondjátok el:

Mit szoktatok csinálni a könyvtárban?
Milyen könyvtárak vannak szülővárosotokban?
Milyen rendezvények szoktak ott lenni?

182. **Játsszátok el a párbeszédet! Ki lesz az olvasó, és ki a könyvtáros?**

– Jó napot kívánok! Egy könyvet keresek.
– Jó napot, milyen könyvet?
– Egy történelmi regényt keresek a projektmunkámhoz.
– Van néhány könyvünk. Tessék parancsolni! Itt ezen a polcon találhatóak a legnépszerűbb könyvek e témakörben.
– Köszönöm szépen. Ezt a könyvet kérem.
– Kérem az olvasójegyét. 2 hétre tudja kikölcsönözni.
– Köszönöm a segítséget!
– Szívesen! Jó olvasást kívánok!

183. **Hány szót találtok?**

I	V	E	R	S	J	E	K	N	R
R	D	R	Á	M	A	GY	Ö	O	E
O	**D**	**A**	**L**	**O**	**M**	Á	NY	V	G
K	O	M	É	D	I	A	V	E	É
N	O	L	V	A	S	L	D	L	NY
K	Ö	NY	V	T	Á	R	A	L	A
K	E	R	E	S	M	E	L	A	D
M	Ű	F	A	J	E	S	Í	R	Ó

OLVASNI JÓ!

ЧИТАТИ ЧУДОВО!

184. **Olvassátok el a tanácsokat!**

MIÉRT IS KELL OLVASNI?

1. Az olvasás fejleszti az agyunkat.
2. Megtanít koncentrálni, figyelmesnek lenni.
3. Új tudást, információt ad.
4. Csökkenti a streszt, jó kedvűek leszünk.
5. Fejleszti az íráskészségünket.
6. Remek ingyenes szórakozás.
7. Bővíti szókincsünket.
8. A könyv jó témakör beszélgetés közben.

Szerinted miért kell olvasni?

185. **Írjatok listát, milyen könyveket akartok kikölcsönözni a könyvtárból, illetve megvenni a könyvesboltban!**

Író és cím: _____ .

186. **Írjatok listát, milyen ukrán írókat ajánlottok egy magyarországi diák számára!**

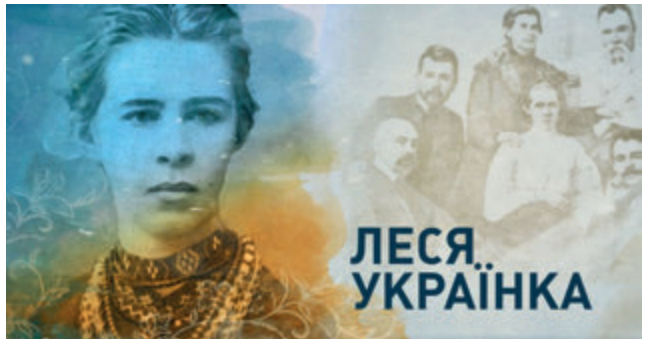

187. **Keressétek meg az interneten a világ 5 leghíresebb könyvtárát! Nyomtassátok ki a képeket, ragasszátok be a füzetetekbe, írjátok is alá azokat!**

188. **Beszélgessetek az osztályban: *Az utolsó könyv, amelyet elolvastam* témakörben!**

189. **Közösen írjatok egy rövid mesét az alábbi szempontok szerint!**

1. Válasszatok egy témakört.
2. Adjatok a mesének címet.
3. Válasszátok ki a főszereplőket, mutassátok be őket.
4. Válasszátok ki a helyszínt.
5. Legyen a mesében bekezdés, tárgyalás és befejezés.
6. Készítsetek a meséhez rajzot, vagy játsszátok el azt.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy ...

190. **Ismételjetek!**

V.
TÖMEGMÉDIA
ЗМІ

A MÉDIA

МЕДІА

191. Kerekasztal beszélgetés!

Milyen tömegkommunikációs eszközöket ismertek?

Mit jelentenek a következő kifejezések: rádió, televízió, újság, havilapok, magazin, mobilkapcsolat, internet, hír, hirdetés, interjú?

Milyen szerepet játszik a tömegmédia a mai életünkben?

Elképzelhető a mai élet szociális tömegmédia nélkül?

192. Kössétek össze!

hírt	ül
üzenetet	olvas
tévét	teremt
rádiót	készít
újságot	közöl
interjút	néz
mobilkapcsolatot	hallgat
a számítógépnél	küld

193. **Párosítsátok a képeket a megfelelő mondatokkal!**

A szerkesztő kijavítja a szöveget.
Reggel nagyapa mindig újságot olvas és teát iszik.
A tanár lehozza a havilapokat az emeletről.
Apu beteszi a laptopját a táskájába és úgy megy munkába.
Anya a számítógépén cikket ír.
A gyerekek szívesen néznek meséket a tévében alvás előtt.
Az újságíró interjút készít a színészekkel.
Az interneten egy új könyvről beszélgetnek.

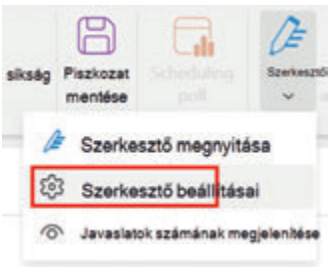

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

В угорській мові окрім післяйменника місця (*alatt, fölött, előtt, mögött, mellett, között*) та часу (*után, közben, múlva*) існують ще дві категорії

- причинні: ***miatt*** – по причині когось, чогось; із-за

*A cikkíró **miatt** késik az újság kiadása.*
*A rossz internet **miatt** nem tudja megnézni a híreket.*

- цільові (мети): ***végett*** – з метою

*Mi **végett**? – kérdezte Sanyi, a sportriporter.*
*Katinka Budapestre költözött az új újságírói munkája **végett**.*

194. Hallgassátok meg a mondatokat! Használjátok a helyes névutót: *miatt* vagy *végett*!

Mindennap elolvasom az országos újságokat a hírek _____.
Ritkán kapcsolja be a tévét a sok munkája _____.
Az időjárás-jelentés _____ reggel bekapcsoljuk a rádiót.
A diákok rendszeresen használják a számítógépet és az internetet a tanulás _____.
Nincs tévém. E _____ az interneten olvasom a híreket.
Az apukád a jó fizetés _____ ment sportriporternek?
Mindennap nézitek a tévét az új talkshow _____?
A rádió _____ nem hallotam a mobilhívásodat.

195. Alkossatok mondatokat a *miatt* és *végett* névutók segítségével!

196. Írjátok le, mit gondoltok, melyek a legnépszerűbb tömegmédiai eszközök Ukrajnában?

ÚJSÁGOK, MAGAZINOK, HAVILAPOK

ГАЗЕТИ, ЖУРНАЛИ, ЩОМІСЯЧНИКИ

197. **Hány szót találtok?**

Ú	J	S	Á	G	T	C	I	K	K	H
K	I	K	Ö	Z	U	D	Ó	S	Í	A
I	N	SZ	R	O	V	A	T	G	T	V
A	T	E	**S**	**A**	**J**	**T**	**Ó**	S	Á	I
D	E	R	J	Ú	D	N	A	P	I	L
Á	R	I	P	O	R	T	E	R	B	A
S	SZ	E	R	K	E	SZ	T	Ő	L	P
Ú	J	S	Á	G	Í	R	Ó	H	Í	R

198. **Olvassátok el a kérdéseket és a válaszokat! Döntsétek el, melyek igazak rátok!**

1. Sok tömegkommunikációs eszköz létezik. Melyiket használod a leggyakrabban?

a) újság, magazin, havilap
b) rádió, tévé
c) internet, mobilkapcsolat

2. Mit gondolsz, melyik a legfontosabb tömegkommunikációs eszköz?

a) A mobiltelefon és az internet. Mindennap telefonálok, sms-t küldök, rendszeresen használom az internetet.
b) Mindennap nézem a tévét, újságot olvasok.
c) Szeretek újságot olvasni és rádiót hallgatni. Így tudom meg a híreket.

3. Szeretsz újságot vagy napi-, illetve havilapot olvasni?

a) Mindennap elolvasom a helyi újságokat.
b) Ritkán olvasok havilapokat.
c) Nem olvasok újságot. Mindent, ami érdekel az interneten szoktam megkeresni.

4. Milyen gyakran olvasol magazinokat? Melyeket?

a) Nem vásárolok magazinokat. Online olvasok.
b) A kedvenc magazinom a *Vogue*. Mindig megveszem, szeretem a szép ruhákat és a divatot.
c) Gyakran veszek magazinokat. Érdekelnek az autók.

5. Milyen tematikájú rovatokat szeretsz olvasni?

a) Nem szoktam sajtót olvasni. Inkább a könyveket választom.
b) Érdekel a politika, a gazdaság, a sport és a technológia.
c) Érdekel a divat, a konyha és néha a természet.

199. Hallgassátok meg a mondatokat, majd pótoljátok a hiányzó részeket!

Minden reggel nagyapa _____ vesz a postán.
Milyen _____ vannak ma a nagy világban?
Olvastátok már ezt a _____?
A _____ munkája nagyon nehéz.
Ki a _____ főszerkesztője?
Az újságíró _____ készít.

200. Egészítsétek ki a mondatokat!

Géza bácsi _____ (ez) a postán van. A szerkesztő most _____ (az) a cikket nézte át. Mi van _____ (az) a kiadóban? _____ (ez) az újságnál dolgozik

Márta. _____ (az) a tudományos folyóiratból írom ki az adatokat. Szereted _____ (ez) a magazint olvasni? Ma minden hír _____ (az) a híres zenészről szól. _____ (ez) a riportertől ezt nem vártuk. Béla _____ (az) az újsághoz megy dolgozni, ahol szép a fizetés. Leül _____ (ez) a fotelba egy kicsit újságot olvasni. Feltették _____ (az) a magazinokat _____ (az) a polcra.

201. Beszéljétek meg!

Ki milyen típusú sajtót ismer/olvas?
Mi az előnye, illetve hátránya a nyomtatott és az online sajtónak?

202. Az alábbi képeken Magyarország híres lapjait láthatjátok! Keressétek meg az interneten Ukrajna sajtóját, készítsetek rövid prezentációt az országos vagy helyi sajtóról!

MIT OLVAS A MAI FIATALSÁG?

ЩО ЧИТАЄ СЬОГОДНІШНЯ МОЛОДЬ?

203. Olvassátok el a szöveget!

A National Literacy Trust több éve méri fel Nagy-Britanniában a gyermekek és fiatalok olvasási készségeit. A felmérésben ilyen témakörök szerepelnek: milyen gyakran olvasnak a fiatalok, milyen típusú könyveket, havonta hány könyvet, mennyi könyvük van otthon, ha nem könyvet, akkor mit is olvasnak a fiatalok...?

Az egyik ilyen felmérés 2020. november 15. és december 10. között volt. 111 iskolából 18 141 tanuló vett részt ebben Angliából, Walesből, Skóciából, Írországból.

A tanulók 48,2%-a fiú, 51,8%-a lány volt. Kiderült, hogy körülbelül a tanulók fele szeret olvasni, a másik fele pedig csak egy kicsit, 10%-a pedig egyáltalán nem olvas, nincs is otthon könyvük.

A szöveges üzenetek, e-mailek, weboldalak, blogok, chat oldalak (technology-based materials) a legnépszerűbbek a fiataloknál, ha a szabadidős olvasásról van szó. Szépirodalmat az iskolán kívül a tanulók kevesebb mint fele olvas. Elektronikus könyveket sajnos havonta maximum egyszer olvasnak.

A lányok azok, akik inkább szépirodalmat és magazinokat olvasnak, a fiúk pedig újságokat és képregényeket. Iskola után a tanulók 29%-a olvas mindennap, 26%-a hetente pár alkalommal.

És te milyen tematikájú irodalmat, magazinokat, újságokat olvasol?

Havonta mennyit szoktál elolvasni? Nyomtatott formában vagy online?

204. Kössétek össze!

Milyen felméréseket csinál a National Literacy Trust?

Hány iskola, és hány tanuló vett részt a 2020-as felmérésben?

Milyen országok vettek részt?

A tanulók hány százaléka szeret olvasni?

Mit olvasnak a lányok?

Mit olvasnak a fiúk?

Anglia, Wales, Skócia, Írország.

A tanulók 50%-a.

A fiúk újságokat és képregényeket olvasnak a legjobban.

A lányok szépirodalmat és magazinokat szeretnek olvasni.

111 iskola és 18 141 tanuló.

A fiatalok olvasási készségeit.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

До загальних займенників в угорській мові відносяться такі:
akárki – абихто, ***akármi*** – абищо, ***bárki*** – будь-хто, ***bármi*** – будь-що,
mindegyik – кожен, ***mindenki*** – всі, ***minden*** – все,
senki – ніхто, ***semmi*** – ніщо.

Akár- Bár- Sem- Minden-	-ki -mi -hány, -mennyi -mekkora -milyen -melyik -féle -mikor	Akárki, akármi, bárki, bármi, senki, semmi, mindenki, minden. Akárhány, akármekkora, bármennyi, bármekkora, sehány. Akármilyen, bármilyen, semmilyen, akármelyik, bármelyik, semelyik. Bármiféle, semmiféle, mindenféle.
	-hol -hova -honnan	Akárhol, akárhova, akárhonnan, bárhol, bárhova, bárhonnan, sehol, sehova, sehonnan, mindenhol, mindenhova, mindenhonnan

Такі займенники вживаються з дієсловом неозначеної / означеної форми в третій особі однини: *Angliában* ***mindenki szeret*** *újságot olvasni,* та в різних відмінках: *mindenki**t**, mindenki**nek**, mindenki**vel**, mindenki**ben**, mindenki**n**, mindenki**nél**, mindenki**be**, mindenki**re**, mindenki**hez**, mindenki**ből**, mindenki**ről**, mindenki**től**.*

205. Egészítsétek ki a mondatokat a megfelelő névmással!

minden, bárki, mindegyik, mindenki, semmi, bármilyen

Manapság _____ használja az internetet.
Nem _____ igaz, amit az újságban írnak.
A fiatalok közül _____ sem olvas manapság újságokat.
Szívesen megnézek most _____ műsort.
_____ lány szereti a divatról szóló magazinokat.
_____ nézheti ezt a műsort.
_____ hírt az interneten tudok meg.
_____ sem volt igaz, ami ma a hírekben szólt.

206. **Egészítsétek ki a mondatokat a névmások megfelelő alakjával!**

Ma bárki_____ bárhonnan is fel lehet hívni. Péter szeret mindenki_____ segíteni. Nem állunk szóba akárki_____ az utcán. Bármi_____ jöhettek a partira. Anya minden_____ segít nekünk. Semmi_____ sem látok ebben a sötétben. Manapság mindenki_____ van mobiltelefon és internet. A Mikulás mindenki_____ ajándékot hoz.

207. **Olvassátok el!**

– Szia! Olvastad már a legújabb magazint a divatról?

– Még nem, de nagyon érdekel! Milyen híresség-gek vannak ott?

– Különböző amerikai színésznők és divattervezők.

– Alig várom, hogy megnézzem a divatbemutatójukat.

– A kedvenc cikkem az öltözködésről szólt...

ÖLTÖZKÖDÉSI TIPPEK TINIKNEK

1. Kövesd a 3 szín szabályát!

Ha egyszerre túl sok színt viselsz, akkor túlgondolt hatást kelthet. Csupán három szín elég, ha valaki szeret színpompásan öltözködni.

2. Használj alapul neutrális színeket!

A fekete, a fehér, a natúr színek, mind tökételetesen megfelelnek. Ehhez hozzáadhatunk egy kis plusz színt vagy mintás holmit.

3. Klasszikus fazonok!

Sosem mennek ki a divatból a magas derekú nadrágok és szoknyák, ingnyakú felsők és garbók. Mindig is elegáns hatást keltenek.

4. A gallérok eleganciája!

Egy fehér vagy bármilyen világos színű ing gallérja elegáns pulóverrel párosítva, mindig sikeres hatást fog kelteni.

5. A hétköznapok tökéletes cipője!

Egy egyszerű lapos talpú, fehér cipő mindenhez passzol. Kényelmes a hétköznapokra, de divatos hatást is kelt.

208. Projekfeladat! Nézzétek meg különböző magazinokban, hogy milyen volt a divat az 1930-as, 1950-es, 1990-es években? És hogyan öltözködnek most az emberek? Készítsetek kollázst!

– Mit viselünk télen, tavasszal, nyáron és ősszel?
– Mit viselünk, ha süt a nap, esik az eső, esik a hó vagy fúj a szél?
– Mit viselünk, ha iskolába vagy partira megyünk, pihenünk, sportolunk, a karácsonyt vagy a húsvétot ünnepeljük?

HÍRESSÉGEK ÉS SZUPERSZTÁROK

ЗНАМЕНИТОСТІ ТА СУПЕРЗІРКИ

209. Olvassátok el az elképzelt riportot az elképzelt szereplőkkel!

Bíró Elemér budapesti riporter. A *Hűha magazin*nál dolgozik, és a hétvégét Sopronban tölti, hogy interjút készítsen Kovács Gyöngyivel, a színésznővel.

Szombaton ebéd után bement a színházba. A színésznő az öltözőjében várta...

– *Kérem, elsősorban mondjon valamit saját magáról és a családjáról?*

– 1982-ben születtem Sopronban. Itt jártam iskolába is. Édesapám orvos, édesanyám pedig tanárnő. Két testvérem van. A húgom Németországban él és dolgozik, az öcsém még az egyetemen tanul, ő is orvos lesz, mint az apánk.

– *Már iskolás korában színésznő akart lenni?*

– Igazából nem. Angol szakon tanultam. Angol nyelvtanárnak készültem.

– *Hogyan kezdődött színészi pályája?*

– Teljesen véletlenül. Az egyetemen színjátszó szakkör volt. Az egyik barátnőm meghívott a próbára, és éppen hiányzott egy lány, beteg lett. A rendező adott nekem egy kis szerepet...

– *És sikere volt a darabban?*

– Igen, nagyon megtetszett nekem a szerepjátszás. Utána minden próbán ott voltam.

– *És mióta játszik ebben a színházban?*

– Három éve.

– *Olvasóinkat érdekli, nem tervezi-e, hogy filmekben is játszik majd?*

– Az az igazság, hogy jobban szeretek itt lenni a színházban, de nincs kizárva, hogy a jövőben a filmezést is kipróbálom...

210. Csoportmunka. Készítsetek riportokat a kedvenc színészetekről, zenészetekről vagy bármilyen hírességről, szupersztárról! A következő kérdéseket használjátok fel!

Mikor, és hol született?
Kik a szülei?
Mikor, és hol végezte az iskolát?
Hol tanult tovább? Milyen szakon?
Mi akart lenni?

Ha színész, akkor hol játszik, filmekben vagy színházban? Milyen műfajú darabokban?

Ha zenész, akkor milyen műfajú zenét játszik?

Milyen sikerei vannak? Híres filmjei / darabjai / dalai / albumjai?

Milyen díjai vannak?

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

До зворотніх займенників в угорській мові відносяться наступні:

MAGAM	**MAGUNK**
MAGAD	**MAGATOK**
MAGA	**MAGUK**

Найчастіше такі займенники вживаються з дієсловом означеної форми: ***Magamat látom*** *a tükörben*, та в різних відмінках: *magam**at**, magam**nak**, magam**mal**.*

Часто зворотні займенники супроводжує вираз ***saját***, що означає власність – свій**,** своя**,** своє.

211. Egészítsétek ki a mondatokat!

A gyerekek saját _____ kapcsolják be a tévét, és mesét néznek.
Elemér saját _____ készíti a riportot?
_____ megyünk el a színházba.
_____ készítem el ezt az interjút a zenésszel.
Azokat az üzeneteket _____ külditek el nekik.
Látod _____ a tükörben? Nem áll jól neked ez a ruha.

212. Pótoljátok a mondatokat a *maga* névmás helyes alakjával!

Anna nem szerette maga _____ a kinézete miatt. Mindenki jót akart maga _____. Magad_____ beszélgettél? Láttátok magatok_____ a fényképeken? Magam_____ ismételtem a szöveget. Készítettünk magunk_____ néhány fényképet. Közöltem a hírt maguk_____. Maguk_____ nézték a tükörben.

213. Alkossatok mondatokat az általános és a visszaható névmás használatával!

214. Egészítsétek ki a szöveget a hiányzó végződésekkel vagy szavakkal, majd írjatok hasonlót kedvenc hírességetekről!

Nevem Antal György. 1992. augusztus 6-án szület_____ Miskolcon. Az apa _____ ügyvéd volt, az anya _____ pedig orvosnő. A szüleim ma is ott él_____, de már nyugdíjas_____. A szülővárosomban járt_____ iskolá_____, és utána Budapest_____ tanult_____ az egyetemen. Újságíró akartam _____. Az egyetemet 2014- _____ fejeztem be. Miután egy helyi újság_____ dolgoztam. Azóta különböző magazinok_____ is dolgoztam, sok riportot készít_____ magyarországi sztárokkal. Most éppen egy sportblogot vezetek az internet_____.

EGY MAGYARORSZÁGI CSALÁD

УГОРСЬКА СІМ'Я

215. **Olvassátok el!**

A Szabó család nagy tervek előtt áll. Olvassátok el a listát! Jelöljétek meg azokat a hirdetéseket, amelyekre a családnak szüksége lehet!

TERVEK

1. A háromszobás budai lakásuk már túl kicsi a hatfős családnak, ezért el akarják adni.
2. Két gyerekük van, a kisebbiknek óvodát keresnek.
3. A hatéves gyereküket iskolába akarják adni.
4. Egy nagy családi házat keresnek egy csendes utcában.
5. Andinak, az anyának nincs munkahelye, de dolgozni akar, hiszen orvosnő.
6. Andinak nem tetszik a hosszú haja, új frizurát akar és új ruhákat vásárol.
7. A Szabó család nyáron el akar utazni Görögországba.
8. Új autót akarnak venni.
9. A konyhába új bútorokat akarnak vásárolni.
10. A nagyszülők fűnyírója nem működik.

HIRDETÉSEK

a) XI. kerületi kertes családi házunk és a garázs eladó, vagy háromszobás budai lakásra cserélhető. Tel. 06-50-3322111.

b) A Novák Klinika orvost keres. Jelentkezés munkaidőben a titkárnőnél.

c) Toyota Mayer – magas árat fizetünk régi autójáért, ha nálunk vásárolja meg új autóját. Budaörs. Nyitva: hétfőtől – péntekig 9-től 18:00-ig.

d) Megjavítom technikáját! Házhoz megyek. Fekete András szerelő 06-50-4433-222.

e) A Westend Pláza fodrászai és kozmetikusai szeretettel várják kedves vendégeiket! Westend bevásárlóközpont, I. emelet.

f) A Petőfi Sándor Általános Iskola felvételt hirdet a hatéves gyerekek számára. Érdeklődni a titkárnőnél lehet: 06-45-6677-888.

g) A Gyémánt Pláza 3. emeletén új bútorüzlet nyílt. Olasz konyha- és szobabútorok kaphatók. Nyitva: hétfőtől – péntekig 9 és 18:00 óra között.

h) A Virág utca és a Béke utca kereszteződésénél új magánóvoda nyitotta meg kapuját. Kis csoportok, kiváló óvónők, játékos tanulás. 639-54-20.

i) A FIESTA Utazási Iroda akciós egyhetes görögországi, tengerparti utakat kínál 4 csillagos szállodában reggelivel 100 000 Ft/fő áron.

j) A III. kerületben szép kertes ház eladó, ötszobás, kilátás a Sashegyre. 150 M Ft + garázs 4 M Ft. Tel.: 06-87-300-2211.

1									
a									

216. Játsszátok el a párbeszédeket!

– Milyen lakást keres?
– Háromszobás lakást.
– Hol?
– Egy csendes utcában.
– Van egy háromszobás lakás Kelenföldön.
– Kertes házban van?
– Nem, egy tízemeletes házban, a második emeleten.
– Internet van?
– Van. És nagyon jó a közlekedés, közel van a metró.
– És mennyi a lakbér?
– 220 ezer Ft + rezsi havonta. Jó lesz?
– Azt hiszem, igen.

– Hol laktok?
– Kispesten.
– Családi házban?
– Nem. Egy ötemeletes házban, a harmadik emeleten.
– Milyen a lakás?
– Nem rossz. 3 szoba: 1 nappali és 2 hálószoba. Modern konyhával és fürdőszobával.
– Milyen a közlekedés?
– Jó. A ház előtt van a buszmegálló.

217. **Töltsétek ki az adatlapot az ingatlan hirdetések weboldalán!**

Adatlap

Vesz Bérel Cserél

NÉV: _____
CÍM: _____
TEL.: _____
Milyen lakást keres?
Hely, város, kerület: _____

Típus (lakás, családi ház): _____
Nagyság (hány szoba?): _____
Egyéb (kert, erkély, garázs, internet): _____

Kelt: _____ Aláírás: _____

ISKOLAI KÖZLEMÉNYEK

ШКІЛЬНІ ВІСНИКИ

218. **Mit jelentenek az alábbi kifejezések?**

természet, állatvilág, növényvilág, ökológia, környezet, védelem, faültetés, ipari szennyezés, fairtás, talajszennyezés, levegőszennyezés, vízszennyezés, veszélyes hulladék, szemetelés, újrahasznosítás, ózonlyuk, savaseső, túlnépesedés

219. **A Pécsi Arany János Gimnázium tanulói újságot készítettek a *Föld napja* alkalmából. Olvassátok el figyelmesen a cikkeket, majd készítsetek hasonló tematikájú faliújságot szülőföldetekről!**

ZÖLD HÍRMONDÓ

Megjelenik: április 22. **1. lapszám** **A Föld nem az emberé, ő csak egy parányi része.**

Az első Föld napján, Denis Hayes amerikai diák kezdeményezésére, 1970. április 22-én 20 millió amerikai ember emelte fel szavát a természetért. Ez a történelmi esemény az Egyesült Államokban és az egész világban fontos változásokat hozott. USA-ban szigorú törvények születtek a levegő, a talaj és a víz védelmére.

Új környezetvédelmi szervezetek alakultak meg.

KERESD MEG A TÁBLÁZATBAN A 9 ELBÚJT VIRÁG NEVET! (ÁTLÓSAN IS, VISSZAFELÉ OLVASVA IS LEHETNEK)

I	B	O	L	Y	A	É	C	P
S	Z	A	L	N	Y	Ú	I	B
Á	Z	S	O	J	T	P	K	Ü
R	Á	G	I	Á	A	T	L	D
Ó	R	A	A	C	I	C	Á	Ö
O	K	Z	S	I	R	Á	M	S
É	L	E	Z	N	Y	Á	E	K
R	Ő	T	Ó	T	K	I	N	E
A	T	É	R	A	G	R	A	M

20 évvel később Denis Hayes és barátai az ökológiai válság jeleit – a bioszféra pusztulását, az ipari szennyezést, az erdők irtását, az ózonlyukakat, a veszélyes hulladékokat, a túlnépesedést, a savas esőt, az óceánok szennyezését – látva kezdeményezték, hogy az 1990-es években a környezetvédelemre hívják fel a figyelmet.

A felhívásra Magyarországon a környezetvédők 1990-ben megalapították a Föld Napja Alapítványt, és hírközpontot is létrehoztak. És hogyan reagáltak erre a ti országotokban?	

220. Az alábbi QR-kód segítségével nézzétek meg a videót, amely segíti projekmunkátokat!

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

До відносних займенників в угорській мові відносять наступні:

a-	**-ki** **-mi** **-hány/mennyi** **-milyen** **-melyik** **-mikor** **-hol** **-hova** **-honnan**	***a*ki, *a*mi,** ***a*hány,** ***a*milyen,** ***a*melyik,** ***a*mikor,** ***a*hol, *a*hova,** ***a*honnan...**	amit, ami**nek**, ami**vel**, ahány**ban**, ...

Зазвичай такого типу займенники використовуються у складнопідрядних реченнях: ***Azt az újságot*** *olvassa,* ***amit*** *tegnap vettem meg.*

221. Pótoljátok a hiányzó névmásokat a mondatokban!

Ott, _____ sok fát ültetnek mindig friss a levegő.
Az, _____ újrahasznosítással foglalkozik, az természetbarát.
Az emberiség szennyezi a környezetet. Ez az, _____ nagyon bánt engem.
Az az alma, _____ azon a fán nő, a kedvencem.
A tévében az a környezetvédő beszél, _____ tegnap beszéltünk.
Az emberek, _____ a törvények szerint élnek, itt nem szemetelnek, hanem szelektálnak.
A természet az, _____ gondoskodik az állatokról.
Ez az a gyár, _____ sok hulladékot szállítanak.
Az erdő az a hely, _____ szeretek lenni.
Az a riporter, _____ apa minden reggel hallgat a tévében.
Ki volt az, _____ tegnap találkoztunk az utcán?
Az iskola, _____ jártam jó közleményeket ad ki.

222. Válaszoljatok a kérdésekre a névmások megfelelő alakjával!

	Kit?	Kinek?	Kivel?	Kinél?	Kihez?	Kitől?
én				nálam		
te	téged					
ő					hozzá	
mi		nekünk				
ti						tőletek
ők			veletek			

223. Egészítsétek ki a következő mondatokat egy-egy birtokos névmással!

Ez az újság a _____ (te).
Az a magazin az _____ (én).
A kis herceg című könyv az _____ (ő).
A *Zöld Hírmondó* a _____ (mi).
Ezek a havilapok az _____ (ők).
Ez a tévé _____ (ti).

224. Egészítsétek ki a mondatokat általános, visszaható vagy vonatkozó névmással!

magát, amilyenben, senki, aki, bármikor, amely, ahol,
mindenki, bárhol, magunk

_____ jöhetsz hozzám vendégségbe. Katica órák hosszát nézi _____ a tükörben. Az a híres színész, _____ ma játszotta a főszerepet nagy állatbarát. _____ szereti az állatokat. Az, _____ gyümölcsfákat ültet nemcsak friss termésben részesül, hanem levegőben is. Oda megyünk lakni, _____ jó a tömegközlekedés. Az újságíró _____ dolgozhat, nem muszáj bemenni az irodába. _____ készítettük el ezt a szép faliújságot. _____ sem szeret a szennyezett erdőben pihenni. Én is olyan ruhában voltam a partin, _____ Réka.

225. Egészítsétek ki az alábbi közmondásokat! Segítségül megadjuk a hiányzó szavakat: *tanácsadó, korsó, tett, arat, bölcs, szót, vermet, ésszel, takaród, arany, maga, okos*!

Aki másnak vermet ás, _____ esik bele.
Nem mind _____ ami fénylik.
Ki mint vet, úgy _____ .
Többet _____ , mint erővel.
Aki másnak _____ ás, maga esik bele.
Az elhenyélt időt és a kimondott _____ nem lehet visszafordítani.
Más kárán tanul az _____ .
A harag rossz _____ .
Jó _____ helyébe jót várj!
Ha hallgattál volna, _____ maradtál volna.
Addig jár a _____ a kútra, amíg el nem törik.
Addig nyújtózkodj, ameddig a _____ ér!

AZ INTERNET

IHTEPHET

226. Olvassátok el a kérdéseket és a válaszokat! Döntsétek el, melyek igazak rátok!

1. Neked van számítógéped/laptopod/tableted? Mikor szoktad használni?

a) Otthon van számítógépem. Állandóan a gép előtt ülök.

b) Nincs számítógépem, de van okostelefonom, ezért mindig tudok internetezni.
c) Van laptopom, de ritkán használom. Könyveket és magazinokat szeretek olvasni.
d) A tableten játszani szoktam.
e) Nagyon szeretek sakkozni a számítógépen a könyvtárban.

2. Mikor szoktad használni az internetet?
a) Mindennap olvasom a híreket az interneten.
b) Csak akkor, amikor információt keresek a házi feladatomhoz.
c) Amikor filmeket nézek vagy zenét töltök le.
d) Sok külföldi barátom van, velük levelezem.

3. Neked van saját honlapod?
a) Van saját honlapom. Fényképek vannak ott, amelyeket saját magam készítettem.
b) Saját blogom van, amely a természetről szól.
c) Nem, nincs.

4. Mennyi időt töltesz a számítógép előtt?
a) Általában 1 órát / 2-4 órát / 5-7 órát töltök a gép előtt.
b) Egész nap a számítógép előtt vagyok.

5. Van okostelefonod?
a) Nincs okostelefonom, inkább tabletet használok. Tablettel is tudok telefonálni.
b) Nincs, számítógépről az internet segítségével telefonálok.
c) Igen. Nagyon kényelmes. Minden van rajta, ami a tanuláshoz szükséges.
d) Igen. Bármikor lehet telefonálni bárhova.

6. Mikor szoktad használni a telefonodat?
a) A szüleimnek / a barátaimnak telefonálok.
b) Szeretek fényképezni a telefonommal.
c) Sms-t küldök, a tömegkommunikációs eszközöket használom.

227. Mit jelentenek az alábbi kifejezések?

internet, weboldal, honlap, böngésző, letöltés, feltöltés, jelszó, wi-fi, kapcsolat, hálózat, e-mail, csatlakozás, fájl

228. **Hány szót találtok?**

SZ	Á	M	Í	T	Ó	G	É	P	L
J	E	L	SZ	Ó	K	CS	O	T	A
K	H	Á	L	Ó	A	P	L	A	P
I	**N**	**T**	**E**	**R**	**N**	**E**	**T**	É	T
O	S	T	E	L	E	F	O	N	O
K	O	G	É	P	Ő	M	A	I	P
B	Ö	N	G	É	SZ	W	I	F	I
H	O	N	L	A	P	F	Á	J	L

229. **Az alábbi QR-kód segítségével nézzétek meg a videót az internet biztonságos használatáról!**

230. **Beszélgessetek az osztályban!**

Mire használod az internetet?
Mik az internet előnyei?
Mik az internethasználat veszélyei?

231. Alkossatok mondatokat az új kifejezésekkel!

WEBOLDALAK

232. Olvassátok el az ajánlatokat, és keressétek meg az azokhoz illő weblapokat!

Az internet mindig segít megtalálni azt, ami érdekel minket!

1. Számítógéppel játszani is lehet. Látogassatok el a *http://jatek.lap.hu* oldalra, ahol számtalan online játékot találsz.

2. A _____ oldalon angol nyelvű szövegeket tudunk magyarra fordítani.

3. A _____ oldalon finom kész ebédeket, pizzát, szusit lehet rendelni.

4. Egészséges életmódról, diétákról, sportról itt lehet olvasni a _____ honlapon.

5. A _____ oldalon megtaláljuk Magyarország vonat menetrendjét.

6. A _____ oldal időjárás-jelentést tartalmaz.

7. Ha többet akarunk tudni a magyar nyelvről, érdekes feladatokat keresünk, akkor a _____ oldalt kell megnézni.

8. Ha autóval utazunk, használjuk a _____-t.

9. Ha érdekel a magyar konyha, akkor kattints a _____ oldalra!

10. Ha egy kis rockzenére vágysz, akkor itt a helyed a _____ oldalon.

a) http://jatek.lap.hu
b) http://webzene.hu
c) http://www.menetrendek.hu
d) http://webforditas.hu
e) http://netpincer.hu
f) http://magyarora.hu
g) http://meteonet.hu
h) http://etelkeszites.hu
i) http://terkep24.hu
j) http://wellnes.hu

1									
a									

233. **Párosítsátok a képeket a kifejezésekkel!**

időjárás-jelentés, hírek, ingatlan, színházak, pizzarendelés, életmód

234. **Beszélgessetek az osztályban!**

Ki milyen tematikájú weboldalakat látogat?
Milyen célból?

235. Készítsetek rövid TikTok videót *Időjárás-jelentés* címmel! Használjátok a következő kifejezéseket!

napos és meleg idő lesz, egy kicsit felhős lesz az ég, délután viharos lesz az idő, reggel szeles idő várható, esni fog az eső, délelőtt havazik majd, a hőmérséklet elérheti a 40 fokot, 10 fok várható, éjjel mínuszokra számíthatunk

236. Készítsetek prezentációt! Mutassátok be szülővárosotokat az alábbi pontok szerint!

- Neve
- Fekvése
- Természetvilága
- Népessége
- Címere
- Látnivalói
- Konyhája
- Érdekessége

237. Ismételjetek!

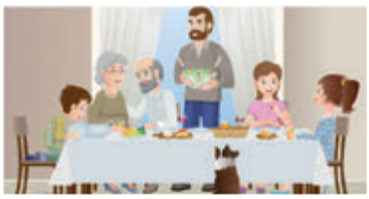

VI.
ÉTKEZÉS
ХАРЧУВАННЯ

A BOLTBAN

У МАГАЗИНІ

238. Olvassátok el a párbeszédet!

Krisztina és Móni a budapesti egyetemen tanulnak. Negyedikesek a fizika karon. A foglalkozások után hazamennek, egy kis lakást bérelnek közel az egyetemhez...

– Már olyan éhes vagyok.

– Én is. Kopog a szemem az éhségtől. Hol ebédelünk?

– Itthon. Majd én főzök.

– Mit főzöl?

– Azt hiszem, csinálok egy zöldséglevest, krumplipürét rántotthússal és uborkasalátával.

– Van itthon minden, ami kell?

– Jó, hogy kérdezed. Szerintem nincs itthon semmi.

– Akkor elmegyünk a boltba vásárolni.
– Jó. Veszünk zöldséget, húst, kenyeret.
– És egy üveg vizet is.

239. ***Mit vesznek a lányok a boltban?*** **Hallgassátok meg!**

hús, tojást, sonkát, gombát, burgonyát, kolbászt, tejfölt, sárgarépát, petrezselymet, tejet, kenyeret, zsömlét, uborkát, paradicsomot, brokkolit, zöldborsót, káposztát, vajat, lisztet, olajat, vizet, mosóport, karalábét, hagymát, sajtot, gyümölcslét, almát, körtét

A lányok _____, _____, _____ ..... vesznek a boltban.
A lányok nem vesznek _____, _____, _____ ..... a boltban.

Emlékeztek még? Пам'ятаєте?

240. ***Mit hogyan kérünk a boltban?*** **Pótoljátok!**

vajat, tojást, húst, narancslét, tortát, kolbászt, káposztát, zoknit, sajtot, vizet, tejet, körtét, sonkát, epret, kólát, csokit, hagymát, kenyeret, lekvárt, joghurtot, virslit, halkonzervet, mosóport, almalét

1 üveg	2 csomag
3 doboz	öt darab
2 deci	3 szelet
fél kiló	2 fej
30 deka	1 pár
10 darab	2 tábla

241. Dolgozzatok párban! Játsszátok el a párbeszédeket, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

– Mit veszünk a boltban?
– Krumplit, szalonnát és kenyeret.

– Kérek egy kiló uborkát és 30 deka sonkát?
– Tessék! 900 forintot kérek.

242. Alkossatok mondatokat a megadott szavakkal!

(én) bolt, vesz, tej, és, zsömle. –
(te) piac, zöldség, vásárol. –
anya, szilva, lekvár, főz. –
gyerek, büfé, szendvics, és, üdítő, vesz. –
(ti) mit, főz, ma? –
(mi) nem, szeret, főz, mindig, étterem, ebédel. –

243. Az előző feladat mondatait tegyétek múlt időbe!

A ZÖLDSÉGESNÉL

В ОВОЧЕВОМУ МАГАЗИНІ

244. **Olvassátok el a párbeszédet, majd válaszoljatok a kérdésekre!**

– Jó napot kívánok!
– Jó napot! Tessék parancsolni!
– A saláta friss?
– Igen. Mennyit kér?
– 2 fejet. És kérek egy kiló burgonyát is.
– Más valamit?
– Fél kiló uborkát és paradicsomot.
– Gyümölcsöt nem kér?
– De igen. Viszek négy nagy almát és körtét.
– Az eper és a barack is szép.
– Akkor még egy fél kiló epret is kérek.
– Tessék. Még valamit?
– Nem, köszönöm. Mennyit fizetek?
– 3250 forintot kérek.
– Tessék.
– Köszönöm.

Mennyi salátát vesz a vásárló?
Hány kiló burgonyát kér a vásárló?
Milyen más zöldséget vesz a vásárló?
Hány darab almát és körtét kér a vásárló? Milyeneket?
Milyen más gyümölcsöt vesz a vásárló?
Összesen mennyit fizet a vásárló?

245. **Az alábbi QR-kód segítségével hallgassátok meg *A zöldségek és gyümölcsök* című dalt!**

246. **Milyen zöldségeket és gyümölcsöket ismertek? Milyen színűek? Rajzoljátok le és töltsétek ki a táblázatot!**

brokkoli, borsó, cékla, burgonya, tök, fokhagyma, káposzta, karfiol, padlizsán, hagyma, paprika, uborka, paradicsom, retek, saláta, sárgarépa, áfonya, alma, banán, barack, málna, citrom, cseresznye, szeder, dió, barack, szilva, körte, szőlő, meggy, görögdinnye

sárga	
narancssárga	
zöld	
piros	
barna	
kék	
szürke	
rózsaszín	
lila	
fekete	
fehér	

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

GYORSAN KÉSZÍTEK EGY SALÁTÁT HOGYAN? / MI MÓDON?

magánhangzó + *n*	**mássalhangzó + *-an, -en* *-ú, -ű* + *-an, -en***
csúny*án*	**gyors*an***
lust*án*	**éhes*en***
feket*én*	**szomorú*an***

magánhangzó + *l*	**mássalhangzó + *-ul, -ül***
jó*l*	**rossz*ul***
	remek*ül*

Деякі винятки:
fiatalon, szabadon, vastagon, hosszan, lassan, könnyen, nehezen, kíváncsian.

247. **Alakítsátok át a mellékneveket!**

jó, rossz, kényelmes, kényelmetlen, könnyű, nehéz, lassú, gyors, okos, buta, öreg, fiatal, rövid, hosszú, sovány, kövér, szép, csúnya, álmos, beteg, boldog, büszke, éhes, szomjas, fáradt, ijedt, mérges, szerelmes, szomorú, vidám

248. **Egészítsétek ki a mondatokat!**

Ez a gyerek nagyon szép_____ rajzol.
Anya gyors_____ elkészíti a reggelit, és siet is munkába.
Ha sietsz, mindig olyan csúnya_____ írsz.
A gyerekek rossz_____ voltak a vacsora után.
Apa beteg_____ feküdt az ágyban.
A szakácsok fáradt_____ értek haza munka után.
Pista szerelmes_____ nézett Katicára.
Nagymama olyan érdekes_____ mesélte a receptet a szomszéd néninek.
Keserű_____ szeretitek a kávét?

A diákok piknikezés közben remek _____ töltötték az időt a Balaton-parton.

Könnyű_____ tanulunk magyar_____.

Az új rántott hal recept angol_____ van leírva.

MI KELL A BOGRÁCSGULYÁSHOZ?

ЩО ПОТРІБНО В БОГРАЧ ГУЛЯШ?

Klasszikus magyar bográcsban

249. ***Milyen alapanyagokat használunk az alábbi ételekhez?*** **Beszéljétek meg, használjátok a kifejezéseket!**

hagyma, fokhagyma, paprika, paradicsom, bab, burgonya, répa, erőspaprika, hús, csirkehús, kolbász, szalonna, hal, olaj, liszt, só, cukor, fűszer, bors, tojás, tej, tejföl, túró, csokoládé

Gulyásleves

Halászlé

Babgulyás

Lecsó

Paprikás krumpli

Csirkepaprikás nokedlivel

Somlói galuska

Túrós palacsinta

250. ***Milyen híres ételek vannak Ukrajnában? Milyen alapanyagokból készülnek?*** **Soroljátok fel!**

251. Játsszátok el a párbeszédet, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

Paprikás krumpli / Halászlé / Lekváros palacsinta

– Mit vettél?
– Szalonnát, paprikát, paradicsomot és tejfölt.
– Lecsót készítesz?
– Igen.
– Az jó lesz.

252. Körkérdések! Beszélgessetek az osztályban! Segítenek a hasznos kifejezések!

1. Mikor, és hol reggelizel?
a) Otthon reggelizem körülbelül 7-kor.
b) Az iskolai büfében reggelizem órák előtt.
c) Nem szoktam reggelizni, nincs időm.

2. Mit szoktál reggelizni?
a) Reggelire rántottát és sonkás szendvicset eszem, teát iszom.
b) Reggelire müzlit eszem, kakaót iszom.
c) Gyümölcsöt eszem: almát, körtét, banánt, narancslét iszom.

3. Mikor, és hol ebédelsz?
a) Otthon ebédelek, körülbelül kettőkor.

b) Az iskolai büfében szoktam ebédelni órák után.
c) Egy órakor étteremben ebédelek.

4. Mit szoktál ebédelni?
a) Húslevest, krumplit rántott hússal, salátát eszem, gyümölcslét iszom.
b) Zöldséget hallal eszem, ásványvizet iszom.
c) Salátát hússal eszem, zöld teát iszom.

5. Mikor, és hol vacsorázol?
a) Otthon vacsorázom 7 óra körül.
b) Étterembe megyünk a családommal.
c) Nem vacsorázom, csak joghurtot iszom.

6. Mit szoktál vacsorázni?
a) Rizst, húst és salátát eszem, almalevet iszom.
b) Spagettit eszem, kólát iszom.
c) Süteményt tejjel.

7. Tudsz főzni? Szoktál segíteni anyukádnak?
a) Igen, tudok. Reggelire palacsintát szoktam készíteni.
b) Szoktam segíteni anyunak sütni.
c) Nem tudok főzni, de nem is érdekel.

8. Van kedvenc ételed? Mi az?
a) Igen, kedvenc ételem a pizza. Nagyon szeretem a húsos pizzát.
b) A kedvenc ételem a túrós palacsinta.
c) Mindent szeretek, kivéve a zöldséges ételeket.

9. Mit szoktál enni, ha nincs időd főzni?
a) Pizzát vagy sushit rendelek házhoz.
b) Általában sonkás vagy sajtos szendvicset.
c) Félkész ételeket veszünk a boltban.

10. Melyik konyhát szereted a legjobban?
a) Szeretem az olasz konyhát. Leginkább a spagettit.
b) Nagyon szeretem a magyar konyhát: a gulyáslevest, a csirkepaprikást és a desszerteket.
c) Az ukrán konyha a kedvencem: a borscs, a derelye és a fánk.

253. ***Milyen gyorsételeket ismertek?*** **Beszéljétek meg, miért károsak az egészségünkre!**

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Винятки дієвідмінювання **в минулому часі**:

Tegnap vacsorára lecsót ***ettem****, teát* ***ittam.***

	eszik		iszik	
én	ettem		ittam	
te	ettél	etted	ittál	ittad
ő	evett	ette	ivott	itta
mi	ettünk	ettük	ittunk	ittuk
ti	ettetek	ettétek	ittatok	ittátok
ők	ettek	ették	ittak	itták

254. Melyik a helyes forma?

Délután a tévé előtt ültünk, és pizzát *ettünk / ettük*.
Tegnap reggelire fekete teát *ittál / ittad*.
Anya *várt / várta* a lányát az iskola előtt, és együtt mentek ebédelni.
A gyerekek gyorsan *ettek / ették* a túrós palacsintát az iskolai büfében.
Tegnap egy új italt *ittunk / ittuk* az új kávézóban.
Ettetek / ettétek már ezt a süteményt, finom?
Péter vacsorára sonkás szendvicset *evett / ette*.
A forrás vize friss a hegyekben, *ittatok / ittátok* már ilyen vizet?
A gyerekek *megettek / megették* az összes lekváros kiflit.
Csilla sosem *ivott /itta* még az Angelika-forrásból.

255. Válaszoljatok a kérdésekre a példa szerint!

– *Nem ittál teát?*
– *De igen, ittam.*

– Este nem ettél hideget?
– _____, _____.
– Nem készítettek szendvicseket?
– _____, _____.
– Tegnap nem ettek a gyerekek a tortából?
– _____, _____.

– Ebédre nem csirkepaprikást ettél?
– _____, _____.
– Péter nem ivott kávét?
– _____, _____.
– Nem főztetek zöldséglevest?
– _____, _____.

256. **Válaszolj a kérdésekre!**

Mit reggeliztél tegnap?
Mit ebédeltél?
Mit vacsoráztál?
Mit ettél, mit ittál?

257. ***Milyen életmódot folytat a családod?*** **Töltsétek ki a táblázatot!**

	APA	ANYA	TESTVÉR	TE
Hány órakor kel?				
Hány órakor reggelizik?				
Hol reggelizik?				
Mit reggelizik?				
Mit csinál reggeli után?				
Hány órakor ebédel?				
Mit ebédel?				
Mit csinál ebéd után?				
Hány órakor vacsorázik?				
Mit vacsorázik?				
Mit csinál vacsora után?				
Hány órakor megy aludni?				

NÉVNAPI BULI

ИМЕНИНИ

258. **Olvassátok el a szöveget!**

A világon bizonyos országokban a születésnap mellett a névnap megünneplése is szokás. Ilyenkor a naptárban kijelölt keresztnév birtokosát szokás megünnepelni családi, baráti körben. Magyarországon nagyon elterjedt ez az ünnep. A családtagok, barátok gyakran megajándékozzák egymást, sőt partikat is szerveznek egymásnak.

Ma Anna-nap van. Anna a pécsi egyetem diákja, és a barátnője, Judit bulit akar szervezni neki. Felhív sok-sok ismerőst:

– Tessék, Zolit vagyok.
– Szia, Judit vagyok. Ma van Anna névnapja, és meglepetés bulit szervezünk neki.
– És hol lesz a buli?
– A Kis Kakas étteremben.
– Jó, viszek tortát és virágot.
– Rendben. Szia.
– Szia.
– Halló, Késmárki lakás.
– Csókolom, Kati otthon van?
– Igen, itthon. Egy pillanat...
– Szia, ma van Anna névnapja. Találkozunk este 7-kor a Kis Kakas étteremben.
– Jó, ott leszek. Veszek neki egy kis apróságot.
– Szia.

– Tessék!
– Halló, Bea, ma van Anna névnapja.
– Lesz este buli?
– Igen, jöttök?
– Persze. Veszek neki egy plüssnyuszit és Géza egy jó könyvet.
– Megbeszéltük. Akkor találkozunk a szokásos helyen 7-kor.
– Rendben. Szia.

259. Beszéljétek meg az osztályban!

Szerintetek sikerült meglepetést szerezni Annának?

Szerintetek milyen ajándékokat kapott Anna?

Szerintetek mit esznek, isznak majd a fiatalok? Az étlap segítségével pótoljátok a párbeszédet!

ÉTLAP	
Levesek	**Köretek**
Húsleves 500	*Sült krumpli 550*
Gulyásleves 650	*Krumplipüré 650*
Májgaluskaleves 400	*Zöldséges rizs 450*
Zöldségleves 350	*Galuska/Nokedli 350*
	Párolt / grillezett zöldség 800
Készételek	**Saláták**
Marhapörkölt 1850	*Uborkasaláta 200*
Csirkepörkölt 1650	*Paradicsomsaláta 200*
Túrós csúsza 1200	*Vegyes saláta 350*
Lacipecsenye 1550	*Csemege uborka 350*
Frissensültek	**Desszertek / Italok**
Rántott szelet 1350	*Somlói galuska 1400*
Rántott sajt 1000	*Rétes 1100*
Sült hal 1650	*Fagylalt 900*
Grillezett pulykamell 1800	*Ásványvíz 250*
Rántott gombafejek 900	*Gyümölcslé 450*
	Coca-Cola 350
	Kávé / tea 350

A fiatalok este 7-kor találkoznak a Kis Kakas étterem előtt, és felköszöntik Annát névnapja alkalmából. Beülnek az étterembe egy vacsorára és egy kis bulizásra.

Pincér: Jó estét kívánok! Tessék, az étlapok. Milyen italokat parancsolnak?

Anna: _____ , **Judit:** _____ , **Zoli:** _____ , **Kati:** _____ , **Bea:** _____ , **Géza:** _____ .

Pincér: Mit parancsolnak? Mit hozzak?

Anna: Én kérek szépen egy adag _____ és egy _____ .

Pincér: És ön?

Judit: Kérek szépen _____ és _____ . **Zoli:** _____ . **Géza:** _____ . **Kati** és **Bea** _____ .

A fiatalság eszik, beszélget, nevet és később táncol is. Zoli elénekel Annának egy dalt. Jól érzik magukat egész este.

Pincér: Desszertet parancsolnak?

A fiúk csak fagylaltot esznek, **Anna és Judit** _____ kérnek, **Bea** _____ , **Kati** pedig _____ .

Judit: Kérem a számlát!

Pincér: Tessék, _____ forintot kérek.

Mindenki: Köszönjük a vacsorát!

Pincér: Egészségükre! Viszontlátásra!

260. Válaszoljatok a kérdésekre!

Gyakran jársz étterembe?

Általában mit szoktál rendelni?

Általában mit rendelsz / főzöl / készítesz, amikor vendégeket vársz vagy valamit ünnepelsz?

Szereted az édességet? Mit?

Szerinted miért esznek az emberek túl sokat?

Szerinted mennyi vizet kell inni naponta?

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

ENNEK A LÁNYNAK SOK AJÁNDÉKA VAN.

EZ + NEK – E**NN**EK	**ENNEK** A LÁNY**NAK** **ENNEK** A GYEREK**NEK**
AZ + NAK – A**NN**AK	**ANNAK** A LÁNY**NAK** **ANNAK** A GYEREK**NEK**

ezeknek a gyerekeknek, azoknak a gyerekeknek

261. Egészítsétek ki a mondatokat!

_____ (ez a lány) fekete hosszú haja van.
_____ (az a gyerek) sok szülinapi ajándéka van.
_____ (ez a fiú) három tányérja van.
_____ (ezek a szakácsok) nagyon finom fogásuk van.
_____ (ez a gyerek) ma szerencséje volt az iskolában, a tanár nem kérdezte a házi feladatot.
_____ (azok a lányok) nagyon szép új ruhájuk van.
_____ (az a cica) nagyon kedves gazdája van.
_____ (ez a bácsi) kevés pénze van, nem tud kenyeret venni.
_____ (ez a család) egy szép étterme van Budapesten.
_____ (az a diák) az apja ügyvéd egy cégnél.
_____ (azok a diákok) van kedvük táncolni, de nekünk nincs.
_____ (az az étterem) rossz az étlapja.
_____ (ez az étel) jó az íze.

262. Ismételjetek!

VII.
MAGYARORSZÁG
УГОРЩИНА

MAGYARORSZÁG

УГОРЩИНА

263. Olvassátok el a szöveget!

Magyarország Közép-Európában található ország. Területe körülbelül 93 000 km^2. Magyarország hét országgal határos: Ukrajna, Románia, Szlovákia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia és Ausztria. Magyarország fő tájegységei a Dunántúl, az Alföld, az Északi-középhegység. Legnagyobb folyója pedig a Duna, legmagasabb pontja a Kékes.

Az országban körülbelül 10 millió ember él. A lakosság nagy része magyar. Ezenkívül az országban élnek más nemzetiségek is: németek, szerbek, csehek, szlovákok, ukránok. Az államnyelv a magyar.

Magyarország zászlója háromszínű: piros, fehér és zöld. Három meghatározó nemzeti ünnepe van Magyarországnak: március 15. – az 1848–49-es forradalom és szabadságharc emléknapja; augusztus 20. – az államalapítás és Szent István király emlékünnepe; október 23. – az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc emléknapja. 2004-ben Magyarország az Európai Unió tagja lett.

Magyarország fővárosa Budapest, az ország legnagyobb és legszebb városa. Itt körülbelül 2 millió ember él. Nagy városai közül kiemelendő Debrecen, Miskolc, Szeged, Győr, Pécs, Nyíregyháza, Eger.

264. Az alábbi QR-kód segítségével hallgassátok meg *Gryllus Vilmos* Megyesoroló című dalát!

265. Igaz vagy hamis?

Magyarország független közép-európai ország.
Magyarország öt országgal határos.
Magyarországon nincs hivatalos államnyelv.
Magyarország zászlója piros, fehér és zöld.
Magyarország 2004-től az Európai Unió tagja.

266. Válaszoljatok a kérdésekre!

Hol található Magyarország?
Mekkora Magyarország területe?
Hány ember él Magyarországon?
Melyik város Magyarország fővárosa?
Mely országokkal határos Magyarország?
Milyen nemzetiségek élnek Magyarország területén?
Melyik a hivatalos államnyelv?
Nevezd meg a magyar zászló színeit!
Nevezd meg Magyarország nemzeti ünnepeit!
Mikor lett Magyarország az Európai Unió tagja?
Mi Magyarország legmagasabb pontja?
Melyik Magyarország legnagyobb folyója?
Nevezd meg Magyarország tájegységeit!
Nevezd meg Magyarország nagyobb városait!

267. Beszéljétek meg az osztályban!

Mi Magyarország pénzneme? Általában hol tudunk valutát váltani?

Milyen magyar tömegtájékoztatási eszközöket ismertek? (rádió, televízió, sajtókiadvány)

Milyen híres zenészeket, költőket, írókat, festőket ismertek?

Nevezzétek meg a magyar konyha ismert ételeit!

268. **A *Canva* applikáció segítségével készítsetek prezentációt az olvasott szöveghez!**

MAGYARORSZÁG TURISZTIKAI NEVEZETESSÉGEI

ТУРИСТИЧНІ ПАМ'ЯТКИ УГОРЩИНИ

269. **Olvassátok el!**

13 TÉNY, AMI VONZÓVÁ TESZI MAGYARORSZÁGOT A TURISTÁK SZEMÉBEN

1. Magyarország a világszerte ismert zeneszerzők, Liszt Ferenc és Bartók Béla hazája.

2. Budapest nevezetességei: a Budavári Palota, a Mátyás-templom, a Halászbástya, a Parlament, a Hősök tere, a Lánchíd, a Gellért-hegy és Citadella, Szent István-bazilika, Vajdahunyad vára.

3. A Parlament (Országház), ami a világ egyik legszebb épülete.

4. Múzeumok Budapesten: a Nemzeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria, a Néprajzi Múzeum, a Szépművészeti Múzeum, a Műcsarnok.

5. Budapesten nagyon szép a Hősök tere, a Millenniumi Földalatti Vasút vezet ide. A Városligetben pedig a Vajdahunyad vára, a Széchenyi gyógyfürdő (neves üdülőhely) található. Nem messze pedig az állatkert, a cirkusz és a vidámpark látható.

6. Budapesten sok termálfürdő is van: a Széchenyi, a Gellért, a Lukács, a Dagály.

7. A legnagyobb tó Magyarországon a Balaton, a magyar tenger. Ez jelentős turisztikai központ. Nyáron napozni, fürödni, csónakázni, vitorlázni lehet itt.

8. Nem messze a Balatontól található Európa legnagyobb melegvizes gyógyhatású tava: a Hévízi-tó. Ez egy üdülőhely, ahol pihenni és regenerálódni lehet.

9. A Dunakanyar és a gyönyörű városok: Pécs, Szentendre, Székesfehérvár, Eger, Kőszeg stb.

10. A Szegedi Szabadtéri Játékok, ahová a világ legjobb színészei jönnek.

11. Miskolc, a diósgyőri vár és a környék üdülőhelyei: Lillafüred, Miskolctapolca.

12. Az Aggteleki-cseppkőbarlang.

13. Eger és környéke, az egri vár, illetve Tokaj és vidéke.

270. ***Magyarország képekben! Mennyire ismeritek Magyarországot?*** **Mondjátok el, mit láttok a képeken!**

500
ÖTSZÁZ FORINT
1000
EZER FORINT
2000
KÉTEZER FORINT
5000
ÖTEZER FORINT
TÍZEZER FORINT 10000
20000
HUSZONEZER FORINT

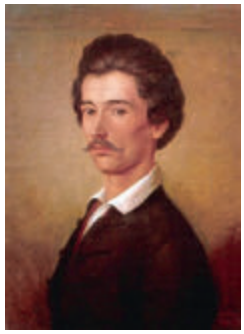

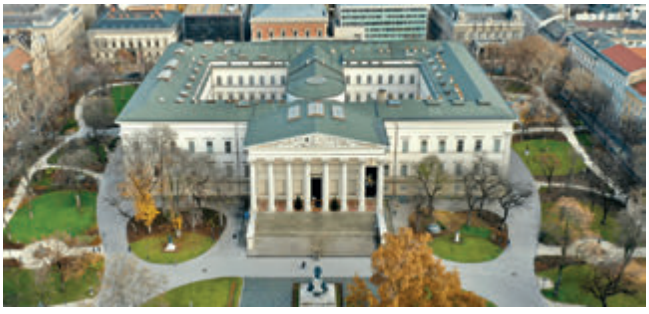

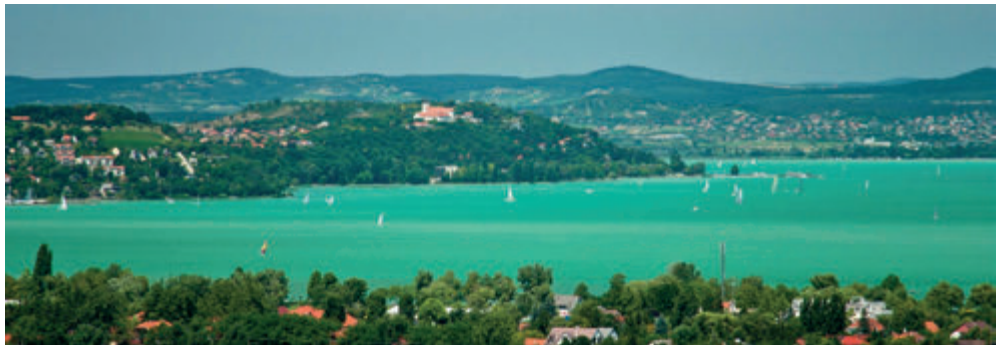

271. Játsszátok el a párbeszédet, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

Móni: Mit csinálunk a hétvégén?
Pál: Nem tudom. Elmehetünk moziba vagy étterembe.
Móni: Nem akarok itthon maradni. Utazzunk el valahová?
Pál: De hová?
Móni: Mondjuk Magyarországra.
Pál: És mit csinálunk majd ott?
Móni: Elmehetünk Miskolctapolcára a barlangfürdőbe vagy Egerben megnézhetjük az egri várat.
Pál: Na jól van. És mivel utazunk?
Móni: Szerintem vonattal. Reggel a hat óraival.

272. Olvassátok el! Folytassátok a történetet, szerintetek miért nem mentek el Móni és Pál Egerbe? Mi történt? Végül mit csinálhattak a hétvégén?

Múlt hétvégén elutazhattunk volna Egerbe, mert nem akartunk otthon maradni. Ott megnézhettük volna az egri várat, ehettünk volna finom gulyáslevest, de sajnos ... . Ezért egész hétvégén ... .

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Потенційний дієслівний суфікс ***-hat, -het*** додається до основи дієслова, і виражає можливість дії. Цей суфікс також вживається у минулому часі в неозначеній або означеній формі:

*Elutaz**hat**unk Egerbe. – Elutaz**hatt**unk Egerbe, de lekéstük a vonatot.*

	***-hat, -het* (tárgyatlan)**	***-hat, -het* (tárgyas)**
én	vár**hatt**am / néz**hett**em	
te	vár**hatt**ál / néz**hett**él	vár**hatt**ad / néz**hett**ed
ő	vár**hatott** / néz**hetett**	vár**hatt**a / néz**hett**e
mi	vár**hatt**unk / néz**hett**ünk	vár**hatt**uk / néz**hett**ük
ti	vár**hatt**atok / néz**hett**etek	vár**hatt**átok / néz**hett**étek
ők	vár**hatt**ak / néz**hett**ek	vár**hatt**ák / néz**hett**ék
én!	vár**hatt**alak / néz**hett**elek téged, titeket	

273. Írjátok le az igék *-hat, -het* végződéses múlt idejű alakját!

megy –
lát –
indul –
érkezik –
megvesz –
jár –
megnéz –
közlekedik –
száll –
repül –
megfordul –
kirándul –
áll –
leül –
elsétál –
eszik –
iszik –
jön –
alszik –
sportol –

274. Alakítsátok át a példa szerint!

el lehetett menni – elmehetett

meg lehetett venni –
el lehetett utazni –
meg lehetett kóstolni –
át lehetett olvasni –
ki lehetett próbálni –
át lehetett szállni –

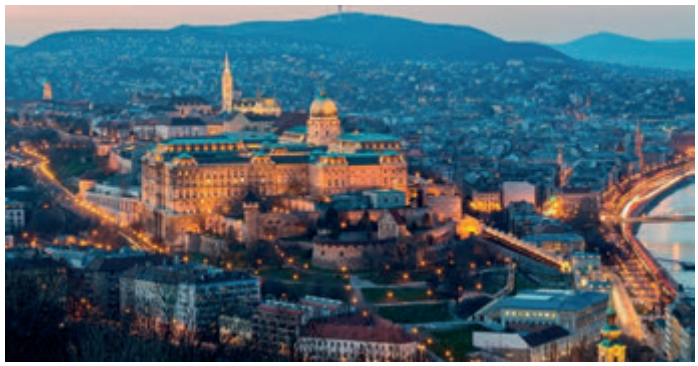

275. Alakítsátok át a minta szerint!

El akartam utazni Magyarországra. – Elutazhattam Magyarországra.

Le akartam ülni. –
Fel akartunk menni a várba. –
Vissza akartál menni Egerbe? –
El akartatok menni a Nemzeti Galériába? –
Fel lehetett szállni a Millenniumi Földalatti Vasútra. –
Át akartak futni a zebrán. –
Meg akartam nézni Szentendrét. –
Át akarta írni a prezentációt Budapestről. –
Meg akartad várni Katit. –
El akarták kérni a könyvet Magyarországról. –
Meg akartuk kérdezni a halászlé receptjét. –
Meg akartátok venni azt a pólót az ajándékboltban? –

276. Egészítsétek ki a mondatokat!

*Ha nem **ettél húslevest, nem ehettél** kürtőskalácsot sem.*

Ha nem volt elég pénzük, nem ... a Hévízi-tóra. (utazik)
Ha nem volt piros paprikád és kolbászod, nem ... paprikás krumplit. (csinál)
Hideg volt a víz, nem ... a tóban. (úszik) (mi)

Rossz volt az idő, nem ... a Dunakanyarban. (kirándul) (ti)
Lekéste a vonatot, nem ... meg időben a konferenciára. (érkezik)
Nagyon fájt a torkom és lázas voltam, nem ... a Széchenyi fürdőbe a barátaimmal. (megy)

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

EZZEL A VONATTAL MEHETTEM EGERBE.

EZ + VEL – E**ZZ**EL	**EZZEL** A VONAT**TAL** **EZZEL** A GYEREK**KEL**
AZ + VAL – A**ZZ**AL	**AZZAL** A VONAT**TAL** **AZZAL** A GYEREK**KEL**

ezekkel a vonatokkal, azokkal a gyerekekkel

277. Egészítsétek ki a mondatokat!

_____ (ez a lány) megyek moziba.
_____ (az a gyerek) mindenki szeret barátkozni.
_____ (ez a fiú) járok focizni.
_____ (ezek a szakácsok) az étterem Michelin-díjas lesz.
_____ (ez a szomszéd) nem állok szóba.
_____ (azok a lányok) holnap az Aggteleki-cseppkőbarlangba megyünk kirándulni.
_____ (az a vonat) utazunk Pécsre.
_____ (ez a busz) járok iskolába mindennap.
_____ (ez a ceruza) szoktál rajzolni?
_____ (az a diák) együtt jártok az egyetemre? Hogy hívják?
_____ (azok a diákok) nem szeretek bulizni, nagyon hangosak.
_____ (az a toll) ír Pista.
_____ (ez az villamos) megyünk a Műcsarnokhoz.

278. Játsszátok el a párbeszédeket!

– Szia, hová utazol?
– A Balatonra.
– És kivel?
– Azokkal a lányokkal. Te nem jössz velünk?
– De, megyek én is. Mivel megyünk?
– Ezzel a busszal, neked jó?
– Jó.

Kőszeg / fiúk / vonat
Szeged / diák / busz
Nyíregyháza / gyerek / autó

279. Válasszatok ki egy magyarországi látnivalót! Írjatok róla egy rövid fogalmazást!

Miért érdekes számotokra?
Miért utaznátok el oda?

VIII.
UKRAJNA
УКРАЇНА

UKRAJNA
УКРАЇНА

280. Olvassátok el a szöveget!

Ukrajna Kelet-Európában található ország. Területe 603 700 km^2. Ukrajna hét országgal határos: Magyarország, Románia, Szlovákia, Lengyelország, Moldova, Fehéroroszország és Oroszország. Ukrajna 24 megyéből és a Krími-félszigetből áll. Legnagyobb folyója a Dnyipro, legmagasabb pontja pedig a Hoverla. Ukrajna területét két tenger mossa: az Azovi- és a Fekete-tenger.

Az országban körülbelül 32 millió ember él. A lakosság nagy része ukrán. Ezenkívül Ukrajnában krími-tatárok, zsidók, szlovákok, lengyelek, románok, magyarok és más nemzetiségek élnek. A hivatalos államnyelv az ukrán.

Ukrajna zászlója kék és sárga. A legnagyobb nemzeti ünnep augusztus 24. – a függetlenség napja, amelyet 1991-től ünnepelnek.

Ukrajna fővárosa Kijiv, az ország legnagyobb városa. Itt körülbelül 3 millió ember él. Nagy városai közül kiemelendő Harkiv, Donyeck, Zaporizzsa, Odesza, Dnyipro, Lviv.

281. Igaz vagy hamis?

Ukrajna független kelet-európai ország.

Ukrajna hat országgal határos.

A Krími-félszigeten nincsenek hegyek, csak a tenger mossa a félszigetet.

Ukrajna hivatalos nyelve az ukrán.

Ukrajna legmagasabb pontja 2061 méter.

Kijivben körülbelül 2 millió ember él.

282. **Tegyetek fel minél több kérdést a 275. feladat szövegéhez!**

283. **Beszéljétek meg az osztályban!**

Mit ábrázol Ukrajna zászlója és címere?
Ukrajna mely híres embereit ismeritek?
Az ukrán konyha milyen ételeit emelnétek ki?

284. **Írjatok 8-10 turisztikai tényt, mi vonzza a turistákat Ukrajnába! Színesítsétek fényképekkel is!**

285. **A *Canva* applikáció segítségével készítsetek prezentációt az olvasott szöveghez!**

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

За допомогою суфіксів ***-tlan***, ***-tlen***, ***-atlan***, ***-etlen***, ***-talan***, ***-telen*** в угорській мові утворюються прикметники:

1. від дієслів із значенням заперечення дії.

*fest – fest**etlen**, ír – ír**atlan***

2. від іменників, прикметників із значенням заперечення основи слова.

*szín – szín**telen**, szó – szó**tlan**,*
*boldog – boldogt**alan**, kényelmes – kényelm**etlen***

286. Pótoljátok a mondatokat a helyes kifejezéssel!

festetlen, színtelen, szótlan, olvashatatlan, íratlan, kényelmetlen

Ez a gyerek _____ volt egész órán.
_____ szabály, mindig köszönni szokás a boltban, a hivatalban, az orvosnál.
_____ az írásod.
Péter szobája még _____.
Milyen _____ a mai világ!
Az az új fotel nagyon _____.

287. Ismételjetek!

IX.
AZ ISKOLAI ÉLET
ШКІЛЬНЕ ЖИТТЯ

AZ OKTATÁS

ОСВІТА

288. **Mit jelentenek az alábbi kifejezések?**

óvoda, általános iskola, középiskola, gimnázium, líceum, szakiskola, főiskola, egyetem

289. **Körkérdések! Beszélgessetek az osztályban! Segítenek a hasznos kifejezések!**

1. Hány éves korodban mentél iskolába?
a) 6 éves voltam, amikor általános iskolába mentem.
b) 7 éves voltam, amikor általános iskolába mentem.

2. Hány évig fogsz iskolában járni?
a) Csak 9, azután szakiskolába megyek.
b) 12 évig, azután egyetemre megyek.

3. Milyen tantárgyakat tanulsz az iskolában? Melyik a kedvenced?

a) Ukrán nyelv és irodalmat, matematikát, fizikát, kémiát, földrajzot, történelmet tanulok.

b) Nagyon szeretem a nyelveket. Tanulom az angol és a magyar nyelvet.

4. Szerinted milyen tantárgyakból fogsz vizsgát tenni majd?

a) Ukrán nyelv és irodalomból, történelemből.

b) Matematikából és informatikából fogok vizsgázni.

5. Mik a terveid? Hol fogsz tanulni iskola után?

a) Szakközépiskolában.

b) Zeneiskolában vagy egyetemen.

c) Még nem tudom.

6. Hol tanulsz most? Hányadik osztályban?

a) A 8. osztályban tanulok.

b) Líceumban / gimnáziumban tanulok.

7. Szívesen tanulsz itt?

a) Igen, az órák nagyon érdekesek, a tanárok jók.

b) Nem, nem nagyon. Az órák unalmasak, az osztálytársaimat pedig csak a tanulás érdekli.

8. Hol van ez az iskola?

a) A város központjában, a Petőfi téren.

b) Közel a lakásunkhoz, gyalog járok iskolába.

c) A város másik végén, mindennap busszal megyek iskolába.

9. Mikor, és hol kezdtél magyarul tanulni? Miért?

a) A magyar nyelvet az iskolában kezdtem tanulni. Gondolom, fontos a szomszédország nyelvét tudni, sok lehetőséget nyújt egy idegen nyelv tudása.

b) A nagyszüleim beszélnek magyarul, ezért én is meg akarok tanulni.

c) Az apukám magyar, ezért nekem is illik megtanulni magyarul.

10. Még milyen idegen nyelveket tanulsz?

a) Angolul tanulok.

b) Angolul és németül tanulok.

c) Franciául tanulok, de érdekel az olasz nyelv is.

11. Iskola után szeretnél külföldön tanulni tovább? Miért?

a) Nem. Ukrajnában folytatom tanulmányaimat.

b) Igen, sok barátom tanul Magyarországon, ezért én is úgy gondolom, hogy Budapesten fogok továbbtanulni.

c) Igen, nagyon szeretnék Franciaországba vagy Németországba utazni, mert ott nagyon erős az oktatás.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Майбутній час в угорській мові утворюється за допомогою допоміжного дієслова ***fog***, що відмінюється в неозначеній та означеній формі, а також за допомогою основного дієслова, яке завжди має закінчення ***-ni***:

ISKOLA UTÁN KÜLFÖLDÖN ***FOGOK TANULNI.***

ISKOLA UTÁN A MATEMATIKÁT ***FOGOM TANULNI.***

Часто в реченнях ознакою майбутнього часу є слово ***majd*** – потім:

MAJD MEGCSINÁLOM.

fog... + _____ (-a, -e) ni

én	fog***ok***	fog***om***
te	fog***sz***	fog***od***
ő	fog	fog***ja***
mi	fog***unk***	fog***juk***
ti	fog***tok***	fog***játok***
ők	fog***nak***	fog***ják***
én!	fog***lak*** ... téged/titeket	

290. Melyik a helyes alak a mondatban? Majd fogalmazzatok meg kérdéseket, és feleljetek is rá!

Focizni fogunk / fogjuk. (Mikor?)
Nézni fogsz / fogod a tévét. (Mikor?)
A lányok úszni fognak / fogják. (Hol?)
Utazni fog / fogja. (Hova?)
Meg fogok / fogom csinálni a házi feladatot. (Mikor?)
El fogtok / fogjátok utazni Magyarországra. (Mikor?)
Órák után fel fogsz / fogod szállni a buszra? (Hányas?)
Meg fogunk / fogjuk kóstolni a babgulyást. (Mit?)
Tanulni fogok / fogom magyarul. (Mit csinálsz?)
A gyerekek el fognak / fogják mondani a verset. (Mit?)

291. Időkapszula! Beszéljétek meg!

Milyen volt az élet, amikor 4-6, 7-10 évesek voltatok, és szerintetek milyen lesz 10 / 20 / 50 / 100 év múlva?

Mivel fogunk utazni 20 év múlva?
Mit fogunk csinálni 50 év múlva?
Hol fogunk élni 100 év múlva?
Mit fogunk enni 100 év múlva?
Mit fogunk viselni 100 év múlva?

AZ OKTATÁS MAGYARORSZÁGON ÉS UKRAJNÁBAN

ОСВІТА В УГОРЩИНІ ТА В УКРАЇНІ

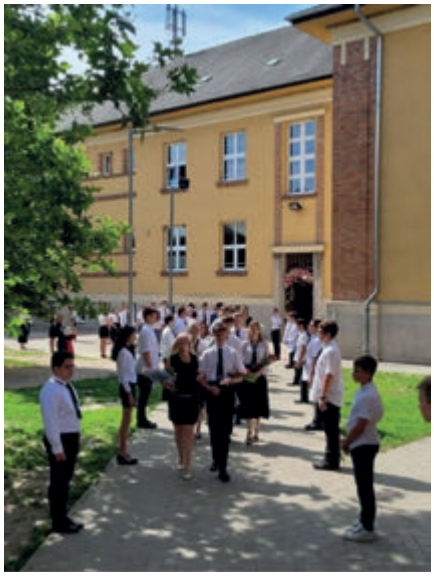

292. Olvassátok el!

Magyarországon ilyen iskolatípusok vannak: bölcsőde, óvoda, általános iskola; általános középiskola, gimnázium vagy szakközépiskola; a felsőoktatásnak pedig három fokozata van: alapképzés, mesterképzés, doktori képzés. Vannak állami, alapítványi, egyházi és magániskolák.

Minden 3 év alatti gyermek bölcsődei ellátásra jogosult, 3-4 éves korban a gyerekek óvodába járnak, 6 éves kortól általános iskolába mennek, miután 10-15 éves kortól gimnáziumban vagy szakközépiskolában tanulnak, leggyakrabban 18 éves kortól, érettségi után egyetemen tanulhatnak tovább.

Az ukrán oktatási rendszer nagy reformokat él át mostanában, a következő iskolatípusok vannak Ukrajnában: iskola előtti képzés (óvoda), középfokú képzés (iskola, gimnázium vagy líceum), szakközépiskolai képzés, felsőoktatás: egyetem, főiskola, akadémia.

293. Beszélgessetek az osztályban!

Hol tanulsz most?
Hová lehet menni a középiskola befejezése után?
Hogyan lehet bejutni a szakközépiskolába / a főiskolára / az egyetemre?
Hány év a képzési idő a szakközépiskolában / az egyetemen?
Mit fogsz tanulni a szakközépiskolában / az egyetemen?
Mi a szakközépiskola / az egyetem elvégzésének követelménye?
Milyen szakképesítésed lesz a szakközépiskola / az egyetem elvégzése után?

294. Írjatok egy rövid fogalmazást *Az én iskolám* címmel a megadott kérdések segítségével!

Hogy hívnak?
Hány éves vagy?
Hol élsz?
Ki vagy? Hányadikos vagy?
Hol tanulsz?
Milyen tantárgyaid vannak az iskolában?
Milyen iskola utáni programjaid vannak?
Milyen viselkedési szabályok vannak az iskoládban?
Milyen öltözködési szabályok vannak az iskoládban?

295. ***Szerintetek melyik a világ legjobb oktatási rendszere?*** **Készítsetek rövid prezentációt!**

296. **Ismételjetek!**

MIT FOGTOK CSINÁLNI NYÁRON?

ЩО БУДЕТЕ РОБИТИ ВЛІТКУ?

HÁZI OLVASMÁNYOK

ПОЗАКЛАСНЕ ЧИТАННЯ

A RÓKA ÉS A KACSÁK

(*Magyar népmese*)

Egyszer a róka séta közben a tóparthoz ért. A tóban kacsák úszkáltak. Amint meglátta a róka, mindjárt pecsenyére fájt a foga. Gondolkozott, hogy foghatna meg legalább egyet. Tudta, hogy a kacsák nagyon kíváncsiak, odakiáltott nekik:

– Gyertek csak közelebb, majd szép mesét mondok!

– Halljuk mi innen is – felelték a kacsák –, csak mondjad!

– De messzire vagyok ám – mondta a róka –, nem tudok akkorát kiáltani. Hanem jöjjön ki hát egy közületek. Majd a fülébe súgom, azután majd elmondja nektek. De okos jöjjön ám, mert a szamár elfelejti!

A kacsák mind kijöttek a partra, mert mind okosnak tartotta magát. A róka azt, amelyik legközelebb volt hozzá, megfogta, a többi pedig szétrebbent.

1. Kik a történet szereplői?
2. Mi okozza a bonyodalmat?
3. Mit csinált a róka?
4. Mit jelent a szólás *pecsenyére fájt a foga*?

AZ OROSZLÁN ÉS AZ EGÉR

Aludt az oroszlán. Egy egér végig szaladt a hátán. Az oroszlán felébredt, és megfogta az egeret. Az egér kérte őt, hogy engedje el. Így könyörgött neki:

– Ha eleresztesz, jót cselekszem veled.

Nagyot nevetett az oroszlán ezen az ígéretén. Hogy mondhat olyat az egér, hogy jót cselekszik vele. Megkönyörült rajta, és elengedte őt.

Nemsokára a vadászok elfogták az oroszlánt. Tehetetlenségében kétségbeesve ordítozott. Az egér meghallotta az oroszlán ordítását. Odafutott, elrágta a kötelet, és így szólt:

– Emlékszel? Nevettél, nem hitted, hogy jót is tudok cselekedni veled. Most már láthatod, egy kis egér is tehet jót.

1. Kik a történet szereplői?
2. Miért fogta meg az oroszlán az egeret?
3. Mit ígért a kisegér az oroszlánnak?
4. Melyik közmondás illik a meséhez?
   Ajándék lónak ne nézd a fogát!
   Jó tett helyébe jót várj!
   Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

A MÓKUS

Az erdei fákon ugrándozik a mókus. Bundája is nagy, lompos farka általában vörös, de akad szürke színű is.

Nem odúban él, ahogy a mesékben gyakran mondják, hanem ágakból épít fészket magának, amelyet belülről finom hánccsal bélel ki.

Téli álmot nem alszik, de hideg, havas időben néha napokig is a vackában marad. Bozontos farkát paplanként használja, azzal „takaródzik”.

Amikor mindent vastag hótakaró borít, a mókusok azokból a raktárakból élnek, amelyekben még nyáron és ősszel makkot, mogyorót és mindenféle magot halmoztak fel.

1. Melyik állatról olvastál?
2. Keresd meg a szövegben a válaszokat!
   a) *Hol él a mókus?*
   b) *Milyen színű a bundája?*
   c) *Alszik e téli álmot?*
3. Mivel „takaródzik” télen a mókus?
4. Mivel táplálkozik a mókus?

A SÜN

Nagyon sokan még ma is szentül hiszik, hogy a sün kedvenc eledele az alma, a körte és más gyümölcsök.

Holott rovarevő állat. Mindenféle rovar, földigiliszta, csiga, sőt egérfióka is szerepel az étlapján.

A sün nem szokott eleséget raktározni magának. Már csak azért sem, mert téli álmot alszik, és nincs szüksége felhalmozott tartalékra.

Valószínűleg hosszú orráról, valóban disznóéra emlékeztető pofacskájáról kapta a sündisznó elnevezést.

1. Melyik állatról olvastál?
2. Mit eszik valójában a sün?
3. Miért nem raktároz eleséget?
4. Mivel védekezik a sün?
5. Melyik állatra emlékeztett a sün pofácskája?

CSIRIP

Volt egyszer egy verébfióka. Csiripnek hívták. Egy ház ablaka fölött lakott a jó meleg fészkében.

Repülni még nem tudott. A mamája hiába figyelmeztette, hogy ne üljön a fészek szélére. Nem vigyázott magára, és kipottyant a fészekből.

Nyomban ott termett a macska. Verébmama sem volt rest. Rátámadt a macskára. Csirip ijedtében egyet ugrott. Meglebbentette szárnyát, és felröppent az ablakra! Akkor tanult meg repülni.

Így menekült meg Csirip a macska karmaitól.

1. Ki volt Csirip?
2. Hol lakott Csirip?
   Milyen volt Csirip: *okos, szófogadatlan, lusta, óvatlan, kedves?*
3. Miért történt a baj?
4. Ki volt Csirip ellensége?
5. Ki mentette meg Csiripet?
6. Mit tanult meg Csirip ijedtében: *ugrálni, csiripelni, repülni, verekedni*?

IGAZÁN RAVASZ ÁLLAT A RÓKA?

A mesékben mindig így olvastuk, pedig valójában a róka sem ravaszabb, mint sok más állat. Inkább nagyon óvatos, félti az életét. De a nagy hajtóvadászatok idején többnyire hiába bujkál, előbb-utóbb puskacső elé kerül. Van úgy, hogy az egér cincogását utánozva csapja be a vadász.

A róka kedvenc csemegéje az egér és a pocok, nem csoda hát, ha felfigyel a hangjukra. Óvatosan közeledik, de ha a vadász felől fúj a szél, mindig idejében kereket old. Mert ha nincs is olyan ravasz, mint ahogy mondják, a szaglása kitűnő.

1. Melyik állatról olvastál? Rajzold le!
2. Miért óvatos annyira a róka?
3. Mi a kedvenc csemegéje?
4. Ki a legnagyobb ellensége?
5. Hogyan csapja be a vadász?
6. Mi segíti az óvatos rókát: *gyors futása, kitűnő szaglása, jó hallása*?
7. Mit jelent ez a kifejezés: *kereket old*?

A TOLVAJ

Eltűnt egy parasztnak a pénze, s nem tudták a tolvajt megtalálni. Összegyűltek a parasztok, s tanácskozni kezdtek: hogy lehetne megtudni, hogy kinél van a pénz? Megszólalt az egyik paraszt:

– Azt hallottam, hogy annak, aki lopott, meggyúl a fején a sapka. Figyeljétek, mindjárt meggyúl a tolvaj sapkája!

Az egyik odakapott a sapkájához, s erről mindanyájan megtudták, hogy ő a tolvaj.

1. Kik a történet szereplői?
2. Mi okozza a bonyodalmat?
3. Mit csináltak a parasztok?
4. Mivel árulta el magát a tolvaj?
5. Melyik közmondás illik a történethez?

Aki sokat markol, keveset fog.
Hamarabb utolérik a hazug embert, mint a sánta kutyát.
Madarat tolláról, embert barátjáról.

A HÁZI KECSKE

A házi kecske környezetéhez kiválóan alkalmazkodik. Mostoha körülmények között is jól tartható. Takarmánnyal szemben igénytelen. Legeltetéskor bokrok, facsemeték között nagy kárt tehet, ha nem vigyáznak rá. Terelőkutya segítségével is nehéz kordában tartani. Élénk, érdeklődő természetű. Testsúlyához képest sok tejet ad. Értékes a bőre és a húsa, de a trágyája is. Vemhességi ideje 21-22 hét. Egy alkalommal egy, ritkán két kölyköt ellik. A kecskegida nagyon kedves, fürge, kecses apróság. Sajttermelő országokban több száz fős nyájakban tartják.

1. Milyen a házi kecske természete?
2. Mijét tartják értékesnek?
3. Meddig tart a vemhessége?
4. Hány utódot ellik egyszerre?
5. Jellemezd a kecskegidát!
6. Melyik mondatból derül ki, hogy hol, és milyen számban tartják a házi kecskét?
7. Fejezd be a mondatot!

Terelőkutya segítségével is nehéz _____ .
Testsúlyához képest _____ .

A BEKÉPZELT KAKAS

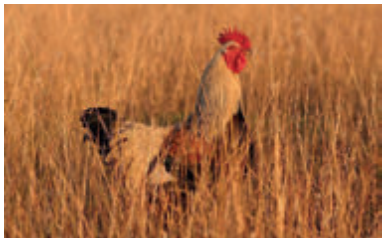

Egy szép tavaszi napon a teknős és a csiga kirándulni indultak. Az úton összetalálkoztak a kakassal.

– Milyen nevetségesek vagytok azzal a valamivel a hátatokon! Alig bírtok mozogni. Én ezzel szemben fürge vagyok és gyors! – büszkélkedett a kakas.

A teknős és a csiga nem szólt semmit, s rövidesen elértek a patakhoz. A teknős átúszott rajta. A csiga pedig felmászott a fára, és egy átnyúló ágon elérte a túlsó partot. Onnan kiáltottak vissza a kakasnak:

– Gyere utánunk, öreg fiú!

A kakas mindenféle módon megpróbált átjutni, de hiába, így visszament a tyúkjaihoz.

Legközelebb meggondolta, hogy gúnyolódik-e a lassúbbakon. Mert jobb lassan célba érni, mint félúton visszafordulni.

1. Kik a mese szereplői?
2. Mit mondott a kakas a teknősnek és a csigának?
3. Melyik a helyes sorrend?

___ összetalálkoztak a kakassal
___ elértek a patakhoz
___ kirándulni indult a teknős és a csiga
___ a kakas megszégyenült

A KÉT GOMBA

A mezőn két gomba állt egymás mellett. Az egyik magas volt, vékony és nagyképűen nézegetett. A másik kicsi volt és kövér, meg elég csúnyácska is.

Egyik nap így szólt a hórihorgas, nagyképű a szomszédjához:

– A ronda kalapoddal elveszed a kilátásomat. Kérlek, keress magadnak másik helyet!

Alig mondta ezt ki, eleredt a nyári zápor. Egy kis mezei egér menedéket keresett.

– Alád állhatok, amíg esik az eső? – kérdezte a kövér gombától.

– Természetesen – szólt az kedvesen. – Gyere csak, nehogy megázz!

Amikor elállt az eső, az egérke megköszönte a vendéglátást.

– Milyen jó volt a szép kalapod alatt állni. A másik, magas gomba kalapja még egy szúnyogot sem védett volna meg az esőtől.

A gőgös gomba paprikapiros lett a méregtől, és sértődötten a másik oldalra fordult.

1. Kik a történet szereplői?
2. Melyik szereplő nem látszik a rajzon? Rajzold le!
3. Mikor, és hol játszódik a mese?
4. Mit kér a kisegér a gombától?
5. Csoportosítsd a szereplők tulajdonságait a számok segítségével!

1. *sértődékeny*
2. *kicsi*
3. *vékony*
4. *nagyképű*
5. *kövér*
6. *csúnyácska*
7. *hórihorgas*
8. *kedves*
9. *gőgös*

_____

_____

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATOK
АУДІЮВАННЯ

1. szöveg

A HÁZI MACSKA

1. Kik az ősei a mai házi macskáknak?
2. Hányszor fial évente?
3. Meddig tart a vemhessége?
4. Egyszerre hány kölyke van?
5. Hogyan neveli picinyeit?
6. Mire tanítja őket?
7. Kinek a legnagyobb ellensége?
8. Írd le a szöveg alapján, hogyan udvarolnak a macskák!
9. Folytasd a mondatot!

A házi macska őse _____.

2. szöveg

A HÁZI NYÚL

1. Régen hogyan szaporították a házi nyulat?
2. Később hol tartották őket?
3. Miért kerültek jobb körülmények közé?
4. Meddig tart a vemhessége?
5. Hány kölyök van egy alomban?
6. Gereznájából mit gyártanak?
7. Milyen a húsa?
8. Mihez használják szőrét?
9. Folytasd a mondatot!

A házi nyúl a _____.

3. szöveg

RECEPT: A BODZATEA

1. Milyen növény a bodza?
2. Milyen a virága?

3. Keresd meg a párját, és kösd össze!

mokkáskanál
teáskanál
evőkanál

a) **b)** **c)**

4. Mik a bodzatea hozzávalói?
5. Hány percig hagyjuk állni?

4. szöveg

AZ ERDEI EGÉR

1. Hol található az erdei egér?
2. Miből készít fészket a nőstény?
3. Évente hányszor fial?
4. Egyszerre hány utódot hoz világra?
5. Milyenek a kicsik?
6. Ősszel hol találhatók?
7. Sorold fel az erdei egér táplálékát!
8. Hová tud kúszni az erdei egér?
9. Szerinted hasznos állat-e az erdei egér? Miért?

5. szöveg

1. Adj címet a mesének!
2. Kik a mese szereplői?
3. Rajzold le, mi tört el Jankó kezében!
4. Számozással jelöld a helyes sorrendet!

___ Édesanyja megörült a sok fának.
___ Jankó fejszéje eltört.
___ Az aranyfejszével gyorsabban ment a munka.
___ Rögtön ott termett egy manó.

5. Szerinted hogyan nézett ki a manó? Jellemezd külső és belső tulajdonságait!

6. szöveg

A MANÓK

1. Sorold fel, milyen manókról kapunk információt!
2. Egészítsd ki a mondatokat!

– *Úgy gondolom, hogy a Zöld manók a legszorgalmasabbak, mert* _____ .

– *Nem tetszik a Barnák viselkedése, ugyanis* _____ .

3. A manók közül melyek tetszenek neked a legjobban? Miért?

7. szöveg

AZ INDIAI ELEFÁNT

1. Igaz vagy hamis?

Az indiai elefánt nagyobb, mint az afrikai.	
Bőre vékony.	
Szőre alig van.	
Ormánya izmos.	
Erdős, ligetes részeket kedvel.	
Munkára nem lehet befogni.	

2. Mi van az elefánt homlokán?
3. Mivel táplálkozik?
4. Mivel juttatja a szájába az ételt, italt?

5. Hány utódot hoz a világra egyszerre?
6. Írd le, vadászaton mire használják az elefántot!

8. szöveg

A RÓKA ÉS A VARJÚ

1. **Melyik a helyes válasz?**

Hol játszódik a mese?

a) a tisztáson
b) a rengeteg erdőben
c) a sűrű erdőben

Mit csinált a róka az erdőben?

a) barangolt
b) bandukolt
c) megkereste a varjút

Mi fájt a rókának?

a) a foga
b) a feje
c) a füle

Mit tett a madár?

a) meggyógyította
b) megpuszilta
c) beledugta a fejét

2. **Mit szeret enni a róka?**
kacsa, citrom, nyúl, dió, kenyér

9. szöveg

AZ ERDŐ ÁLLATAI

1. Milyen állatokkal találkozunk az erdőben?
2. Igaz vagy hamis?

Az erdőben járva öt állattal biztosan találkozol.	
Csak a hím mókusnak sűrű a farka.	
A vadmalackák csíkos hátúak.	

A hím szarvas agancsot visel.

3. Egészítsd ki a mondatokat!

A sárgarigó _____ .
A mókus farka _____.
A bagoly _____.
A szarvas agancsa _____.

4. Magyarázd meg, hogy miért kell csöndben járnunk az erdőben, ha sok állattal szeretnénk találkozni!

10. szöveg

A HÓDVÁR

1. Melyik állatnak mi a lakóhelye? Kösd össze!

disznó	vár
mókus	kaptár
hód	barlang
méh	odú
medve	ól

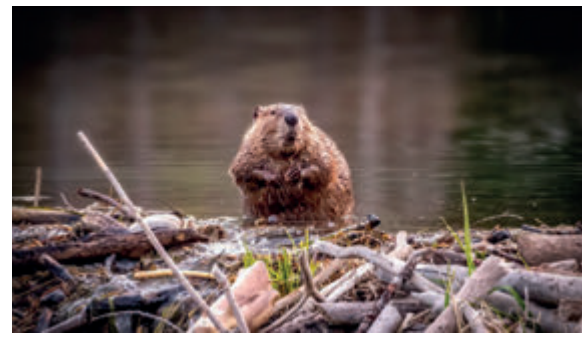

2. Hová építi várát a hód?
3. Mi az alapanyaga?
4. Mivel „vágja” méretre?

ÍRÁSBELI FELADATOK
ПИСЬМОВІ ЗАВДАННЯ

1. feladat

A CSALÁDOM

Írj rövid fogalmazást, melyben

– bemutatod a családodat
– hány tagú
– kit hogy hívnak
– hány éves
– mi a foglalkozása, hol dolgozik
– mi a kedvenc időtöltésetek!

Bemutatom a családomat. _____

2. feladat

ÚJ LAKÁS

A családoddal új lakást kerestek. Éppen lakáshirdetéseket olvastok. Írj rövid levelet magyarországi barátodnak / barátnődnek, melyben

– bemutatod jelenlegi lakóhelyedet
– a közlekedést
– milyen nevezetességek, boltok, bevásárlóközpontok vannak a közelben!

Képzeld el, anya és apa új lakást vettek! _____

3. feladat

UTAZÁS

A családoddal együtt külföldön voltatok. Számolj be élményeidről az internetes blogodon! Írj

– az utazás időpontjáról
– az úti okmányokról
– az utazás módjáról
– az országról, városról
– a szállásról
– a programról!

Tavaly nyáron _____

4. feladat

FILMSZÍNHÁZ

A lakóhelyed közelében a most megnyílt bevásárlóközpontban modern filmszínház is van. Írj levelet barátodnak / barátnődnek, melyben elmondod, hogy

– mit gondolsz az új helyről
– milyen az új filmszínház
– milyen filmeket vetítenek ott
– melyik filmet nézted meg
– miért tetszett vagy miért nem tetszett!

Képzeld, a lakásunk közelében, a _____ utcában egy új bevásárlóközpont nyílt.

5. feladat

KARÁCSONYI ÜNNEPEK

A karácsonyi ünnepeket nagyszüleidnél fogod tölteni vidéken. Írj e-mailt magyar barátodnak az ukrán ünnepi hagyományokról, készülődésről!

Már nagyon várom a téli szünidőt és a karácsonyi ünnepeket. _____

6. feladat

KÉPESLAP

Diákcsere programban veszel részt. Most egy ideig magyar iskolában tanulsz Debrecenben. Írj képeslapot a szüleidnek, melyben

– bemutatod az iskolát, a tanárokat, diákokat
– bemutatod a szállást, az iskolai büfét
– elmondod, milyen érdekes tantárgyak vannak
– elmondod, mit csinálsz a szabadidődben!

Debrecen nagyon _____ város. Itt _____

7. feladat

BUDAPESTI ÉTTEREM

Te és a családod a hétvégét Budapesten töltitek. Nagyon érdekes programotok van, számos nevezetességet néztek meg, de szeretnétek enni is valamit. A Kakas éttermet választjátok, ahol magyar konyha van. Írj rövid párbeszédet, milyen magyar ételeket kóstoltok meg!

– *Jó napot kívánok! Mit parancsolnak?*
– _____

8. feladat

A KEDVENC KÖNYVEM

Az utóbbi időben városodban számos új könyvesbolt nyílt. Számolj be élményeidről az egyik ilyen könyvesboltról, írj rövid beszámolót, arról

– milyen könyvet olvastál utoljára
– milyen műfajút
– miért tetszett vagy miért nem tetszett
– miről szól
– mit tudsz az íróról!

Nagyon örülök, hogy városomban újra divat az olvasás. _____

9. feladat

EGY ÉRDEKES KONCERTEN

Képzeld el, hogy egy nagy városban élsz, ahol sokféle koncert, előadás, szórakozási lehetőség van. Barátodnak / barátnődnek írj arról,

– milyen egy nagy városban élni
– milyen szórakozási lehetőségek vannak
– hívd meg a barátodat / barátnődet is egy koncertre
– milyen műfajú zenét hallgattok majd
– ki a kedvenc énekesetek vagy együttesetek
– mennyibe kerül, hogy kellemesen töltsétek el a szabadidőt!

Nagyon örülök, hogy ebbe a városba költöztem. _____

10. feladat

ZÖLD HÍRMONDÓ

Közeledik a Föld napja. Iskolátokban sok rendezvény van e témával kapcsolatban. Írj rövid cikket az iskolai újságba, melyben

– bemutatod az ünnep rövid történetét
– leírod, mire hívják fel a figyelmet e napon
– megmutatod, hogyan szennyeződik a Földünk
– szemlélteted, hogyan védhetjük meg Földünket!

Az első Föld napján, Denis Hayes amerikai diák kezdeményezésére, 1970. április 22-én 20 millió amerikai ember állt ki a természet védelméért. _____

SZÓBELI FELADATOK
ГОВОРІННЯ

1. feladat

Keresd meg a válaszokat!

Mikor építették a földalattit?
Mikor lett Buda, Pest és Óbuda egy város?
Mikor élt Petőfi Sándor?
Ki volt Magyarország első, és ki volt az utolsó királya?

Milyen színű a magyar zászló?
Hogy néz ki a magyar címer?
Mi Magyarország pénzneme?
Milyen híres magyarokat ismersz? (író, költő, zeneszerző, énekes, együttes, színész, sportoló stb.)
Milyen híres magyar ételeket ismersz?
Nevezd meg a magyar népviselet ruhadarabjait?
Milyen magyar nemzeti ünnepeket ismersz?
Ki volt Erkel Ferenc?
Mit neveznek a magyar tengernek?
Mi a mangalica?
Ki volt Széchenyi István?

2. feladat

ISMERED MAGYARORSZÁGOT?

Igaz vagy hamis?

Szeged Tisza-parti város.	
Pécsen lehet látni a Zsolnay és a Móra Ferenc Múzeumot.	
Bartók Béla magyar király volt.	
A ködmön egy magyar állat.	
Magyarország legnagyobb tava a Balaton.	
Budapesten csak 1 millió ember él.	
Budapesten 4 metróvonal van.	
A magyar királyok koronáját a Budavári Palotában lehet megnézni.	
A Széchenyi-fürdő a Városligetben található.	
Puskás Ferenc (Öcsi) híres focista volt.	
Liszt Ferenc híres magyar zeneszerző.	
Az ország legnagyobb könyvtára Debrecenben található.	
Kékes Magyarország legmagasabb pontja.	
A Madách Színház Szegeden található.	
Budapest a Duna két partján fekszik.	

HASZNOS TÁBLÁZATOK
КОРИСНІ ТАБЛИЦІ

AZ IGE – ДІЄСЛОВО

Відмінювання дієслова *van* у теперішньому, минулому та майбутньому часі:

én	voltam	vagyok	leszek
te	voltál	vagy	leszel
ő	volt	Ø / van	lesz
mi	voltunk	vagyunk	leszünk
ti	voltatok	vagytok	lesztek
ők	voltak	Ø / vannak	lesznek

Особово-присвійні закінчення дієслів:

	TÁRGYATLAN	**TÁRGYAS**
én	*-ok, -ek, -ök*	*-om, -em, -öm*
te	*-sz; -ol, -el,-öl*	*-od, -ed, -öd*
ő	–	*-ja, -i*
mi	*-unk, ünk*	*-juk, -jük*
ti	*-tok, -tek, -tök*	*-játok, -itek*
ők	*-nak, -nek*	*-ják, -ik*
én!	*-lak, -lek; téged, titeket*	

Дійсний спосіб, теперішній, минулий та майбутній час:

Теперішній час **Jelen idő** –	Минулий час **Múlt idő** ***-t, - tt***	Майбутній час **Jövő idő** ***fog... + -ni***
vár, néz	várt, nézett	várni fog, nézni fog

Допоміжні дієслова та їх форма у минулому часі:
Itt <u>*tilos volt*</u> parkol***ni***!

szeretett, utált, tudott, akart, kellett, lehetett, tilos volt, szabad volt + ...*-ni*

Дієслівний потенційний суфікс *-hat, -het* у минулому часі:
*Elutaz**hatt**unk Egerbe, de lekéstük a vonatot.*

	***-hat, -het* (tárgyatlan)**	***-hat, -het* (tárgyas)**
én	vár**hatt**am / néz**hett**em	
te	vár**hatt**ál / néz**hett**él	vár**hatt**ad / néz**hett**ed
ő	vár**hatott** / néz**hetett**	vár**hatt**a / néz**hett**e
mi	vár**hatt**unk / néz**hett**ünk	vár**hatt**uk / néz**hett**ük
ti	vár**hatt**atok / néz**hett**etek	vár**hatt**átok / néz**hett**étek
ők	vár**hatt**ak / néz**hett**ek	vár**hatt**ák / néz**hett**ék
én!	vár**hatt**alak / néz**hett**elek téged, titeket	

Утворення дієслів від іменників за допомогою закінчень:

-zik	***-l***
reggeli – reggelizik	hegedű – hegedül
internet – internetezik	sport – sportol

A FŐNÉV – ІМЕННИК

Закінчення, що стосуються іменника:

Ki?, Mi? – Kik?, Mik?	***-k***	alma – almák
Kit?, Mit? – Kiket?, Miket?	***-t***	almát, almákat
Kinek?, Minek? – Kiknek?, Miknek?	***-nak, -nek***	lánynak, lányoknak
Kivel?, Mivel? – Kikkel?, Mikkel?	***-val, -vel***	ceruzával, ceruzákkal
Hol?	***-ban, -ben, -n, -on, -en, -ön, -nál, -nél***	iskolában, utcán, Pistinél
Hová?	***-ba, -be, -ra, -re, -hoz, -hez, -höz***	iskolába, utcára, Pistihez
Honnan?	***-ból, -ből, -ról, -ről, -tól, -től***	iskolából, utcáról, Pistitől

Особово-присвійні закінчення іменника:

én	***-m, -om, -em, -öd***	könyv**em**
te	***-d, -od, -ed, -öd***	könyv**ed**
ő	***-a, -e, -ja, -je***	könyv**e**
mi	***-nk, -unk, -ünk***	könyv**ünk**
ti	***-tok, -tek, -tök***	könyv**etek**
ő	***-uk, -ük, -juk, -jük***	könyv**ük**
окрема категорія присвійності ***-é:*** *Ez a könyv az apáé.*		

A NÉVMÁS – ЗАЙМЕННИК

Загальні займенники:

*A könyvtárban **mindenki** szorgalmasan tanult.*

Akár- Bár- Sem- Minden-	-ki	*Akárki, akármi, bárki, bármi, senki, semmi, mindenki, minden.*
	-mi	*Akárhány, akármekkora, bármennyi, bármekkora, sehány.*
	-hány, -mennyi -mekkora	
	-milyen	*Akármilyen, bármilyen, semmilyen, akármelyik, bármelyik, semelyik.*
	-melyik	
	-féle	*Bárféle, semmiféle, mindenféle.*
	-mikor	
	-hol	*Akárhol, akárhova, akárhonnan, bárhol, bárhova, bárhonnan, sehol, sehova, sehonnan, mindenhol, mindenhova, mindenhonnan*
	-hova	
	-honnan	

Зворотні займенники:

*Látom **magamat** a tükörben.*

MAGAM	**MAGUNK**
MAGAD	**MAGATOK**
MAGA	**MAGUK**

Відносні займенники:

Aki *másnak vermet ás, maga esik bele.*

a-	-ki -mi -hány/mennyi -milyen -melyik -mikor -hol -hova -honnan	*aki, ami, ahány, amilyen, amelyik, amikor, ahol, ahova, ahonnan, ...*	*amit, aminek, amivel, ahányban, ...*

A MELLÉKNÉV – ПРИКМЕТНИК

-tlan, -tlen, -atlan, -etlen, -talan, -telen	ír – íratlan szó – szótlan

A HATÁROZÓSZÓ – ПРИСЛІВНИК

HOGYAN? / MI MÓDON?

Mindenki ***szorgalmasan*** *tanult* ***magyarul****.*

magánhangzó + *n*	**mássalhangzó + *-an, -en* *-ú, -ű* + *-an, -en***
csúny**án**	gyors**an**
lust**án**	éhes**en**
feket**én**	szomorú**an**

magánhangzó + *l*	**mássalhangzó + *-ul, -ül***
jól	*rossz**ul**, magyar**ul***
	*remek**ül**, német**ül***

A NÉVUTÓ – ПІСЛЯЙМЕННИК

miatt	*A sok* ***házi feladat miatt*** *nem megy focizni a fiúkkal.*
végett	***Továbbtanulás végett*** *ment az egyetemre.*

RÖVID SZÓTÁR
СЛОВНИЧОК

Család – Сім'я

A családom négytagú. – Моя сім'я складається з чотирьох осіб.
nagyszülő – дідусь та бабуся
szülők – батьки
rokon – родич

Foglalkozások – Професії

állatorvos – ветеринар
építész – будівельник
focista – футболіст
fogorvos – стоматолог
orvos – лікар
pincér – офіціант
pop sztár – поп зірка
postás – листоноша
rendőr – полісмен
sofőr – шофер
szakács – кухар
tűzoltó – пожежник
ügyvéd – адвокат

Hobbi – Хобі

bélyeggyűjtés – колекціонування марок
ének – співи
éremgyűjtés – колекціонування монет
fényképezés – фотографування
horgászat – рибальство
kézműves foglalkozás – рукоділля
rajz – малювання
tánc – танці
utazás – подорож
zene – музика

Sportok és játékok – Спорт та ігри

baseball – бейсбол
foci, futball, labdarúgás – футбол
harcművészet – бойове мистецтво
íjászat – стрільба з лука
kosárlabda – баскетбол
lovaglás – верхова їзда
röplabda – волейбол
úszás – плавання
vívás – фехтування

Szabad idő / Művészet / Irodalom – Вільний час / Мистецтво / Література

bűnügyi regény – детективний роман
festészet – живопис
hegymászás – альпінізм
kiállítás – виставка
meccs – матч
mese – казка
mozijegy – квиток у кінотеатр
pihenés – відпочинок
sakk – шахи
strand – пляж
színház – театр
természet – природа

Zene – Музика

cintányér – барабанні тарілки
dob – барабан

énekes – співак
furulya – сопілка
fuvola – флейта
gitár – гітара
hegedű – скрипка
karmester – диригент
kotta – нотна грамота
kottatartó – тримач для нот
orgona – орган
szaxofon – саксофон
szintetizátor – синтезатор
trombita – труба
havasi kürt – трембіта
xilofon – ксилофон
zenekar – музичний гурт
zeneszerző – композитор
zongora – фортепіано

Média – ЗМІ

ébresztő – будильник
előny – перевага
folyóirat / magazin – журнал
hír – новина
időjárás-jelentés – прогноз погоди
ingyen – безкоштовно
laptop – ноутбук
napilap / újság – газета
sorozat – серіал
sportműsor – спортивна програма
személyi adatok – особисті дані
táblagép – планшет

Étkezés – Харчування

bevásárlókosár – кошик для покупок
bevásárlóközpont – торговий центр
bolt – магазин
cipó – паляниця
hús – м'ясо
kenyér – хліб
kifli – рогалик
lekvár – повидло, варення, джем
mosópor – пральний порошок
pénztár – каса
piac – ринок
sajt – сир
tej – молоко
tejföl – сметана
tojás – яйце
túró – сир
vaj – масло
virsli – сосиска
zsömle – булочка

Országok – Країни

állam – держава
büszkeség – гордість
címer – герб
falu – село
főváros – столиця
független – незалежна
határ – кордон
kormány – уряд
köztársaság – республіка
látnivaló / nevezetesség – визначне місце
nemzetiség – національність
tér – площа
város – місто
zászló – прапор

Oktatás – Освіта

csoport – група
egyetem – університет
előadás – лекція
igazgató – директор
jegy / pontszám – оцінка / бал
jogi kar – юридичний факультет

lecke – урок
osztálytárs – однокласник
óvoda – дитячий садок
szakember – спеціаліст
szünet – перерва
terem – аудиторія
titkár – секретар
vizsga – екзамен

Mese – Казка

bűvész – чарівник
herceg – принц
hercegnő – принцеса
kalap – капелюх
kard – меч
kastély – фортеця
kívánságkút – колодязь бажань
korona – корона
lándzsa – спис
lovag – лицар
manó – гном
mérges gomba – отруйний гриб
óriás – велетень
pajzs – щит
sárkány – дракон
tündér – фея
varázspálca – чарівна палиця

Mit csinálni? – Що робити?

állni – стояти
aludni – спати
beszélni – говорити
énekelni – співати
érkezni – прибувати
érteni – розуміти
eszik/enni – їсти
feküdni – лежати
félni – боятися
festeni – фарбувати
fordítani – перекладати (письмовий текст)
főzni – варити
futni – бігти
indulni – вирушати
iszik/ inni – пити
játszani – гратися
jönni – приходити
kelni – прокидатися
kérdezni – питати
keresni – шукати
készíteni – готувати
kiabálni – кричати
kirándulni – йти в похід чи на екскурсію
látni – бачити
maradni – залишатися
menni – йти
mosni – мити, прати
nevetni – сміятися
nézni – дивитися
olvasni – читати
pihenni – відпочивати
repülni – літати
segíteni – допомагати
sétálni – гуляти
sietni – поспішати
számítógépezni – сидіти за комп'ютером
számolni – рахувати
takarítani – прибирати
tanulni – вчитися
telefonálni – телефонувати
tölteni – наповнювати, наливати
tudni – знати
ülni – сидіти
várni – чекати

TARTALOM – ЗМІСТ

Bevezető 3

I. ÉN, A CSALÁDOM ÉS A BARÁTAIM.
Я, МОЯ СІМ'Я ТА ДРУЗІ 4
Jó napot kívánok! Добрий день! 4
Milyen nyelven beszél? Якою мовою розмовляєте? 6
Portfólió. Портфоліо 9
Már nyolcadikos vagyok.
Я уже восьмикласник / восьмикласниця 11
Magyarul tanulok az iskolában. Я вчу угорську в школі 14
Bemutatom a családom!
Дозвольте представити свою родину! 16
Hol voltál? Mit csináltál?
Де був/ була? Що ти робив / робила? 20
Családi hétvége. Сімейні вихідні 24
Napirend. Розпорядок дня 29
A parkba megyek délután. Я йду в парк пополудні 36
Iskola után táncórára ment.
Після школи пішов / пішла на урок танців 38
Jött egy magyarországi diák. Студент з Угорщини 43
A gyerekek takarítanak. Діти прибирають 47
Szabadidő és hobbi. Вільний час та хобі 49
Osztálykirándulás. Поїздка з класом на екскурсію 53
De jó a Balaton parton üdülni!
Як добре відпочивати на Балатоні! 55
Barátok külföldön. Друзі за кордоном 58

II. ZENE. МУЗИКА 61
Zenestílusok és műfajok. Музичні стилі та жанри 63
A kedvenc zenészem, illetve zenekarom.
Мій улюблений музикант, ансамбль 64

III. FILM- ÉS SZÍNHÁZ. КІНО І ТЕАТР 67
Budapesti színházak. Театри Будапешта 67
Mozilátogatás. В кінотеатрі 70
A kedvenc színészem /színésznőm. Мій улюблений актор / акторка 72

IV. IRODALOM. ЛІТЕРАТУРА 74
Szeretsz olvasni? Любиш читати? 74

A kedvenc íróm. Мій улюблений письменник 80
A könyvtárban. У бібліотеці 83
Olvasni jó! Читати чудово! 88

V. TÖMEGMÉDIA. ЗМІ 90
A média. Медіа 90
Újságok, magazinok, havilapok.
Газети, журнали, щомісячники 93
Mit olvas a mai fiatalság? Що читає сьогоднішня молодь?.. 96
Híresség és szupersztárok. Знаменитості та суперзірки. 100
Egy magyarországi család. Угорська сім'я 104
Iskolai közlemények. Шкільні вісники 107
Az internet. Інтернет 111

VI. ÉTKEZÉS. ХАРЧУВАННЯ 117
A boltban. У магазині 117
A zöldségesnél. В овочевому магазині 120
Mi kell a bográcsgulyáshoz?
Що потрібно в бограч гуляш? 123
Névnapi buli. Іменини 128

VII. MAGYARORSZÁG. УГОРЩИНА 132
Magyarország. Угорщина 132
Magyarország turisztikai nevezetességei.
Туристичні пам'ятки Угорщини 135

VIII. UKRAJNA. УКРАЇНА 143
Ukrajna. Україна 143

IX. AZ ISKOLAI ÉLET. ШКІЛЬНЕ ЖИТТЯ 146
Az oktatás. Освіта 146
Az oktatás Magyarországon és Ukrajnában.
Освіта в Угорщині та в Україні 149
Mit fogtok csinálni nyáron? Що будете робити влітку? 151

Házi olvasmányok. Позакласне читання 152
Szövegértési feladatok. Аудіювання 158
Írásbeli feladatok. Письмові завдання 163
Szóbeli feladatok. Говоріння 165
Hasznos táblázatok. Корисні таблиці 167
Rövid szótár. Словничок 171

Навчальне видання

БОДІ Тімеа Арпадівна
БРАУН Єва Ласловна

УГОРСЬКА МОВА
(4-й рік навчання, друга іноземна)

Підручник для 8 класу
закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено

Підручник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
„Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей”

Угорською мовою

Редактор *О. О. Дебрецені*
Художній редактор *М. С. Шутурма*
Коректор *Г. М. Тирканич*

Формат 70×100/16. Ум. друк. арк. 14,30. Обл.-вид. арк. 13,50.
Тираж 657 пр. Зам. № 25-270

Державне підприємство
„Всеукраїнське спеціалізоване видавництво „Світ”
79008 м. Львів, вул. Галицька, 21
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи
серія ДК № 4826 від 31.12.2014
www.svit.gov.ua; e-mail: office@svit.gov.ua

Друк ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика»
09100, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Леся Курбаса, буд. 4
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи серія ДК № 5454 від 14.08.2017